

RAPORT PRIVIND CERINTELE DE TRANSPARENȚA ȘI DE PUBLICARE A INFORMATIILOR

30 Iunie 2020

Conform prevederilor:

✓ *Regulamentului Bancii Naționale a României nr. 5/2013 privind cerințe prudenciale pentru instituțiile de credit*

✓ *Regulamentului nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele prudenciale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (denumit CRR)*

✓ *Ghidului privind cerințele de publicare în temeiul părții a opta din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 – EBA/GL/2016/11 din 04.08.2017*

✓ *Ghidului privind publicarea indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR) în completarea informațiilor privind administrarea riscului de lichiditate în temeiul art. 435 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 – EBA/GL/2017/01 din 21.06.2017*

✓ *Ghidului privind politicile solide de remunerare conform articolelor 74 alineatul (3) și 75 alineatul (2) din Directiva 2013/36/UE și informațiilor publicate conform articolului 450 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 – EBA/GL/2015/22 din 27.06.2016*

✓ *Ghidului asupra pragului de semnificație, al proprietății și confidențialității și asupra frecvenței raportării sub articolele 432 alineatul (1), 432 alineatul (2) și 433 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 – EBA/GL/2014/14 din 23.12.2014; Instrucțiunilor BNR din 28.10.2015 asupra pragului de semnificație, al proprietății și confidențialității și asupra frecvenței de publicare, specificate în articolele 432 alineatul (1), 432 alineatul (2) și 433 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013*

✓ *Ghidului privind publicarea informațiilor referitoare la active grevate și negrevate de sarcini precum și Regulamentului delegat (UE) Nr. 2295/2017 privind standardele tehnice de reglementare pentru publicarea activelor grevate și negrevate cu sarcini – EBA/GL/2014/03 din 27.06.2014*

Cuprins

Introducere.....	4
Declaratie cu privire la gradul de adecvare a cadrului de gestionare a riscurilor in Raiffeisen Bank S.A. si cu privire la riscul de lichiditate.....	4
1. Articolul 435 CRR Obiective si politici cu privire la administrarea riscurilor	6
A. Principii de administrare a riscurilor	6
B. Organizarea activitatii de administrare a riscurilor	8
C. Privire de ansamblu asupra administrarii riscurilor bancii.....	9
D. Categoriile de riscuri.....	12
D.1. Riscul de credit	12
D.2. Riscul de piata.....	13
D.3. Riscul de lichiditate	14
D.4. Risc operational.....	14
D.5. Risc strategic	16
D.6. Risc reputational	17
D.7. Riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier.....	17
2. Articolul 436 CRR Domeniul de aplicare.....	17
3. Articolul 437 CRR - Fonduri proprii	26
4. Articolul 438 CRR Cerinte de capital.....	32
5. Articolul 439 CRR Expuneri la riscul de credit al contrapartidei.....	37
6. Articolul 440 CRR Amortizorul anticiclic de capital.....	39
7. Articolul 441 CRR Indicatori de importanta sistemica globala.....	39
8. Articolul 442 CRR Ajustari pentru riscul de credit	39
A. Descrierea abordarilor si metodelor aplicate pentru determinarea ajustarilor specifice si generale pentru riscul de credit	39
A.1. Alocarea Provizioanelor Individuale	39
A.2. Alocarea Provizioanelor Colective	44
B. Definirea termenilor "restant" si "neperformant" in scopuri contabile.	51
C. Prezentarea calitativa in conformitate cu reglementarile contabile	53
CERINTE DE PUBLICARE ACOOPERATE DE: Ghidul ABE GL/2020/07 privind raportarea si publicarea expunerilor ce fac obiectul masurilor aplicate ca raspuns la criza COVID-19	71
9. Articolul 443 CRR Active negrevate de sarcini.....	76
10. Articolul 444 CRR Utilizarea ECAI (External Credit Assessment Institution).....	78
A. Defalcarea expunerilor aferente riscului de credit	79
11. Articolul 445 CRR Expunerea la Riscul de Piata.....	86
12. Articolul 446 CRR Riscul Operational.....	86
13. Articolul 448 CRR Expuneri la riscul de rata dobanzii pentru activitati din afara portofoliului de tranzactionare	86
14. Articolul 449 CRR Expunerea la pozitile din securitizare	89
15. Articolul 451 CRR Efectul de levier	90
16. Articolul 452 CRR Utilizarea abordarii IRB in ceea ce priveste riscul de credit	93

A.	Tipurile de abordari aprobate de Banca Nationala a Romaniei.....	93
A.1.	Abordarea bazata pe modele interne de rating (IRB).....	93
A.2.	Abordarea Standard Permanent	93
A.3.	Abordarea Standard Temporar.....	94
B.	Structura sistemelor interne de rating.....	94
B.1	Utilizarea estimarilor interne	95
B.2	Mecanisme de control pentru sistemele de rating	95
B.3	Descrierea procesului de rating intern	95
B.4	Definitiiile, metodele si datele folosite pentru estimarea si validarea probabilitatii de nerambursare.....	110
B.5.	Abateri semnificative de la definitia starii de nerambursare	119
C.	Defalcarea expunerilor aferente riscului de credit	120
17.	Articolul 453 CRR Utilizarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	134
A.	Managementul si recunoasterea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	134
B.	Garantiile reale financiare	135
	Tipuri de garantii financiare si modul de evaluare:	135
B.1.	Depozitul numerar.....	135
B.2.	Titluri de creanta	135
B.3.	Titluri de capital si obligatiuni convertibile.....	135
	Efectul in determinarea cerintelor de capital a garantiilor reale financiare	136
C.	Garantii reale materiale.....	136
	Tipuri de garantii materiale si modul de evaluare:	136
	Efectul in determinarea cerintelor de capital a garantiilor reale materiale	137
D.	Garantii reale - Creantele	137
	Tipuri de creante si modul de evaluare:	137
	Efectul in determinarea cerintelor de capital a garantiilor reale-creante	137
E.	Protectia nefinantata a creditului	138
	Tipuri de garantii si modul de evaluare:	138
	Protectia nefinantata a creditului cu o contragarantie.....	138
	Efectul in determinarea cerintelor de capital a protectiei nefinantate.....	138
F.	Valoarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit recunoscute.....	139
18.	Articolul 454 CRR Utilizarea abordarilor avansate de evaluare in ceea ce priveste riscul operational	141
19.	Articolul 455 CRR Utilizarea modelelor interne pentru riscul de piata	141
20.	Cerinte minime de fonduri proprii si datorii eligibile (MREL)	141
21.	Lista de Tabele.....	143
22.	Anexe.....	147

Introducere

Prezentul raport a fost elaborat pentru a raspunde cerintelor de transparenta si publicare prevazute, in principal, de *Regulamentul Bancii Nationale a Romaniei nr. 5/2013 privind cerinte prudentiale pentru institutiile de credit*, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si *Regulamentului nr. 575/2013 al Parlamentului European si al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerintele prudentiale pentru institutiile de credit si societatile de investitii si de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012*.

Prezentul raport este intocmit la nivel individual si consolidat in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara. Informatiile prezentate sunt la data de 30 iunie 2020 daca nu este altfel precizat.

Frecventa de publicare a informatiilor este in conformitate cu prevederile Ghidului EBA privind cerintele de publicare in temeiul partii a opta din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

Informatiile publicate in baza cerintelor de publicare in temeiul partii a opta din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 sunt disponibile pe pagina de internet a Bancii (www.raiffeisen.ro), in Raportul privind cerintele de transparenta si de publicare a informatiilor, in Raportul anual de Responsabilitate Corporativa, in Raportul anual si in Situatiile Financiare.

Declaratie cu privire la gradul de adecvare a cadrului de gestionare a riscurilor in Raiffeisen Bank S.A. si cu privire la riscul de lichiditate

Organul de conducere al Raiffeisen Bank S.A. confirma prin prezenta, ca sistemele de administrare a riscurilor in cadrul Raiffeisen Bank S.A. sunt in conformitate cu strategia de risc si profilul de risc al bancii. Totodata, organul de conducere al Raiffeisen Bank S.A. garanteaza prin prezenta ca sistemele existente de administrare a riscului de lichiditate sunt adecvate tinand cont de profilul de risc si strategia institutiei.

Implementarea profilului de risc la nivelul bancii se realizeaza prin stabilirea strategiei pentru fiecare risc semnificativ si prin implementarea politicilor aferente. Banca a adoptat politici pentru administrarea riscurilor semnificative, asigurand astfel implementarea profilului de risc corespunzator.

Un obiectivul principal al activitatii de administrare a riscurilor in Raiffeisen Bank S.A. il reprezinta mentinerea unui nivel al capitalului intern adecvat in relatie cu riscurile asumate, atat din punct de vedere regulatoriu (perspectiva auto-sustinerii) si din punct de vedere economic (perspectiva lichidarii – sau a rating-ului tinta).

Se considera ca banca detine un capital adecvat pentru acoperirea riscurilor atunci cand capitalul economic este cel mult egal cu capitalul intern, la nivel total.

Astfel, la data de 30 Iunie 2020, capitalul intern al Raiffeisen Bank S.A. era in suma de 5,578 milioane RON.

Capitalul economic determinat pentru riscurile cuantificabile a fost in valoare de 3,369 milioane RON, din care 50% aferent riscului de credit, 35% aferent riscului de piata, 7% aferent riscului operational, 5% rezerva de capital economic si 4% aferente altor riscuri(riscul privind activele imobilizate, riscul aferent participatiilor si riscul pentru darea in plata).

Intrucat capitalul intern in suma de 5,578 milioane RON este mai mare decat capitalul economic in suma totala de 3,369 milioane RON, la data de 30 Iunie 2020 **Raiffeisen Bank S.A. detinea un nivel adecvat al capitalului intern pentru acoperirea riscurilor.**

La data de 30 Iunie 2020, capitalul intern al Grupului Raiffeisen Bank era in suma de 5,723 milioane RON.

Intrucat capitalul intern in suma de 5,723 milioane RON este mai mare decat capitalul economic in suma totala de 3,434 milioane RON, la data de 30 Iunie 2020 **Grupului Raiffeisen Bank detinea un nivel adecvat al capitalului intern pentru acoperirea riscurilor.**

In ceea ce priveste riscul de lichiditate Obiectivul central al strategiei RBRO in domeniul administrarii riscului de lichiditate consta in definirea unui cadru robust, adaptat si actualizat la conditiile mediului de afaceri, care sa sustina strategia de afaceri a bancii.

Toleranta la riscul de lichiditate este stabilita in linie cu strategia de afaceri si pozitia bancii in cadrul sistemului bancar si reflecta nivelul de risc pe care banca este dispusa sa il asume in conditii normale si de stress:

1. In ceea ce priveste activitatea in conditii normale, la nivelul bancii este definit un profil de risc pe termen lung prin stabilirea unui set de limite la nivelul principalilor indicatori de lichiditate monitorizati. Limitele au rolul de a preveni acumularea in timp a unui risc de lichiditate semnificativ din activitatea curenta a bancii. Pentru atingerea acestui obiectiv, limitele sunt avute in vedere in cadrul procesului anual de bugetare iar indicatorii sunt monitorizati pe parcursul anului pentru a preveni si corecta eventualele depasiri de limite.

2. In conditii de stres, toleranta la riscul de lichiditate este data de capacitatea bancii de a opera, pentru o perioada de timp de o luna, fara sa fie nevoita sa-si modifice fundamental strategia de afaceri. Acest nivel de toleranta este asigurat prin constituirea unei rezerve de lichiditate la nivelul bancii care poate fi folosita pentru a compensa reducerea accesului la sursele de finantare si eventualele iesiri de fonduri in perioada de stres.

La nivelul RBRO asigurarea gradului de adecvare a lichiditatii este realizata atat din punct de vedere al managementului intern de riscului de lichiditate cat si din punct de vedere regulatoriu.

Din punct de vedere intern cadrul de management al lichiditatii consta intr-un set de politici, procese si sisteme pentru identificarea, masurarea, monitorizarea si controlul riscului de lichiditate

si este definit cu scopul de a asigura un echilibru intre intrarile si iesirile de numerar asociate elementelor bilantiere si extrabilantiere si o rezerva de lichiditate suficienta care sa permita bancii sa faca fata unor situatii de stres pe un interval de timp acceptabil, fara sa isi modifice in mod semnificativ strategia sau modelul de afaceri.

Din punct de vedere regulatoriu cadrul de administrare a lichiditatii are in vedere respectarea cerintelor de raportarea regulatorii definite de Banca Nationala a Romaniei (Indicatorul de lichiditate) si de cadrul Basel III (LCR, NSFR, ALMM). La fel ca si in anii anteriori in prima parte a anului 2020 Banca a avut o pozitie ampla de lichiditate care s-a reflectat si in nivelul confortabil inregistrat pentru toti indicatorii de lichiditate atat interni, cat si regulatorii. Din punct de vedere intern Banca a inregistrat in prima parte a anului 2020 valori pozitive atat in ceea ce priveste activitatea in conditii normale cat si in ceea ce priveste activitatea in conditii de stress. Valori confortabile au fost inregistrate si pentru indicatorii regulatorii (indicatorul LCR a inregistrat o valoare medie de 215% in prima parte a anului 2020 cu mult peste limita regulatorie de 100%).

In concluzie, in prima parte a anului 2020 Banca a inregistrat o pozitie adecvata de lichiditate. De asemenea, Banca detine un cadrul adecvat privind administrarea si controlul riscului de lichiditate tinand cont de profilul si strategia institutiei.

Aceasta declaratie a fost aprobata de organul de conducere al Raiffeisen Bank S.A.

1. Articolul 435 CRR Obiective si politici cu privire la administrarea riscurilor

Activitatea unei banci de marimea si complexitatea Raiffeisen Bank S.A presupune asumarea de riscuri. Prin urmare, un managementul activ al riscurilor reprezinta un obiectiv principal al Raiffeisen Bank S.A. si face parte integranta din managementul bancii.

Pentru a identifica, masura si gestiona riscurile intr-un mod eficace, Raiffeisen Bank S.A a dezvoltat un sistem cuprinzator de management al riscurilor la care banca se expune, sistemul fiind imbunatatit in permanenta. In particular, in plus fata de cerintele legale si regulatorii, se iau in considerare natura, marimea si complexitatea activitatii bancii si, deci, si riscurile rezultate.

De asemenea, se asigura prin intermediul diferitelor structuri de administrare a riscurilor, faptul ca toate riscurile materiale sunt masurate si limitate si ca activitatea bancii in general este evaluata dintr-o perspectiva care ia in calcul relatia dintre randamentul generat si riscul asumat.

Prezentul raport descrie principiile si modul de organizare a unitatilor de management al riscurilor, precum si expunerile la riscurile identificate ca fiind semnificative.

A. Principii de administrare a riscurilor

Banca are un sistem de principii de administrare a riscurilor, precum si proceduri pentru identificarea, masurarea si monitorizarea lor, in scopul de a controla si gestiona riscurile materiale. Principiile de administrare a riscurilor sunt stabilite de Directorat si includ:

Constientizarea riscurilor: Banca urmareste mentinerea unui mediu in care se promoveaza o intelegere si constientizare deplina a riscurilor inerente activitatii sale. Acest lucru este realizat prin furnizarea de informatii relevante, prin procese transparente si prin aplicarea metodelor si instrumentelor adecvate. Intr-o situatie netransparenta si neclara va prevala principiul prudentei.

Asumarea riscurilor: Banca promoveaza o atitudine prudenta in legatura cu asumarea riscurilor si orice asumare a unui risc trebuie sa aiba in vedere obtinerea unui randament minim. Riscurile sunt asumate de banca asa cum sunt descrise in diferitele strategii si politici de risc existente. Prima de risc obtinuta de banca pentru asumarea riscurilor trebuie sa fie adecvata si suficienta pentru obtinerea unui randament ajustat la riscuri minim. Drept urmare, banca isi asuma riscuri doar daca (i) exista metode adecvate pentru evaluarea acelor riscuri si (ii) randamentul estimat depaseste pierderile asteptate plus o rata aplicata capitalului utilizat pentru acoperirea pierderilor neasteptate.

Administrarea riscurilor: Metodele de administrare, limitare si monitorizare a diferitelor riscuri sunt adaptate materialitatii acelor riscuri pentru banca. Aceasta inseamna ca banca va folosi metode cu atat mai sofisticate cu cat materialitatea unui risc este mai mare pentru ea. De asemenea, metodologiile de administrare, control si limitare a riscurilor sunt imbunatatite in permanenta, fie ca e vorba de instrumente cantitative sau calitative.

Cerinte legale: Banca incorporeaza in activitatea sa si indeplineste toate cerintele prudentiale in ceea ce priveste administrarea riscurilor.

Abordare integrata: Pe baza procesului de evaluare a riscurilor a rezultat ca principalele categorii de riscuri pentru Raiffeisen Bank S.A., atat la nivel individual cat si consolidat, sunt riscul de credit, riscul de piata, riscul operational si riscul de lichiditate. Banca urmareste integrarea acestor riscuri intr-o masura unica a riscului, care este capitalul economic.

Tratament unitar: Riscurile sunt tratate unitar atat in calculele ex-ante (atunci cand sunt stabilite limitele de risc si alocarea capitalului economic) cat si ex-post (atunci cand se determina utilizarea limitelor). Acest lucru permite luarea de masuri transparente si acceptabile pentru liniile de afaceri in cazul in care riscurile nu se incadreaza in limitele stabilite.

Control independent: Banca separa strict si explicit activitatile de asumare a riscurilor de activitatile de administrare si control a riscurilor. Aceasta separare functionala si organizationala este asigurata inclusiv la nivel de structura de conducere, prin existenta unui membru al Directoratului Raiffeisen Bank S.A responsabil cu administrarea riscurilor.

Revizuire regulata: Toate politicile de risc sunt revizuite cel putin 1 data pe an, luand in considerare procesul de bugetare si planificare a activitatii, ele putand fi revizuite cu frecventa mai mare, daca apar evenimente care impun aceasta.

Produce noi: Orice lansare a unui produs nou care presupune asumarea de riscuri este precedata de o analiza a riscurilor implicate. Un instrument important pentru introducerea unui nou produs este Procesul de Aprobare a Produselor (PAP), care acopera toate aspectele relevante referitoare

la acel produs (organizare, profitabilitate asteptata, riscuri asociate etc) si care este aprobat de toate structurile de conducere din banca, precum si la nivel de grup.

Cuantificarea riscurilor are rolul general de a permite masurarea performantei ajustata la risc. Astfel, banca se asigura ca asumarea de riscuri excesive nu este incurajata si ca activitatea sa se desfasoara luand in considerare raportul risc - profit.

B. Organizarea activitatii de administrare a riscurilor

Activitatea de administrare a riscurilor este o activitate fundamentala pentru banca si de aceea aproape toate structurile bancii sunt implicate intr-un fel sau altul. Mai jos sunt prezentate principalele structuri impreuna cu principalele lor atributii pe linia administrarii riscurilor.

Directoratul Raiffeisen Bank S.A asigura organizarea adecvata si dezvoltarea continua a activitatii de administrare a riscurilor. Elaborareaza si revizuieste periodic planul de afaceri si strategiile generale privitoare la activitatea bancii, inclusiv aprobarea profilului si strategiei de risc. Este responsabil pentru definirea tintelor de capital si de risc si aproba alocarea capitalului economic si limitele privind capitalul economic. Desi Directoratul delega atributiile pe linia administrarii riscurilor catre diferite structuri din banca, mentine totusi responsabilitatea ultima pentru aceste activitati.

Comitete de Risc

Comitetul de Administrare a Riscurilor Semnificative (CARS) aproba principiile generale de administrare a riscurilor si asigura prin politici, standarde si metode adecvate de gestionarea riscurilor, mentinerea riscurilor intre limite bine definite. Supraveghind implementarea acestor politici, standarde si metodologii, CARS asigura prevenirea riscurilor sau, atunci cand acestea se produc, limitarea impactului lor. Stabileste limitele corespunzatoare privind expunerea la riscuri in conformitate cu marimea, complexitatea si situatia financiara a bancii.

Comitetul pentru Active si Pasive (ALCO) administreaza structura bilantului bancii si riscul de lichiditate si defineste standarde pentru folosirea preturilor de transfer intern. In acest context acesta joaca un rol important in planificarea finantarii pe termen lung si acoperirea riscurilor de rata a dobanzii si de schimb valutar. In acelasi timp, stabileste si monitorizeaza limitele pentru riscul de lichiditate si de piata, si gestioneaza eficient capitalul bancii astfel incat sa genereze venituri suficiente in concordanta cu parametrii de risc ai bancii.

Comitetul de Credite administreaza riscul de credit, aproba politicile de creditare si deciziile de creditare, in conformitate cu competentele de aprobare stabilite.

Comitetul Executiv de Credite este imputernicit sa aprobe acordarea creditelor, inclusiv a liniilor de credit si a datoriilor contingente/extrabilantiere catre un singur debitor (sau catre unul sau mai multi debitori ai unei "entitati economice") si ia decizii privind riscul de tara, care necesita aprobarea Consiliului de Supraveghere, conform statutului Comitetului de Credite aprobat de Consiliul de Supraveghere.

Comitetul de Risc al Consiliului de Supraveghere ofera consultanta Consiliului de Supraveghere si Directoratului cu privire la strategia si apetitul de risc al bancii si asista Consiliul de Supraveghere si Directoratul la supravegherea implementarii respectivei strategii. De asemenea, comitetul revizuieste daca preturile pasivelor si activelor oferite clientilor au luat in considerare modelul de business al bancii si strategia de risc a acesteia si prezinta Consiliului de Supraveghere si Directoratului un plan de remediere, daca este necesar; examineaza daca sistemul de remunerare ia in considerare riscul, capitalul, lichiditatea, precum si probabilitatea si sincronizarea in timp a obtinerii veniturilor.

Asigurarea calitatii si auditul intern

Asigurarea calitatii in ceea ce priveste administrarea riscurilor consta in asigurarea integritatii, soliditatii si functionarii corecte a proceselor, modelelor, calculelor si surselor de date, in scopul de a se asigura conformitatea cu toate prevederile legale in vigoare si atingerea celor mai inalte standarde in activitatile de administrare a riscurilor.

Doua functii importante in asigurarea revizuirii independente sunt asigurate de directiile de Audit Intern si Conformitate. Auditul intern independent este o cerinta legala si un pilon central al sistemului de control intern. Auditul evalueaza periodic toate procesele de afaceri si contribuie la consolidarea si imbunatatirea acestora.

Directia Conformitate este responsabila cu asigurarea respectarii cerintelor legale in vigoare, ca parte integranta a sistemului de control intern.

Mai mult, un audit obiectiv si independent de potentiale conflicte este asigurat in cadrul auditarii anuale a situatiilor financiare de companii de audit recunoscute.

C. Privire de ansamblu asupra administrarii riscurilor bancii

Mentinerea unui nivel al capitalului intern care sa fie adecvat in relatie cu riscurile asumate este obiectivul principal al activitatii de administrare a riscurilor in Raiffeisen Bank S.A. Cresterea activitatii, atingerea tintelor privind rating-ul bancii si indeplinirea altor cerinte ale actionarilor bancii necesita toate resurse suficiente de capital.

Cerintele de capital se monitorizeaza in mod regulat, fiind raportate la nivelul riscului asa cum rezulta din aplicarea modelelor interne (in alegerea modelelor adecvate fiind luata in considerare materialitatea riscurilor). Conceptul de administrare a riscurilor asigura mentinerea cerintelor de capital din punct de vedere regulatoriu si din punct de vedere economic, indeplinind astfel cerintele cantitative legale ale Procesului de Evaluare a Adecvarii Capitalului Intern (ICAAP).

Perspectiva economica (sau a ratingului tinta), are drept obiectiv protejarea intereselor creditorilor, adica a furnizorilor de finantare si a deponentilor. Pierderile care depasesc capitalul intern al bancii duc la lichidarea acesteia, ceea ce inseamna ca cerintele de capital reglementate nu mai sunt importante in aceasta situatie (banca nu mai opereaza). Intrucat aceasta perspectiva se axeaza pe capacitatea bancii de a-si onora obligatiile fata de creditorii, rezulta ca nivelul la care banca trebuie sa se protejeze impotriva lichidarii trebuie sa corespunda cu ratingul de credit al bancii, curent sau dorit (rating tinta).

Perspectiva normativa, care are drept obiectiv indeplinirea pe o baza continua a tuturor cerintelor legale privind nivelul capitalului, tuturor cerintelor ale reglementatorului, precum si a obiectivelor interne privind capitalul.

Perspectiva economica

Urmatoarele concepte sunt relevante pentru Perspectiva economica:

Capitalul economic: o estimare a nivelului de capital necesar pentru a asigura solvabilitatea bancii cu un interval predefinit de incredere care este derivat din rating-ul de credit al datoriilor bancii.

Capitalul intern: capitalul care este disponibil pentru compensarea pierderilor (neasteptate) rezultate din diferitele tipuri de riscuri pe care si le asuma banca, capital al carui consum nu pune in pericol indeplinirea obligatiilor bancii catre creditorii sai.

Rezerva de capital economic: este definita ca 5% din capitalul economic calculat pentru riscurile cuantificate si are rolul de a acoperi riscurile care nu sunt cuantificate.

Se considera ca banca detine un capital adecvat pentru acoperirea riscurilor atunci cand capitalul economic este cel mult egal cu capitalul intern, la nivel total, atat in conditii normale cat si cadrul scenariilor de stress test integrat.

Perspectiva normativa

Perspectiva normativa este o evaluare multianuala a capacitatii institutiei de a-si îndeplini toate cerintele de reglementare si supraveghere legate de capital si de a face fata pe termen mediu altor constrângeri financiare externe. Aceasta include evaluarea unui scenariu de baza credibil si a unor scenarii adverse adecvate, specifice institutiei, reflectate în planificarea de capital multianuala si in conformitate cu obiectivele generale de planificare ale institutiei.

Perspectiva normativa este asigurata prin urmatoarele procese:

- bugetarea ratiilor de capital pe un orizont de pana la 3 ani;
- planul de capital;
- monitorizarea si raportarea periodica (in ALCO) in legatura cu ratiile de capital realizate si bugetate;
- stabilirea de buffer-e interne peste cerintele de capital minime reglementate;
- testarea indeplinirii ratiilor minime de capital in conditii de criza;
- monitorizarea indicatorilor luati in calcul la stabilirea TSCR (total SREP capital requirement) de catre regulator.

In ambele perspective de mai sus banca calculeaza urmatoarii indicatori care fac parte din cadrul privind apetitul de risc:

Concept	Definitia conceptului	Definita aplicata		Criteriul de alegere
		Perspectiva economica	Perspectiva normativa	
Capacitatea de absorbtie a riscurilor	Nivelul de risc total pe care banca il poate absorbi inainte sa nu mai indeplineasca cerintele reglementate.	Capacitatea de absorbtie a riscurilor este atinsa atunci cand Capitalul Intern este 100% utilizat de Capitalul Economic.	Capacitatea de absorbtie a riscurilor este atinsa atunci cand Fondurile Proprii sunt 100% utilizate de cerintele reglementate de Capital (calculate ca nivelul minim al Indicatorului de solvabilitate inmultit cu valoarea totala a expunerilor ponderate la risc (RWA))	cifra corespunzatoare perspectivei alese pentru apetitul de risc
Toleranta la risc	Nivelul de risc pe care banca este dispusa sa il tolereze inainte de a implementa contra-masuri. Este definit ca un procent mai mic de 100% din Capacitatea de absorbtie a riscurilor.	90% utilizare a Capitalului Intern de catre Capitalul Economic.	Fonduri proprii minus rezerva privind indicatorul de solvabilitate aplicata la bugetul de RWA; rezerva este definita ca 0.5% peste minimum, in conformitate cu cadrul de redresare (stadiul galben)	cifra corespunzatoare perspectivei alese pentru apetitul de risc
Apetitul de risc	Nivelul de risc planificat si bugetate care este aliniat cu obiectivele de afaceri ale bancii.	Capitalul Economic bugetat	Cerinta de capital reglementata bugetata	maximum dintre cele 2
Profilul de risc	Riscul total asumat la o anumita data de raportare.	Capitalul Economic realizat	Cerinta de capital reglementata realizata	cifra corespunzatoare perspectivei alese pentru apetitul de risc

Simulari de criza

Banca pregateste simulari de criza cu frecventa cel puțin anuala, cu scopul de a identifica vulnerabilitati in expunerile sale la risc si de a stabili masuri, daca acestea se impun.

Simularile de criza sunt de 2 tipuri: individuale pentru fiecare risc in parte (credit, lichiditate, risc de piata, risk operational) precum si integrate (incorporeaza efecte ale tuturor riscurilor).

Scenariile folosite sunt de asemenea specifice tipului de simulare de criza, respectiv pentru simularile individuale se folosesc scenarii expert aplicabile tipului de risc respectiv in timp ce pentru simularile de criza integrate se folosesc scenarii macroeconomice.

Simularile de criza testeaza nivelurile unor indicatori importanti cum ar fi solvabilitatea, profitul, rata creditelor neperformante, lichiditatea. Ele sunt prezentate conducerii impreuna cu propuneri de masuri de reducere a expunerii la risc sau de majorare a capacitatii bancii de a absorbi riscuri, daca este cazul.

D. Categoriile de riscuri

D.1. Riscul de credit

Riscul de credit, inclusiv riscul de concentrare (ca o subdiviziune a riscului de credit) rezulta in principal din afacerile cu clienti retail si corporate, alte banci si debitori suverani. Este cea mai importanta categorie de risc, asa cum reiese si din cerintele de capital intern si capital regulatoriu raportate de banca. In consecinta, riscul de credit este analizat si monitorizat atat la nivelul fiecarui client/grup de clienti cat si la nivel de portofoliu.

Administrarea riscului de credit se bazeaza pe politicile de risc de creditare aferente, manuale de risc de credit si instrumentele si procesele dezvoltate in acest scop. Prin acestea se stabilesc obiectivele, restrictiile si recomandarile privind activitatea de creditare. Criteriile restrictive si recomandarile se refera la:

- Criteriul privind gradul de *concentrare geografica* – sunt stabilite expuneri maxime procentuale pentru fiecare arie geografica;
- Criteriul *diversificarii pe sectoare economice* – sunt stabilite expuneri maxime procentuale pentru fiecare sector de activitate;
- Criterii de *eligibilitate* – sunt stabilite criterii de eligibilitate pentru generale, pentru industriile cu risc ridicat, pentru companiile „start-up” etc;
- Criteriul *ratingului* (pentru clienti Corporatii si IMM Medii) – sunt stabilite limitele maxime ajustate la risc pe clase de rating;
- Criteriul *scadentei* – sunt stabilite procente maxime de expunere pe diferite maturitati;
- Criteriul *valutar* – sunt stabilite limite privind expunerea maxima in valute;
- Criteriul *colateralului* – sunt stabilite procente maxime de credite negarantate;
- Raportul dintre risc si profit – sunt stabilite valori minime ale acestui raport pentru tranzactiile noi.

Sistemul de control intern pentru riscul de credit include diferite tipuri de actiuni de monitorizare, strans corelate cu procesele care trebuie monitorizate – de la aplicatia de credit initiala a clientului, la aprobarea acesteia de catre banca si pana la rambursarea creditului.

Procesul de aprobare limite

Nici o tranzactie de creditare nu se desfasoara fara a trece prin procesul de aprobare. Acest proces este aplicat in mod consistent – atat la acordarea de credite noi, cat si pentru cresterea limitelor existente, prelungiri, sau daca apar schimbari in profilul de risc al debitorului (de exemplu- situatia financiara, termenii si conditiile tranzactiei, garantii) fata de momentul deciziei initiale de creditare. Deciziile de creditare se iau pe baza unei scheme de competente de aprobare depinzand de natura, dimensiunea si complexitatea imprumutului solicitat.

Intotdeauna este necesara aprobarea unitatii de business si a unitatilor de administrare a riscurilor pentru decizii individuale de creditare sau pentru actualizari periodice de rating. In caz de dezacord intre purtatorii de decizie, tranzactia potentiala va fi escaladata catre nivelul de autoritate urmat in termeni de competente de aprobare.

Procesul de aprobare pentru segmentul retail este mult mai automatizat datorita numarului ridicat de aplicatii de creditare avand valori mai mici. Functiile de management al riscului sunt sprijinite atat de infrastructura informatica, cat si de reseaua bazelor de date. Aplicatiile utilizate asigura atat gestiunea in timp real a cererilor de credit primite, cat si pastrarea istoricului informatiilor despre client. Activitatile de verificare a incadrarii in punctajul minim scoring, validarea gradului de indatorare admis si verificarea informatiilor disponibile in bazele de date ale birourilor de credite se efectueaza automat de catre aplicatii specializate.

Administrarea portofoliului de Credite

Administrarea portofoliului de credite ale bancii se bazeaza printre altele pe Politicile de creditare. Acestea limiteaza expunerile pe tipuri de industrii sau pe tipuri de produse prevenind astfel concentrari nedorite de risc.

Analize mai detaliate ale portofoliului de credite sunt efectuate pe baza rating-urilor clientilor. Rating-urile se acorda separat pe clase diferite de active folosind modele de rating si de scoring. Probabilitatile de nerambursare aferente claselor individuale de rating sunt estimate pentru fiecare clasa de active in parte.

Modelele de rating pentru clasele de active non-retail sunt dezvoltate la nivel de grup Raiffeisen Bank International (grup RBI), incorporand (fara a lua in calcul rating-ul de Default) 27 de clase de rating pentru clientii coporate si institutii financiare si 9 clase de rating pentru clientii asigurari, fonduri si suverane. Pentru clasele de active retail au fost dezvoltate scorecard-uri locale, bazate pe standardele de grup.

Portofoliul de credite si debitorii individuali sunt monitorizati in mod constant. Principalul scop al monitorizarii lor este ca banca sa se asigure ca debitorii indeplinesc termenii si conditiile contractuale, precum si pentru urmarirea evolutiei lor economice. Aceste revizuri se efectueaza cel putin anual pentru segmentele non-retail, incluzand revizuirea rating-ului si reevaluarea garantiilor.

Pentru segmentul de retail, revizuirea ratingului este realizata cu o frecventa mai ridicata: lunar prin actualizarea scorului de comportament si trimestrial prin actualizarea functiei de calibrare.

In cadrul activitatii de administrare a riscului se realizeaza si monitorizarea lunara a semnalelor de avertizare (Early Warning Signs) pentru portofoliul de clienti IMM medii si corporatii. Activitatea de monitorizare a semnalelor de avertizare si clasificare a clientilor pe categorii de risc este independenta de cea de acordare, precum si de cea de administrare a creditelor. Scopul activitatii este identificarea timpurie a clientilor cu potential ridicat de dificultati in rambursare si de adresare a problemelor acestora.

D.2. Riscul de piata

Administrarea riscului de piata este explicata in detaliu in cadrul capitolelor Expunerea la riscul de piata si Expuneri la riscul de rata a dobanzii pentru activitati din afara portofoliului de tranzactionare.

D.3. Riscul de lichiditate

Obiectivul central al strategiei Raiffeisen Bank in domeniul administrarii riscului de lichiditate consta in definirea unui cadru robust, adaptat si actualizat la conditiile mediului de afaceri, care sa sustina strategia de afaceri a bancii. Cadrul de administrare cuprinde politici, procese si sisteme de identificare, masurare, monitorizare si control a riscului de lichiditate si este definit cu scopul de a asigura un echilibru intre intrarile si iesirile de numerar asociate elementelor bilantiere si extrabilantiere si o rezerva de lichiditate suficienta care sa ii permita bancii sa faca fata unor situatii de stres pe un interval de timp acceptabil, fara a-si modifica semnificativ strategia sau modelul de afaceri.

In vederea administrarii corespunzatoare a riscului de lichiditate, la nivelul bancii este utilizata o serie de rapoarte care surprind intrarile si iesirile de numerar aferente elementelor bilantiere si extrabilantiere, pe mai multe orizonturi de timp, in conditii normale si in conditii de stres. De asemenea, instrumentele surprind riscul de lichiditate al bancii pe termen mediu si lung din perspectiva structurii bilantului dar si eficienta cu care sunt administrate activele lichide pe termen scurt.

Rapoartele utilizate de catre Raiffeisen Bank pentru administrarea riscului de lichiditate sunt urmatoarele: gap-ul de lichiditate (la nivelul Raiffeisen Bank si la nivel consolidat pentru Raiffeisen Bank si Raiffeisen Leasing); raportul de lichiditate statutar; indicatorii de lichiditate LCR si NSFR; testarea pozitiei de lichiditate in conditii de criza (stress test); indicatori de structura de lichiditate (scorecard de lichiditate, surplusul de lichiditate); masurarea in timp real a pozitiei de lichiditate.

Pentru controlul eficient al riscului de lichiditate, la nivelul indicatorilor calculati in principalele rapoarte de lichiditate este stabilita o serie de limite iar valorile indicatorilor si incadrarea acestora in limite sunt raportate periodic catre ALCO.

Funcția de control a riscului de lichiditate este asigurata de un departament dedicat din cadrul Directiei Grup Risc Control si Managementul Portfoliului, in conformitate cu Regulamentul de Organizare si Functionare al bancii. Sfera de cuprindere a procesului de administrare a riscului de lichiditate se refera la riscul de lichiditate pe termen scurt, pe termen lung si la riscul de finantare, la nivel individual si consolidat. Monitorizarea instrumentelor pentru administrarea riscului de lichiditate la care banca este expusa se realizeaza cu frecventa zilnica sau lunara, iar raportarea expunerilor la acest risc se face catre Comitetul de Active si Pasive cu frecventa lunara.

D.4. Risc operational

In cadrul Raiffeisen Bank SA activitatea de administrare a riscului operational se desfasoara pe urmatoarele directii de actiune:

- Reglementarea ariei de activitate
- Identificare, masurare, monitorizare si mitigare a riscului operational
- Calculul cerintei de capital pentru acoperirea riscului operational
- Relatia cu Subsidiarele

Activitatea de management al riscului operational a fost formalizata in cadrul Raiffeisen Bank SA incepand cu anul 2003, iar reglementarea activitatii s-a realizat incepand cu anul 2004 prin elaborarea politicii si procedurilor de risc operational, documente ce au facut subiectul revizuirii periodice.

Politica si procedura de aplicarea a politicii de risc operational reprezinta fundamentul managementului riscului operational in cadrul Raiffeisen Bank, alaturi de procedurile specifice de

risc si desfasurare a activitatii curente, emise de alte directii/departamente. Impreuna, aceste documente asigura un management al riscului operational solid si comprehensiv.

In cadrul bancii toti angajatii trebuie sa inteleaga care este rolul lor in procesul de management al riscului. Astfel, o cultura si un mediu de constientizare a riscului sunt in mod constant construite pentru a sustine identificarea si escaladarea aspectelor de risc operational.

In cadrul bancii a fost adoptat modelul celor trei linii de aparare privind managementul riscului operational. Astfel prima linie de aparare este in responsabilitatea zonelor de business care asigura gestionarea riscurilor operationale in activitatea desfasurata. A doua linie de aparare, care are ca obiectiv controlul riscului, este in responsabilitatea functiei de risc operational alaturi de functia de prevenire si combatere a fraudei, functia de securitate, functia de conformitate si functia de control intern. Auditul intern reprezinta a treia linie de aparare care verifica implementarea si eficacitatea procesului de management al riscului operational la nivelul organizatiei.

In Raiffeisen Bank entitatea responsabila cu activitatile legate de managementul riscului operational este Departamentul Risc Operational care functioneaza in cadrul Directiei Grup Risc Control si Managementul Portofoliului, independent de zona de business in supravegherea, monitorizarea si raportarea evenimentelor de tip risc operational.

Departamentul este parte a functiei de control a riscurilor pentru riscului operational la nivelul tuturor liniilor de activitate ale bancii .

Aceasta structura coordoneaza administrarea riscului operational si reprezinta unitatea de control a riscului operational la nivelul bancii si pentru entitatile din grup care actioneaza pe piata locala: Raiffeisen Leasing si Raiffeisen Asset Management.

In vederea asigurarii unui management al riscului operational adecvat, activitatea este structurata pe urmatoarele nivele: identificarea riscului, masurarea riscului, monitorizarea si controlul/diminuarea riscului.

Identificarea riscului operational are drept scop localizarea riscurilor potentiale pe produse si/sau activitati bancare specifice, pentru a estima impactul potential un situatia producerii unui eveniment de risc asupra unei faze din derularea procesului si ca urmare asupra produsului in sine.

Masurarea riscului este o etapa deosebit de importanta in managementul riscului operational. Principiul care se aplica in acest caz este „Nu putem controla ceea ce nu putem masura” .

In aceasta etapa se verifica existenta masurilor de control intern si eficienta functionarii acestora pentru a identifica evenimentele posibile, inainte ca acestea sa devina riscuri majore si sa se materializeze in pierderi operationale.

Activitatea de monitorizare a riscurilor operationale are scopul de a urmari corectitudinea derularii activitatilor in concordanta cu reglementarile in vigoare specifice fiecarui produs si proceselor aferente.

Diminuarea/controlul riscului reprezinta totalitatea masurilor intreprinse avand ca scop scaderea riscului operational la un nivel acceptat. Aceasta etapa completeaza procesul de management al riscului operational si consta in implementarea planului de actiune decis in urma sesiunilor de evaluare a riscului si a analizei prin scenarii, a masurilor luate in cazul indicatorilor de risc care au depasit nivelul acceptabil de risc dar si a celor decise in urma inregistrarii unor evenimente de risc operational semnificative.

Actiunile de reducere a riscului sunt initiate de catre managerii zonelor de business. Acestia decid asupra oportunitati privind diminuarea si controlul riscului, acceptarea sau transferul lui.

De asemenea, zonele de business sunt responsabile si cu definirea planurilor de contingenta precum si nominalizarea unor persoane care sa execute aceste planuri in situatiile impuse.

Aceste zone beneficiaza de suportul altor functii dedicate in activitatea de reducere a expunerii la riscul operational. Un rol important il are functia de management al riscului de frauda prin initierea actiunilor specifice de monitorizare si reducere a expunerii la riscul de frauda precum si a functiilor ce asigura securitatea IT si managementul procesului de continuitate a afacerii si control intern.

Departamentul Risc Operational monitorizeaza periodic modul de implementare a tuturor actiunilor de reducere si control a riscului.

Instrumentele utilizate in activitate administrare a riscului operational la nivelul bancii sunt:

- Evaluarea anuala a riscului operational la nivelul bancii
- Colectarea si raportarea incidentelor de risc operational
- Analiza prin scenarii
- Indicatori de risc operational
- Programe de constientizare a riscului operational
- Revizuirea procedurilor interne si a produselor

Din perspectiva sistemelor de raportare, la nivelul departamentului Risc Operational sunt elaborate si prezentate diverse raportari:

-Raportarea periodica catre Comitetul Administrare a Riscuri Semnificative (CARS). In agenda standard sunt incluse profilul de risc operational al bancii, respectiv rezultatele evaluari periodice a riscului operational, analiza prin scenarii, pierderi semnificative de risc operational, evolutia indicatorilor de risc operational precum si planul de masuri si stadiul de implementare pentru controlul si diminuarea riscurilor operationale semnificative. Informarea managementului superior in cadrul CARS se face cel putin trimestrial in vederea fundamentarii deciziilor de reducere a expunerii la evenimente operationale si a modificarilor in strategia privind administrarea riscurilor semnificative.

-Raportari catre management privind incidente de risc semnificativ cu pierderi potentiale peste o limita definita

-Raportari catre grup privind rezultatele obtinute in urma sesiunilor de evaluare a riscului operational la nivelul bancii, analiza prin scenarii, incidente de risc operational semnificative.

D.5. Risc strategic

Riscul Strategic reprezinta expunerea la pierderile rezultate de schimbari în mediul de afaceri sau de decizii de afaceri defavorabile, de implementarea inadecvata a deciziilor sau de lipsa de reactie la schimbarile din mediul de afaceri Aceasta situatie poate aparea atunci cand strategia nu poate fi implementata fie din cauza lipsei resurselor, a capabilitatilor sau din cauza schimbarilor intervenite in mediul de afaceri. De asemenea, o strategie poate fi riscanta in sine amenintand continuitatea in activitatea unei organizatii, daca si cand se materializeaza riscurile.

Riscul strategic este considerat scazut pentru Raiffeisen Bank S.A., deciziile strategice nepunand presiune pe capital sau castiguri in viitorul apropiat. Banca are o capitalizare solida, in conformitate cu cerintele regulatorii.

Strategiile de crestere s-au dovedit echilibrate, calitatea portofoliului bancii fiind peste media sectorului bancar. Pentru diminuarea acestui risc Raiffeisen Bank SA se conduce dupa urmatoarele principii:

- strategia constituie responsabilitatea Directoratului, care definește și formulează strategia bancii, inclusiv riscurile pe care le implică;
- strategia necesită aprobarea prealabilă a Consiliului de Supraveghere; în acest scop, strategia, precum și implementarea strategiei sunt discutate periodic cu Consiliul de Supraveghere.

D.6. Risc reputational

Reprezintă riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului determinat de percepția nefavorabilă asupra imaginii unei instituții de credit de către clienți, contrapartide, acționari, investitori sau autorități de supraveghere.

Administrarea riscului reputational se bazează pe următoarele principii: respectarea viziunii, misiunii și valorilor Raiffeisen Bank S.A., informarea tuturor angajaților cu privire la aspectele relevante ce țin de diminuarea/administrarea riscului reputational, respectarea codului de conduită și regulilor de etică, prevenirea și combaterea fraudei și a corupției. Astfel, Raiffeisen Bank S.A. și-a construit politica de gestionare a riscului reputational având în vedere diversii parteneri, deopotrivă comerciali și sociali (stakeholders).

Precizăm că documentul privind misiunea, viziunea și valorile Raiffeisen, face referire la calitate și respectul față de clienți, promovarea unor solide principii de etică, motivarea angajaților și consolidarea investiției acționarilor.

D.7. Riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier

Pentru a monitoriza acest risc, banca va evalua indicatorul efectului de levier atât în faza de bugetare, cât și în cadrul stress testului integrat, obiectivul fiind acela de a asigura o planificare a capitalului și expunerilor care să nu pună în pericol îndeplinirea minimumului de 3%.

2. Articolul 436 CRR Domeniul de aplicare

Grupul Raiffeisen la nivelul României este format din toate entitățile incluse în perimetrul de consolidare, așa cum sunt prezentate și în situațiile financiare consolidate. Datorită diferitelor reglementări aplicabile se disting două categorii de grupuri consolidate:

- Grupul consolidat în scop contabil – IFRS 10 “Situațiile financiare consolidate”
- Grupul consolidat în scopul reglementărilor prudenciale - Articolul 18 și 19 din CRR

Grupul consolidat în scop contabil

(i) Subsidiarele

Subsidiarele sunt entitati aflate sub controlul Bancii. Controlul exista atunci cand o entitate are puterea de a conduce, in mod direct sau indirect, politicile financiare si operationale ale unei entitati pentru a obtine beneficii din activitatea acesteia. La momentul evaluarii controlului sunt luate in calcul si drepturile de vot potentiale sau convertibile care pot fi exercitate. Situatiile financiare ale subsidiarelor sunt incluse in situatiile financiare consolidate din momentul in care incepe exercitarea controlului si pana in momentul incetarii lui.

Banca detine:

- 99,99% (2019: 99,99%) participatie in Raiffeisen Leasing IFN SA;
- 99,99% (2019: 99,99%) participatie in ICS Raiffeisen Leasing S.R.L. din Republica Moldova, companie detinuta 100% de Raiffeisen Leasing IFN SA;
- 99,99% (2019: 99,99%) din capitalul social al societatii Raiffeisen Asset Management S.A.

Pe parcursul anului 2019, Grupul a achizitionat 66,66% din participatia Raiffeisen Banca Pentru Locuinte S.A., banca destinata exclusiv activitatii de economisire-creditare. Inainte de aceasta achizitie, Grupul detinea 33,32 % din aceasta participatie care era clasificata anterior ca asociere in participatie. Dupa achizitie, numele filialei a fost schimbat in Aedificium Banca pentru Locuinte SA.

Banca a consolidat situatiile financiare ale subsidiarelor sale in conformitate cu IFRS 10 „Situatii financiare consolidate”.

(ii) Asocieri in participatie

Incepand cu 1 iulie 2019 Banca nu mai detine nici o asociere in participatie intrucat a achizitionat 66.66% din actiunile Aedificium Banca Pentru Locuinte S.A..Ca urmare a acestei achizitii, metoda de consolidare s-a modificat din asociere in participatie in subsidiara.

Pana la aceasta data, Banca a consolidat situatiile financiare ale asocierilor sale in participatie in conformitate cu IAS 28 „Investitii in entitati asociate si asocieri in participatie” utilizand metoda punerii in echivalenta.

(iii) Entitati asociate

Banca detine o participatie de 33,33% (2019: 33,33%) in Fondul de Garantare a Creditului Rural - IFN SA. Entitati asociate sunt acele entitati in care Grupul are o influenta semnificativa, dar nu controleaza, politicile financiare si operationale.

Grupul a inclus in situatiile sale consolidate cota-parte a castigurilor sau pierderilor din aceasta entitate asociata in conformitate cu IFRS 11 “Asocieri in participatie”. Situatiile financiare consolidate includ cota-parte a Grupului din rezultatele entitatilor asociate si asocierilor in participatie determinata pe baza metodei punerii in echivalenta, de la data la care Grupul a inceput sa exercite influenta semnificativa si pana la data la care aceasta influenta inceteaza. In cazul in care cota-parte a Grupului din pierderile entitatilor asociate depaseste valoarea contabila a investitiei, valoarea contabila este redusa la zero, iar pierderile ulterioare nu sunt recunoscute, cu exceptia situatiei in care Grupul are obligatii legale sau constructive sau a facut plati in numele entitatii asociate. Dupa aplicarea metodei punerii in echivalenta, inclusiv dupa recunoasterea pierderilor entitatilor asociate, investitorul stabileste daca este necesara recunoasterea vreunei pierderi suplimentare din depreciere cu privire la investitia neta a investitorului in entitatea asociata.

Grupul consolidat in scopul reglementarilor prudentiale

Baza consolidarii in scopul reglementarilor prudentiale este Regulamentul 575/2013 al Parlamentului European si al Consiliului privind cerintele prudentiale pentru institutiile de credit si societatile de investitii si de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012. Spre deosebire de grupul consolidat in scopuri contabile, trebuie luate in considerare doar societatile specializate in activitati bancare si alte activitati financiare. Acest lucru inseamna ca societatile afiliate care nu desfasoara activitati bancare nu trebuie incluse in grupul consolidat in scopuri prudentiale. In conformitate cu Articolul 19 CRR, o institutie financiara sau o intreprindere prestatoare de servicii auxiliare nu trebuie sa fie inclusa in grupul consolidat in cazul in care valoarea totala a activelor si a elementelor extrabilantiere ale entitatii in cauza este mai mica decat cea mai mica dintre urmatoarele doua valori: 10 milioane EUR si 1% din valoarea totala a activelor si a elementelor extrabilantiere ale entitatii mama sau ale entitatii care detine participatia respectiva.

Mai mult, autoritatile competente pot permite excluderea urmatoarelor participatii de la caz la caz:

- In cazul in care intreprinderea in cauza este situata intr-o tara terta in care exista impedimente de natura juridica in calea transferului de informatii necesare;
- In cazul in care intreprinderea in cauza nu prezinta decat un interes neglijabil in ceea ce priveste obiectivele supravegherii institutiilor de credit;
- In cazul in care, consolidarea situatiei financiare a intreprinderii in cauza ar fi inadecvata sau ar putea induce in eroare in ceea ce priveste realizarea obiectivelor de supraveghere a institutiilor de credit.

Grupul consolidat in scopul reglementarilor prudentiale nu prezinta excluderi.

Prezentarea diferentelor existente intre perimetrele de consolidare (pentru fiecare entitate)

Tabelul de mai jos prezinta informatii cu privire la metoda de consolidare aplicata pentru fiecare entitate potrivit perimetrelor de consolidare contabila si prudentiala.

Tabel 1.

Denumirea entitatii	Metoda de consolidare contabila	Metoda de consolidare prudentiala					Descrierea entitatii
		Consolidata prin metoda consolidarii globale	Consolidata prin metoda consolidarii proportionale	Nici consolidata si nici dedusa	Punerea in echivalenta	Dedusa	
Raiffeisen Leasing IFN S.A.	Consolidata prin metoda consolidarii globale	X					Societate de leasing
Raiffeisen Leasing SRL, Republica Moldova	Consolidata prin metoda consolidarii globale	X					Societate de leasing
Raiffeisen Assets Management S.A.	Consolidata prin metoda consolidarii globale	X					Institutie financiara
Aedificium Banca Pentru Locuinte S.A	Consolidata prin metoda consolidarii globale	X					Institutie de credit
FONDUL DE GARANTARE A CREDITULUI RURAL S.A.	Punerea in echivalenta				X		Alta institutie

Detineri deduse din elementele de fonduri proprii.

Conform art. 36(1) f-i din CRR, detinerile directe, indirecte si sintetice ale unei institutii de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 de baza, trebuie deduse din elementele de fonduri proprii de nivel 1 de baza. Valoarea dedusa depinde de pragul calculat conform articolelor 46 si 48 din CRR. Datorita faptului ca Grupul nu depaseste acest prag, nicio participatie nu este dedusa din capitalul total.

Impedimente pentru transferul de fonduri

In prezent, in cadrul Grupului nu se cunosc impedimente semnificative de ordin practic sau legal, actual sau potential, care impiedica transferul prompt al fondurilor proprii sau rambursarea datoriilor intre societatea-mama si filialele acesteia.

Valoarea agregata cu care fondurile proprii efective sunt mai mici decat minimul cerut pentru ansamblul filialelor neincluse in consolidare.
Toate filialele sunt incluse in consolidare.

Diferente intre perimetrele de consolidare contabila si prudentiala si punerea in corespondenta a categoriilor de elemente din situatiile financiare cu categoriile de riscuri reglementate

Tabelul de mai jos prezinta diferente intre perimetrele de consolidare contabila si prudentiala si punerea in corespondenta a categoriilor de elemente din situatiile financiare cu categoriile de riscuri reglementate.

Tabel 2.

GRUP Articolul 436 - LI1	Valori contabile ale elementelor						
Mii RON	Valori contabile, astfel cum au fost raportate in situatii financiare	Valori contabile conform perimetrului de consolidare prudentiala	Care fac obiectul cadrului de reglementare privind riscul de credit	Care fac obiectul CCR	Care fac obiectul cadrului de reglementare aplicabil securitizarilor	Care fac obiectul cadrului de reglementare privind riscul de piata	Care nu fac obiectul cerintelor de capital sau care fac obiectul deductiei din capital
Active							
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	6.019.653	6.019.653	6.019.653	0	0	0	0
Credite si avansuri acordate bancilor evaluate la cost amortizat	2.702.988	2.702.988	2.702.988	0	0	0	0
Derivate detinute pentru managementul riscului	13.356	13.356	0	13.356	0	0	0
Active financiare detinute pentru tranzactionare	223.270	223.270	223.270	0	0	0	0
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justa prin profit sau pierdere	394.125	394.125	394.125	0	0	0	0

GRUP Articolul 436 - LI1	Valori contabile ale elementelor						
Mii RON	Valori contabile, astfel cum au fost raportate in situatii financiare	Valori contabile conform perimetrului de consolidare prudentiala	Care fac obiectul cadrlui de reglementare privind riscul de credit	Care fac obiectul CCR	Care fac obiectul cadrlui de reglementare aplicabil securitizarilor	Care fac obiectul cadrlui de reglementare privind riscul de piata	Care nu fac obiectul cerintelor de capital sau care fac obiectul deducerii din capital
Titluri de datorie evaluate la valoarea justa prin alte elemente ale rezultatului global	3.308.844	3.308.844	3.308.844	0	0	0	0
Instrumente de capital, evaluate la valoarea justa prin alte elemente ale rezultatului global	60.507	60.507	60.507	0	0	0	0
Investitii in filiale, asocieri in participatie si entitati asociate	18.683	18.683	18.683	0	0	0	0
Credite si avansuri acordate clientilor evaluate la cost amortizat	27.428.609	27.428.609	27.418.518	0	10.091	0	0
Modificarile de valoare justa aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	8.959	8.959	8.959	0	0	0	0
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	5.412.524	5.412.524	5.412.524	0	0	0	0
Creante privind impozitul pe profit curent	365	365	365	0	0	0	0
Alte active	486.238	486.238	486.238	0	0	0	0
Creante privind impozitul amanat	26.626	26.626	26.626	0	0	0	0
Imobilizari corporale	576.758	576.758	576.758	0	0	0	0

GRUP Articolul 436 - LI1	Valori contabile ale elementelor						
	Valori contabile, astfel cum au fost raportate in situatii financiare	Valori contabile conform perimetrului de consolidare prudentiala	Care fac obiectul cadrlui de reglementare privind riscul de credit	Care fac obiectul CCR	Care fac obiectul cadrlui de reglementare aplicabil securitizarilor	Care fac obiectul cadrlui de reglementare privind riscul de piata	Care nu fac obiectul cerintelor de capital sau care fac obiectul deducerii din capital
Mii RON							
Imobilizari necorporale	252.373	252.373	1.348	0	0	0	251.025
Total active	46.933.878	46.933.878	46.659.406	13.356	10.091	0	251.025
Datorii							
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	14.943	14.943	0	0	0	0	0
Derivate detinute pentru managementul riscului	10.018	10.018	0	0	0	0	0
Depozite de la banci	398.384	398.384	0	0	0	0	0
Depozite de la clienti	38.589.360	38.589.360	0	0	0	0	0
Credite de la banci si alte institutii financiare	531.946	531.946	0	0	0	0	0
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	19.916	19.916	0	0	0	0	0
Datorii privind impozitul pe profit curent	32.774	32.774	0	0	0	0	0
Alte datorii	1.010.424	1.010.424	0	0	0	0	0

GRUP Articolul 436 - LI1		Valori contabile ale elementelor					
Mii RON	Valori contabile, astfel cum au fost raportate in situatii financiare	Valori contabile conform perimetrului de consolidare prudentiala	Care fac obiectul cadrlui de reglementare privind riscul de credit	Care fac obiectul CCR	Care fac obiectul cadrlui de reglementare aplicabil securitizarilor	Care fac obiectul cadrlui de reglementare privind riscul de piata	Care nu fac obiectul cerintelor de capital sau care fac obiectul deducerii din capital
Obligatiuni emise	480.167	480.167	0	0	0	0	0
Datorii subordonate	414.067	414.067	0	0	0	0	0
Provizioane	346.210	346.210	0	0	0	0	0
Total datorii	41.848.201	41.848.201	0	0	0	0	0

Principalele surse de diferente intre valorile expunerii reglementate si valorile contabile din situatiile financiare

Tabel 3.

Grup Articolul 436 – LI2	Elemente care fac obiectul				
Mii RON	Total	Cadrului riscului de credit	Cadrului CCR	Cadrului aplicabil securitizarilor	Cadrului riscului de piata
Suma valorilor contabile ale activelor in conformitate cu perimetrul de consolidare prudentiala	46.933.884	46.659.412	13.356	10.091	0
Suma valorilor contabile ale datoriilor in conformitate cu perimetrul de consolidare prudentiala	41.848.209	0	0	0	0
Suma totala neta in conformitate cu perimetrul de consolidare prudentiala	5.085.675	0	0	0	0
Sumele elementelor extrabilantiere	12.921.924	12.921.924	0	0	0
Diferente in ceea ce priveste evaluarile	0	0	0	0	0
Diferente datorate diferitelor reguli de compensare, altele decat cele incluse deja in randul 2	0	0	0	0	0
Diferente datorate luarii in considerare a provizioanelor	0	0	0	0	0
Diferente datorate filtrelor prudentiale	0	0	0	0	0
Altele	0	0	0	0	0
Valori ale expunerii luate in considerare in scopuri de reglementare	59.855.878	0	0	0	0

3. Articolul 437 CRR - Fonduri proprii

Fonduri proprii

Tabel 4.

Mii RON	30-lun-2020	
	Grup	Banca
Capitaluri proprii	5.085.658	4.974.862
Plati in numerar reprezentand dividende		
Alte imobilizari necorporale*	-251.025	-247.423
Alte ajustari aferente fondurilor proprii de nivel 1	102.591	101.498
<i>din care: Ajustari datorate dispozitiilor tranzitorii legate de IFRS 9</i>	-147.961	-147.896
Total fonduri proprii de nivel 1	4.682.190	4.548.650
Instrumente de capital platite si imprumuturi subordonate	820.764	820.764
Excesul provizioanelor IRB in raport cu pierderile eligibile asteptate	106.881	107.745
Alte ajustari aferente fondurilor proprii de nivel 2	0	-12.000
Total fonduri proprii de nivel 2	927.645	916.509
Total fonduri proprii	5.609.835	5.465.159
*Valoare altor ajustari necorporale este neta de datoriile privind impozitul amanat aferente acestora		

Principalele caracteristici reglementate ale fondurilor proprii

Instrumente de capital

Fondurile proprii de nivel 1 (CET1) includ elemente de capital de nivel 1, dupa aplicarea progresiva a normelor, care sunt prevazute in CRR in scopul adaptarii la noile reglementari ale Uniunii Europene si deducerilor din CET 1 dupa aplicarea exceptarilor in conformitate cu articolul 48 CRR. Toate instrumentele incluse sunt eligibile in conformitate cu articolul 28 CRR. Modificarile capitalurilor proprii in perioada de raportare sunt disponibile in tabelul "Situatia modificarilor capitalurilor proprii" din situatiile financiare consolidate.

Fonduri proprii de nivel 1

Fondurile proprii de nivel 1 cuprind CET 1 plus fonduri proprii de nivel 1 suplimentare (AT 1), mai puțin deducerile din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar. Sunt considerate sumele negative care rezulta din valoarea pierderilor așteptate și ajustările de depreciere pentru abordarea bazată pe modele interne de rating (abordarea IRB).

La 30 iunie 2020 fondurile proprii de nivel 1 pentru Grup sunt în sumă de 4.682.190 mii RON și fondurile proprii de nivel 1 pentru Banca sunt în sumă de 4.548.650 mii RON.

Fonduri proprii de nivel 2

La 30 iunie 2020 fondurile proprii de nivel 2 pentru Grup după deduceri sunt în sumă de 927.645 mii RON constând în principal din împrumuturi și obligațiuni subordonate.

La 30 iunie 2020 fondurile proprii de nivel 2 pentru Banca după deduceri sunt în sumă de 916.509 mii RON.

În plus, este considerat orice exces dintre ajustările de depreciere și pierderea așteptată calculată pentru expunerile bazate pe abordarea IRB, până la maxim 0,6% din activele ponderate la risc în cadrul abordării IRB.

La nivel individual fondurile proprii includ de asemenea diferența între ajustările prudentiale și ajustările pentru depreciere IFRS pentru expunerile bazate pe abordarea standard.

Tabelul de mai jos prezinta componenta fondurilor proprii pentru perioada de tranzitie asa cum este prevazut de Standardul Tehnic de Implementare al UE nr. 1423/2013.

Formular tranzitoriu pentru publicarea informatiilor privind fondurile proprii

Tabel 5.

<i>Mii RON</i>		<i>Grup</i>	<i>Banca</i>	
Fonduri proprii de nivel 1 de baza: instrumente si rezerve		30-lun-20	30-lun-20	(B) Articol de referinta din Regulamentul UE nr. 575/2013
1	Instrumente de capital si conturile de prime de emisiune aferente	1.200.000	1.200.000	Articolul 26 alineatul (1), articolul 27,28,29, lista ABE de la articolul 26 alineatul (3)
	Din care: Instrumente de capital platite	1.200.000	1.200.000	Lista ABE de la articolul 26 alineatul (3)
	Din care: Prime de emisiune	0	0	Lista ABE de la articolul 26 alineatul (3)
2	Rezultat reportat	3.082.833	2.947.869	Articolul 26 alineatul (1), lit. (c)
3	Alte elemente ale rezultatului global acumulate (si alte rezerve, pentru a include castigurile si pierderile nerealizate in conformitate cu standardele contabile aplicabile)	272.498	270.325	Articolul 26 alineatul (1)
5a	Profituri interimare verificate in mod independent, dupa deducerea oricaror obligatii sau dividende previzibile	0	0	Articolul 26 alineatul (2)
6	Fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1) inaintea ajustarilor reglementate	4.555.331	4.418.194	
Fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1): ajustari reglementare				
7	(-) Ajustari de valoare suplimentare (valoarea negativa)	-8.653	-8.593	Articolele 34, 105
8	(-) Imobilizari necorporale (excluzand obligatiile fiscale aferente) (valoarea negativa)	-251.025	-247.423	Articolul 36, alineatul (1) lit. (b), articolul 37, articolul 472 alineatul (4)
26a	Ajustari reglementare referitoare la castigurile si pierderile nerealizate in conformitate cu art. 467 si 468	0	0	
	Din care: Rezerve active disponibile pentru vanzare - castiguri	0	0	Articolul 468
26b	Valoare care trebuie scazuta din sau adaugata la fondurile proprii de nivel 1 de baza in privinta filtrelor si a deducerilor suplimentare prevazute de dispozitiile pre-CRR	0	0	Articolul 481
	Din care: (-) Imobilizari necorporale (excluzand obligatiile fiscale aferente)	0	0	Articolul 481
26c	Ajustari datorate dispozitiilor tranzitorii legate de IFRS 9	147.961	147.896	

<i>Mii RON</i>		<i>Grup</i>	<i>Banca</i>	
Fonduri proprii de nivel 1 de baza: instrumente si rezerve		30-lun-20	30-lun-20	(B) Articol de referinta din Regulamentul UE nr. 575/2013
27	(-) Deduceri eligibile din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar (AT1) care depasesc fondurile proprii de nivel 1 suplimentar ale institutiei (valoarea negativa)	0	0	Articolul 36 alineatul (1) lit (j)
28	Ajustari reglementate totale ale fondurilor proprii de nivel 1 de baza (CET1)	-111.716	-108.120	
29	Fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1)	4.443.615	4.310.074	
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1): Instrumente				
36	Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1) inaintea ajustarilor reglementate	0	0	
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1): Instrumente				
41a	Valorile reziduale deduse din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar tinand cont de deducerea din fondurile proprii de nivel 1 de baza in cursul perioadei tranzitorii in conformitate cu art 472 din Regulamentul (UE) nr 575/2013	0	0	Articolul 472, articolul 472 alineatul (3) litera (a), articolul 472 alineatul (4), articolul 472 alineatul (6), articolul 472 alineatul (8) lit (a), ary 472 alineatul (9), articolul 472 alineatul (10), lit (a), articolul 472 alineatul (11) lit (a)
	Din care: (-) Imobilizari necorporale (excluzand obligatiile fiscale aferente)	0	0	
41c	Valoare care trebuie scazuta din sau adaugata la fondurile proprii de nivel 1 suplimentar in privinta filtrelor si a deducerilor suplimentare prevazute de dispozitiile pre-CRR	0	0	Articolul 467, 468, 481
	Din care: Filtru prudential local - diferenta intre ajustari prudentiale si ajustari pentru depreciere IFRS	0	0	Articolul 467
	Din care: Filtru local - expunerea bancii din credite acordate in conditii mai favorabile decat cele de pe piata	0	0	Articolul 467
43	Ajustari reglementate totale ale fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar (AT1)	0	0	
44	Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1)	238.575	238.575	
45	Fonduri proprii de nivel 1 (T1 = CET1 + AT1)	4.682.190	4.548.649	
Fonduri proprii de nivel 2 (T2): instrumente si provizioane				
46	Instrumente de capital si conturile de prime de emisiune aferente	820.764	820.764	Articolul 62, 63
49	Instrumentele emise de filiale care fac obiectul eliminarii progresive		-12.000	Articolul 486 alineatul (4)
50	Ajustari pentru riscul de credit	106.881	107.745	Articolul 62 lit c) si (d)
51	Fonduri proprii de nivel 2 (T2) inaintea	927.645	916.509	

<i>Mii RON</i>		<i>Grup</i>	<i>Banca</i>	
Fonduri proprii de nivel 1 de baza: instrumente si rezerve		30-lun-20	30-lun-20	(B) Articol de referinta din Regulamentul UE nr. 575/2013
ajustarilor reglementate				
Fonduri proprii de nivel 2 (T2): ajustari reglementate				
56	Ajustari reglementate aplicate fondurilor proprii de nivel 2 in privinta sumelor care fac obiectul tratamentului pre-CRR si al tratamentelor tranzitorii si care urmeaza sa fie eliminate progresiv in conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr 575/2013 (si anume valorile reziduale CRR)	0	0	
56c	Valoare care trebuie scazuta din sau adaugata la fondurile proprii de nivel 1 suplimentar in privinta filtrelor si a deducerilor suplimentare prevazute de dispozitiile pre-CRR	0	0	Articolul 467, 468, 481
	Din care: Filtru prudential local- diferenta intre ajustari prudentiale si ajustari pentru depreciere IFRS	0	0	Articolul 467
57	Ajustari reglementate totale ale fondurilor proprii de nivel 2 (T2)	0	0	
58	Fonduri proprii de nivel 2 (T2)	927.645	916.509	
59	Fonduri Proprii totale (TC = T1 + T2)	5.609.835	5.465.158	
60	Total active ponderate la risc	24.790.630	23.579.238	
Rate si amortizoare ale fondurilor proprii				
61	Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (ca procentaj din valoarea totala a expunerii la risc)	17,92%	18,28%	Articolul 92 alineatul (2) lit (a), articolul 465
62	Fonduri proprii de nivel 1 (ca procentaj din valoarea totala a expunerii la risc)	18,89%	19,29%	Articolul 92 alineatul (2) lit (b), articolul 465
63	Fonduri proprii totale (ca procentaj din valoarea totala a expunerii la risc)	22,63%	23,18%	Articolul 92 alineatul (2) lit (c)

Reconcilierea dintre elemente IFRS si CRR incluse in Situatia pozitiei financiare

Tabelele urmatoare ofera o reconciliere a elementelor din situatia pozitiei financiare IFRS cu elementele din CET1, elementele suplimentare de nivel 1 (AT1), elementele de nivel 2 (T2) si a filtrelor prudentiale.

Reconcilierea dintre datoriile subordonate din Situatiile financiare si fondurile proprii

Tabel 6.

<i>Mii RON</i>	30-Iunie-2020	
	Grup	Banca
Principal aferent imprumuturilor subordonate	411.596	411.596
Creante atasate si sume de amortizat aferente imprumuturilor subordonate	2.471	2.471
Amortizarea imprumuturilor subordonate conform articolului 64, Regulamentul 575/2013	70.832	70.832
Obligatiuni subordonate	480.000	480.000
Imprumuturi subordonate incluse in fondurile proprii	820.764	820.764

Reconcilierea dintre imobiliarile necorporale din Situatiile financiare cu fondurile proprii

Tabel 7.

Grup

30-Iunie-2020

Mii RON	IFRS	CRR	Datoriile privind impozitul amanat asociate altor imobiliarizari necorporale	Ajustari prudentiale	Fonduri proprii
Alte active necorporale	252.374	252.374	1.348	0	251.026
din care 100% deduse din CET 1 conform prevederilor tranzitorii	0	0	0	0	251.026
din care 0% deduse din AT 1 conform prevederilor tranzitorii	0	0	0	0	0
Fondul comercial	0	0	0	0	0
Imobiliarizari necorporale	252.374	252.374	1.348	0	251.026

Banca

30-Iunie-2020

Mii RON	IFRS	CRR	Datoriile privind impozitul amanat asociate altor imobiliarizari necorporale	Ajustari prudentiale	Fonduri proprii
Alte active necorporale	248.771	248.771	1.348	0	247.423
din care 100% deduse din CET 1 conform prevederilor tranzitorii	0	0	0	0	247.423
din care 0% deduse din AT 1 conform prevederilor tranzitorii	0	0	0	0	0
Fondul comercial	0	0	0	0	0
Imobiliarizari necorporale	248.771	248.771	1.348	0	247.423

4. Articolul 438 CRR Cerinte de capital

Mentinerea unui nivel adecvat de capital este obiectivul fundamental al Grupului. La 30 Iunie 2020, valoarea activelor ponderate la risc determinate aplicand standardele prudentiale (nu sunt aplicate valorile ajustarilor pentru dobanzi calculate ulterior momentului recunoasterii deprecierei activelor), se prezinta dupa cum urmeaza:

Tabel 8.

Mii RON	2020	
	Nivel Individual	Nivel Consolidat
VALOAREA TOTALA A EXPUNERII LA RISC	23.579.238	24.787.494
Din care: Firmele de investiții prevazute la articolul 95 alineatul (2) și la articolul 98 din CRR	0	0
Din care: Firmele de investiții prevazute la articolul 96 alineatul (2) și la articolul 97 din CRR	0	0
VALORILE EXPUNERILOR PONDERATE LA RISCUL DE CREDIT, RISCUL DE CONTRAPARTE ȘI RISCUL DE DIMINUARE A VALORII CREAȚEI ȘI TRANZACȚIILE INCOMPLETE	19.122.655	19.824.290
Abordarea standardizata (SA)	1.165.231	2.010.843
Clasele de expuneri din SA excluzând pozițiile din securitizare	1.165.231	2.010.843
Administrații centrale sau banci centrale	0	0
Administrații regionale sau autorități locale	176.765	180.614
Entități din sectorul public	45.318	45.318
Banci multilaterale de dezvoltare	0	0
Organizații internaționale	0	0
Instituții	18.778	17.396
Socități	21.920	528.792
Retail	60.635	306.346
Expuneri garantate cu ipoteci asupra bunurilor imobile	5.660	38.037
Expuneri in stare de nerambursare	1.637	52.774
Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	0	0
Obligațiuni garantate	0	0
Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	0	0
Organisme de plasament colectiv (OPC)	0	8.172
Titluri de capital	0	1
Alte elemente	834.518	833.393

Mii RON	2020	
	Nivel Individual	Nivel Consolidat
Pozițiile din securitizare cuprinse în SA	0	0
din care: resecuritzare	0	0
Abordarea bazată pe modele interne de rating (IRB)	17.957.424	17.813.448
Abordări IRB în care nu se utilizează nici estimări proprii ale pierderii în caz de nerambursare (LGD), nici factori de conversie	10.221.671	10.217.432
Administrații centrale și bănci centrale	914.392	914.392
Instituții	670.011	665.772
Sociați - IMM-uri	2.731.890	2.731.890
Sociați - Finanțari specializate	1.478.876	1.478.876
Sociați - Altele	4.426.502	4.426.502
Abordări IRB în care se utilizează estimările proprii ale pierderii în caz de nerambursare (LGD) și/sau factori de conversie	7.431.517	7.431.517
Administrații centrale și bănci centrale	0	0
Instituții	0	0
Sociați - IMM-uri	0	0
Sociați - Finanțari specializate	0	0
Sociați - Altele	0	0
Retail - Expunerile IMM-urilor garantate cu bunuri imobiliare	0	0
Retail - Expunerile societăților, altele decât IMM-uri, garantate cu bunuri imobiliare	2.344.803	2.344.803
Retail - Expuneri eligibile reînnoibile	591.864	591.864
Retail - Alte IMM-uri	563.105	563.105
Retail - Sociați, altele decât IMM-uri	3.931.744	3.931.744
Titluri de capital în abordarea IRB	205.937	66.199
Pozițiile din securitizare în abordarea IRB	0	0
din care: resecuritzare	0	0
Active, altele decât cele care reprezintă creanțe de natură creditelor	98.300	98.300
Valoarea expunerii la risc pentru contribuțiile la fondul de garantare al unei CPC	0	0
VALOAREA TOTALĂ A EXPUNERII LA RISC PENTRU DECONTARE/LIVRARE	0	0
Riscul de decontare/livrare din afara portofoliului de tranzacționare	0	0
Riscul de decontare/livrare din portofoliul de tranzacționare	0	0

Mii RON	2020	
	Nivel Individual	Nivel Consolidat
VALOAREA TOTALA A EXPUNERII LA RISC PENTRU RISCUL DE POZIȚIE, RISCUL VALUTAR ȘI RISCUL DE MARFA	220.718	220.007
Valoarea expunerii la risc pentru riscul de poziție, riscul valutar și riscul de marfa in cadrul abordarilor standardizate (SA)	220.718	220.007
Titluri de creanța tranzacționate	72.312	72.312
Titluri de capital	0	0
Schimb valutar	148.406	147.696
Marfuri	0	0
Valoarea expunerii la risc pentru riscul de poziție, riscul valutar și riscul de marfa in cadrul modelelor interne (IM)	0	0
VALOAREA TOTALA A EXPUNERII LA RISC PENTRU RISCUL OPERAȚIONAL	4.235.673	4.743.003
Abordarea de baza a riscului operațional	0	4.743.003
Abordarea standardizata / Abordari standardizate alternative	4.235.673	0
Abordari avansate de evaluare a riscului operațional	0	0
VALOAREA EXPUNERII SUPLIMENTARE LA RISC DATORATA CHELTUIELILOR GENERALE FIXE	0	0
VALOAREA TOTALA A EXPUNERII LA RISC PENTRU AJUSTAREA EVALUARII CREDITULUI	193	193
Metoda avansata	0	0
Metoda standardizata	193	193
Pe baza metodei expunerii inițiale	0	0
VALOAREA TOTALA A EXPUNERILOR LA RISC LEGATA DE EXPUNERILE MARI DIN PORTOFOLIUL DE TRANZACȚIONARE	0	0
ALTE VALORI ALE EXPUNERII LA RISC	0	0
Din care: Cerințe prudențiale suplimentare mai stricte in baza articolului 458	0	0
Din care: cerințe privind expunerile mari	0	0
Din care: cele datorate ponderilor de risc modificate destinate ținutii bulelor activelor in sectorul proprietăților imobiliare locative și comerciale	0	0
Din care: cele datorate expunerilor intrasectoriale din sectorul financiar	0	0
Din care: Cerințe prudențiale suplimentare mai stricte in baza articolului 459	0	0
Din care: Valoarea expunerii suplimentare la risc conform articolului 3 din CRR	0	0

Nivel Individual, valori in mii Ron	RWA		Cerinte de capital
	2020	2019	2019
Riscul de credit (excluzând CCR)	19.001.675	18.712.527	1.520.134
Din care abordarea standardizata	1.165.231	3.205.639	93.219
Din care abordarea IRB (FIRB) de baza	10.198.990	8.375.981	815.919
Din care abordarea IRB (AIRB) avansata	7.431.517	6.932.502	594.521
Din care titluri de capital din abordarea IRB conform abordarii simple ponderate la risc sau AMI	205.937	198.406	16.475
CCR	22.873	26.624	1.830
Din care metoda marcării la piață	22.681	26.353	1.814
Din care metoda expuneri inițiale	0	0	0
Din care metoda standardizată	0	0	0
Din care metoda modelului intern (MMI)	0	0	0
Din care valoarea expunerii la risc pentru contribuții la fondul de garantare al CPC	0	0	0
Din care ajustarea evaluării creditului (CVA)	193	272	15
Risc de decontare	0	0	0
Expunerile din securitizare în portofoliul bancar (după plafon)	0	0	0
Din care abordare IRB	0	0	0
Din care metoda formulei reglementate a IRB (SFA)	0	0	0
Din care abordarea bazată pe evaluări interne (IAA)	0	0	0
Din care abordarea standardizată	0	0	0
Risc de piață			

Nivel Individual, valori in mii Ron	RWA		Cerinte de capital
	2020	2019	2019
	220.718	303.170	17.657
Din care abordarea standardizată	220.718	303.170	17.657
Din care AMI	0	0	0
Expuneri mari	0	0	0
Risc operațional	4.235.673	4.235.673	338.854
Din care abordarea de bază	0	0	0
Din care abordarea standardizată	4.235.673	4.235.673	338.854
Din care abordarea avansată de evaluare	0	0	0
Valori sub pragurile pentru deducere (care sunt supuse unei ponderi de risc de 250 %)	0	0	0
Ajustare pentru pragul minim	0	0	0
Total	23.579.238	23.277.994	1.886.339

La 30 Iunie 2020, valoarea expunerii aferente finantarilor specializate, in functie de categoriile de incadrare, se prezinta dupa cum urmeaza:

Tabel 9.

Categorii reglementate	Scadență reziduală	Valoare bilanțieră*	Valoare extrabilanțieră	Pondere de risc	Valoarea expunerii	RWA	Pierderi așteptate
Categoria 1	Mai puțin de 2,5 ani	261.594	141.041	50%	338.418	165.547	0
	2,5 ani sau mai mult	1.361.504	169.597	70%	1.488.578	995.775	5,954
Categoria 2	Mai puțin de 2,5 ani	0	0	70%	0	0	0
	2,5 ani sau mai mult	349.669	6.295	90%	354.390	317.554	2,835
Categoria 3	Mai puțin de 2,5 ani	0	0	115%	0	0	0
	2,5 ani sau mai mult	0	0	115%	0	0	0
Categoria 4	Mai puțin de 2,5 ani	0	0	250%	0	0	0
	2,5 ani sau mai mult	0	0	250%	0	0	0
Categoria 5	Mai puțin de 2,5 ani	74.871	300	0%	74.931	0	37,465
	2,5 ani sau mai mult	0	0	0%	0	0	0
Total		2.047.638	317.234		2.256.317	1.478.876	46.255

* Valoarea bilanțieră este reprezentată de valoarea contabilă nediminuată cu volumul ajustărilor de valoare și provizioane (expunere brută), determinată aplicând standardele prudentiale (nu este diminuată cu valorile ajustărilor pentru dobânzi calculate ulterior momentului recunoașterii deprecierei activelor).

5. Articolul 439 CRR Expuneri la riscul de credit al contrapartidei

Expunerea bancii la riscul de credit al contrapartidei, așa cum este definit în CRR, este atent monitorizată, banca urmărind atât încadrarea tranzacțiilor în limitele aprobate cât și concentrarea pe fiecare contrapartidă și pe categorii de produse.

În scopul calculării cerințelor de capital, Banca însușește expunerile din instrumente financiare derivate, aplicându-se metoda Marcării la Piață conform prevederilor regulamentului menționat anterior.

Limitele de credit pentru expunerile la riscul de credit al contrapartidei sunt stabilite plecând de la volumele și maturitățile tranzacțiilor așteptate. În funcție de factorul de risc care influențează valoarea instrumentelor derivate, limitele de credit pentru expunerile la riscul de credit al contrapartidei sunt calculate ca suma între expunerea potențială viitoare și valoarea de înlocuire pentru tranzacția respectivă.

La 30 iunie 2020 Raiffeisen Bank S.A. nu avea expuneri care, in cazul obtinerii unui rating inferior, sa genereze obligatia de a furniza garantii reale suplimentare.

La 30 iunie 2020 Raiffeisen Bank S.A. nu avea incheiate tranzactii cu instrumente financiare derivate de credit.

La 30 iunie 2020 valoarea expusa la risc obtinuta prin utilizarea metodelor prevazute in CRR, pentru evaluarea tranzactiilor supuse riscului de credit al contrapartei, este dupa cum urmeaza:

Tabel 10.

Mii RON	2020- Nivel Individual		
Expuneri/tranzacții supuse riscului de credit al contraparteii	Expunere initiala	Ajustare de volatilitate	Valoarea expunerii ponderate la risc
Total, din care:	1.022.951	0	22.681
Sociații	219.575	0	11.262
Tranzacțiile de finanțare prin titluri	193.878	0	0
Instrumentele financiare derivate și tranzacțiile cu termen lung de decontare	25.697	0	11.262
Instituții	803.375	0	11.419
Tranzacțiile de finanțare prin titluri	755.350	0	0
Instrumentele financiare derivate și tranzacțiile cu termen lung de decontare	48.025	0	11.419

	Valoare Notională	Costul de înlocuire /valoarea de piață curentă	Expunerea din credite viitoare potențială	EEPE	Factorul de multiplicare	EAD după CRM	RWA
Marcare la piață		28.256	45.466			73.722	22.681
Expunere inițială							
Abordarea standardizată							
IMM (pentru instrumente financiare derivate și SFT)							
Din care tranzacții de finanțare prin titluri							
Din care instrumente financiare derivate și tranzacții cu termen lung de decontare							
Din care din partea compensării contractuale între produse diferite							
Metoda simplă a garanțiilor financiare (pentru SFT)							
Metoda extinsă a garanțiilor financiare (pentru SFT)						0	0
VaR pentru SFT							
Total	-	28.256	45.466			73.722	22.681

Expuneri la riscul de corelare

La 30 Iunie 2020, in scop de determinare a ceritelor regulatorii de capital banca nu a considerat colaterale supuse unui risc de corelare.

6. Articolul 440 CRR Amortizorul anticiclic de capital

Banca nu detine expuneri pentru care trebuie aplicate cerinte suplimentare de capital datorita aplicarii amortizorului anticiclic.

7. Articolul 441 CRR Indicatori de importanta sistemica globala

Raiffeisen Bank nu este identificata drept institutie de importanta sistemica globala, prin urmare aceste cerinte de publicare nu sunt aplicabile.

8. Articolul 442 CRR Ajustari pentru riscul de credit

A.Descrierea abordarilor si metodelor aplicate pentru determinarea ajustarilor specifice si generale pentru riscul de credit

Riscul de credit este cuantificat prin alocarea de provizioane individuale si provizioane la nivel de portofoliu.

A.1. Alocarea Provizioanelor Individuale (non-retail)

1.1. Consideratii preliminare

Conform documentului Group Accounts Manual V18.01, pentru un activ financiar care este depreciat la data raportarii, dar care nu este un activ POCI, Banca va masura pierderea de credit de risc asteptata ca diferenta intre expunerea bruta bilantiera si valoarea prezenta a fluxurilor de numerar estimate discountate la rata initiala a dobanzii effective. Orice ajustare este recunoascuta in contul de profit si pierdere ca un castig sau pierdere. Pentru activele garantate, estimarea include de asemenea fluxuri din lichidarea de garantii mai putin costurile pentru posesia si valorificarea garantiei, indiferent daca procedura de executare silita este probabila. Toate cerintele de masurare se aplica de asemenea si instrumentelor emise.

Ca regula generala in RBRO, primul pas este de a analiza daca exista dovada obiectiva a depreciarii.

Pierderile din credit asteptate pentru expunerile individual semnificative si cele depreciate sunt in general evaluate individual.

La nivelul RBRO, expuneri individual-semnificative (excluzand administratiile centrale si bancile comerciale) sunt acelea care depasesc 0.4% din totalul portofoliului de credite (considerand Expunerea bilantiera bruta, Disponibilul angajant, Datoriile contingente); acest nivel trebuie revizuit anual de catre managementul RBRO si ajustat corespunzator, daca acest lucru se dovedeste a fi necesar.

Expunerile individual-semnificative trebuie revizuite anual in trimestrul patru.

Frecventa testului de depreciere este stabilita in documentul "SUP-2016-0126 Impairment Trigger Test and Individual Loan Loss Provision Calculation (Non-Retail) V2.0":

- Corporatii/ Finantari Proiecte/ Administratii centrale/ Instituti Financiare: la aplicatia de credit/ revizie/amendamente (excluzand cele minore)/restructurari/concesii/oricand statusul EWS devine PWO sau WO;

- IMM – doar pentru clientii PWO cu expunere locala pe Grup >EUR 200mii: la aplicatia de credit/ revizie/amendamente (excluzand cele minore)/restructurari/oricand statusul EWS devine PWO sau WO/ cand se acorda o concesie (indiferent de expunere in aceasta situatie).

- Clienti din portofoliul Directiei Restructurare si Recuperare Credite – doar pentru cei cu expunere locala pe Grup > EUR 200k: la aplicatia de revizie/ restructurari/ cand se acorda o concesie (indiferent de expunere in aceasta situatie), cel putin trimestrial.

In situatia in care un eveniment generator de pierderi este identificat, analizarea deprecierii se face dupa cum urmeaza:

- de catre Directia Restructurare si Recuperare Credite pentru clientii din portofoliul acesteia. In cazul administratiilor publice locale si a institutiilor financiare metodologia de calcul trebuie stabilita impreuna cu Departamentele de Analiza Financiara si Rating, in timp ce provizionul trebuie determinat de catre Directia Restructurare si Recuperare Credite;

- de catre Departamentele de Analiza Financiara si Rating pentru corporatii, administratii publice locale, instituti financiare care nu sunt in portofoliul Directiei Restructurare si Recuperare Credite. In situatia in care dificultatea financiara este identificata, Analistul Financiar completeaza semnalul corespunzator in EWS;

- de catre Departamentul de Credit Risc IMM pentru expunerile IMM care nu sunt in portofoliul Directiei de Restructurare si Recuperare Credite;

- de catre Directia Finantare Proiecte pentru clientii din clasa de active Finantari Specializate care nu sunt in portofoliul Directiei de Restructurare si Recuperare Credite. Rezultatul analizei trebuie de asemenea inclus in Analiza de Risc de catre Departamentul de Risc de Credit Corporatii.

In conformitate cu instructiunile BNR, acele expuneri care inregistreaza un serviciu al datoriei mai mare de 180 zile si pentru care nu au fost initiate deja proceduri legale sunt provizionate 100%.

1.2. Procedura de calcul

Ca regula generala, IFRS9 prevede utilizarea mai multor scenarii de fluxuri numerare (in situatii de lichidare si/sau in baza principiului continuarii activitatii) pentru analiza VAN (valoarea actualizata neta) in cadrul calculului de provizion individual.

Doua scenarii vor fi aplicate. Mai multe scenarii pot fi totusi folosite pentru analiza, insa doua dintre cele mai probabile vor fi luate in considerare in calculul de provizion individual.

Probabilitati pentru fiecare scenariu trebuie sa fie asociate conform sanselor de materializare a fiecarui scenariu.

In situatia in care exista numai un singur scenariu, si acesta bazat pe principiul continuarii activitatii, obligatoriu va fi estimat si un scenariu aditional bazat pe lichidare.

In situatia in care nu exista nici un scenariu plauzibil, scenarii bazate pe lichidare vor fi estimate. Pentru expunerile pentru care nu au fost alocate anterior provizioane individuale si pentru care urmare a testului de depreciere un eveniment declansator de pierderi a aparut, analiza VAN trebuie efectuata pentru a masura valoarea pierderii.

Pentru analiza VAN nu sunt necesare mai multe scenarii, ci doar aplicatia urmatoarelor principii:

- Cel mai probabil scenario/ strategie va fi aplicat(a)
- Fluxurile de numerar trebuie contestate inainte de a fi luate in considerare
- Doar strategia bazata pe principiul continuarii activitatii se aplica

Pentru expuneri mai mici si IMM (de ex mai putin de 100.000 EUR), in cazul in care expunerea este integral garantata si aceasta garantie este vitala pentru generarea fluxurilor de numerar, testul de depreciere poate fi efectuat in scenariul de lichidare.

Pentru activele financiare care sunt depreciate la data recunoasterii initiale, Banca va recunoaste doar modificarile cumulate in pierderile din credit asteptate pe intreaga durata de viata a expunerii de la recunoasterea initiala ca o ajustare pentru pierdere pentru activele POCl. Daca un instrument financiar este POCl, pierderile din credit asteptate pe intreaga durata de viata a expunerii trebuie discountate utilizand rata dobanzii efective ajustata (CAEIR).

1.2.1. Calculul pe baza principiului de continuare a activitatii – principii:

- Executarea silita a activelor/garantiilor cheie nu trebuie luata in considerare, insa refinantarea/vanzarea voluntara (la sfarsitul perioadei contractual/ pe o durata maxima fezabila) sau valorificarea activelor/garantiilor care nu sunt cheie poate fi luata in calcul
- Fluxurile de numerar pentru satisfacerea serviciului datoriei catre RBRO trebuie sa includa si alti creditorii de asemenea
- Estimarea fluxurilor de numerar trebuie sa se faca tinand cont de: situatiile financiare oficiale (ca baza), proiectiilor financiare furnizate de management ce vor fi contestate intern/extern, ajustari (cazul probabil cel mai favorabil/ nefavorabil, etc) pentru situatiile in care un singur scenariu a fost furnizat, investitii necesare pentru mentinerea fluxurilor de numerar si efectele lor asupra fluxurilor, neutralizarea elementelor extraordinare identificate ce nu sunt legate de activitatea de baza, analiza viitorilor indicatori de indatorare, etc.
- Valoarea terminala – un orizont de timp maxim fezabil de 5 ani.

- Orizontul de timp si scenariile – i) fluxurile de numerar trebuie sa fie sustenabile din punct de vedere al executarii, ii) fluxurile de numerar trebuie sa fie sustenabile din punct de vedere al orizontului de timp, iii) cel mai probabil scenario trebuie sa fie luat in considerare.

- Refinantarea - fluxurile de numerar pot fi luate in considerare doar daca exista un document agreat/semnat/ oficializat legat de refinantare sau refinantare in baza unui indicator de indatorare acceptabil.

- Suportul actionarilor/ garantia – doar daca sunt prevazute contractual iar bonitatea actionarilor este documentata si dovedita.

1.2.2. Calculul pe baza valorii de lichidare - principii:

- Valorificarea garantiilor este principal sursa a fluxurilor de numerar; alte fluxuri operationale nu sunt utilizate

- Fluxurile de numerar pentru satisfacerea serviciului datoriei catre RBRO trebuie sa includa si alti creditori de asemenea inclusiv prioritatea lor ca garantori si trebuie documentate.

- Calculul de provizion individual utilizeaza ca parametri: valoarea de executare fortata a garantiei, perioada estimata de realizare si rata dobanzii efective.

- Rata initiala a dobanzii efective reprezinta rata dobanzii aplicabila pentru fiecare facilitate a clientului, in baza contractului initial. In cazul ratei variabile de dobanda (marja fixa si variabila), rata dobanzii aplicabila pentru actualizare este rata dobanzii curente valabila la data calculului. In situatia unei restructurari (in sensul in care creditorul acorda clientului o concesie pe care creditorul nu ar fi luat-o in considerare in conditii normale de activitate) deprecierea se evalueaza utilizandu-se rata initiala efectiva a dobanzii de dinainte de modificarea conditiilor. In situatia facilitatilor integral restante (fie ele accelerate sau trecute de scadenta), de vreme ce nu mai este cazul pentru vreo rata a dobanzii efective (nu exista fluxuri de trezorerie contractuale) rata de dobanda folosita pentru actualizare este rata initiala a dobanzii efective valabila inainte ca facilitatea sa devina integral restanta.

Procesul de calcul al provizioanelor Stage 3 este urmatorul:

- Expunerea contractuala este importata in aplicatia de calcul de provizion individual (Stage 3) Finevare, din sistemul bancii ICBS

- Valoarea de executare fortata a garantiei (WCV) este importata in aplicatia de calcul de provizion individual (Stage 3) Finevare, din sistemul de management al garantiilor (CMS) prin DWH; in functie de configuratia de garantii setata in Finevare, WCV este ajustata in aplicatie prin eliminarea efectului aferent valorii timp a banilor pentru a evita efectul dublei discountari. Pana in iunie 2018 ajustarea prevedea diferite tipuri de collateral, in mod specific o perioada de realizare fiind alocata fiecarui tip de collateral tip real estate (imobiliar), un factor de ajustare fiind determinat discountat cu dobanda medie efectiva. Incepand cu iunie 2018, factorul de ajustare ia in calcul o perioada de realizare de 3 ani si se aplica pentru 3 categorii majore de garantii imobiliare de tip real estate.

- Se stabileste setul de scenarii (pe principiul continuarii activitatii/ lichidare sau lichidare/lichidare)

- Perioada estimata de recuperare este automat importata in Finevare prin intermediul configurarii de garantii, cu toate acestea in functie de strategia aplicata, poate fi modificata sau introdusa manual de catre ofiterul de restructurare/recuperare
- Fluxurile de numerar generate de sistemul bancii (ICBS) sunt importate automat in Finevare via DWH, cu toate acestea in functie de strategia aplicata, pot fi modificate sau introduse manual de catre ofiterul de restructurare/recuperare
- Costuri suplimentare de realizare (pentru obtinerea garantiei) pot fi aplicate manual
- Valoarea asteptata de realizare (DER) este calculata aplicandu-se o rata de discount obtinuta in aplicatie in momentul in care evenimentul de default apare – rata de discount este cunoscuta ca “rata dobanzii effective originale” (OEIR), obtinuta in modulul EIR al aplicatiei Finevare; modulul este guvernat de Directia Contabilitate.
- Probabilitatea fiecarui scenariu este introdusa manual in Finevare; valorile considerate in calcul sunt 70% pentru scenariul principal si 30% pentru cel secundar, acesta din urma fiind considerat cel conservator; in situatia in care nu se asteapta recuperari, o abordare tip ‘niciun scenariu’ se aplica intrucat aplicatia va calcula un provizion integral. In plus, in functie de strategia aplicata, se pot modifica sau crea manual scenarii cu probabilitati diferite de cele standard.
- Probabilitatile sunt aplicate valorilor asteptate de realizare (DER) asociate facilitatilor; daca DER sunt mai mari decat expunerile din respectivele facilitati, vor fi limitate la nivelul expunerii inainte de aplicarea probabilitatilor.
- Valorile asteptate de realizare (DER) sunt insumate si utilizate in calculul final al provizionului individual (Stage 3), diminuand expunerea contractuala.

Elemente asociate expunerilor de tip POCI, cum ar fi deprecierea initiala (“Initial Impairment amounts”) nu sunt considerate in aceasta etapa a calculului de provizion.

A.2. Alocarea Provizioanelor Colective

A.2.1. Clienti Retail (persoane fizice si micro companii):

Incepand cu implementarea standardului IFRS9 (01Jan2018), estimarea pierderii asteptate a fost aliniata cu noile metodologii de grup aferente portofoliului Retail, format din 5 produse majore PF Credit Card, PF Overdraft, PF Flexi, PF Credite Garantate si Micro.

Astfel, in scopul calculului lunar al provizioanelor, toate expunerile Retail bilantiere considerate la Cost Amortizat sunt incadrate in una dintre cele 3 categorii:

Stadiul 1

Acest stadiu este specific expunerilor cu un comportament financiar bun, in general conturile nou deschise si conturile al caror rating nu a suferit o deteriorare semnificativa fata de momentul de originare.

Provizioanele aferente Stadiului 1 iau in calcul modelul PD Lifetime utilizand o perioada de 12 luni de manifestare potentiala a evenimentului default, LGD-ul si CF-ul aferent expunerii. In plus sunt folosite si modele macro-economice care ajusteaza PD Lifetime si LGD in functie de predictiile economice pe urmatorii 3 ani utilizand 3 scenarii: scenariul de baza (pondere 50%), scenariul pesimist (pondere 25%) si scenariul optimist (pondere 25%).

Stadiul 2

Acest stadiu este specific expunerilor cu un comportament financiar inrautatit; o expunere este incadrata in Stadiul 2 daca indeplineste cel putin una din urmatoarele conditii:

a) Criterii calitative:

DPD > 30;

Expunerea nu are rating la ultima derecunoastere sau la momentul raportarii;

- Expunerea este POCI;
- Expunerea este marcata cu status Forbeance (restructurare);
- Clientul are cel putin o alta expunere in default;
- Marcator holistic.

b) Criterii cantitative: se observa o deteriorare semnificativa intre curba estimate a probabilitatii de default (PD Lifetime) pe toata durata de viata a expunerii intre momentul raportarii si momentul ultimei derecunoasteri. Este folosit pentru comparative parametrul SICR, determinat statistic pe baza istoricului la nivel de portofoliu.

Provizioanele aferente Stadiului 2 iau in calcul modelul PD Lifetime utilizand o perioada pe intreaga durata de viata de manifestare a evenimentului default, LGD-ul si CF-ul aferent expunerii. In plus sunt folosite si modele macro-economice care ajusteaza PD Lifetime si LGD in functie de predictiile economice pe urmatorii 3 ani utilizand 3 scenarii: scenariul de baza (pondere 50%), scenariul pesimist (pondere 25%) si scenariul optimist (pondere 25%).

Procesul de calcul ECL pentru Stadiul 1 si 2 include urmatoarele etape:

Pasul 1: Se determina estimarile corepunzatoare ale parametrilor de risc - PD-uri neconditionate, LGD, EAD pentru fiecare perioada în viitor, inclusiv ajustarile specifice scenariilor macroeconomice.

Pasul 2: Se calculeaza ECL pentru fiecare perioada t de o luna pentru fiecare scenariu SC_i ca:

$$ECL_t(SC_i) = PD_{t-1,t}(SC_i) \cdot LGD_t(SC_i) \cdot EAD_t(SC_i) \quad (0.1)$$

unde:

- $PD_{t-1,t}(SC_i)$ este probabilitatea de nerambursare lunara neconditionata în perioada t , cu ajustare macroeconomică aferentă scenariului SC_i

- $LGD_t(SC_i)$ este pierderea în caz de nerambursare în timpul perioadei t , cu ajustare macroeconomică aferentă scenariului SC_i , și

- $EAD_t(SC_i)$ este expunerea la momentul t , care ar trebui să ia în considerare modificările survenite ca urmare a amortizării și / sau trageri suplimentare pentru facilitățile cu expunerile extra-bilanțiere, cu ajustare macroeconomică aferentă scenariului SC_i .

Pasul 3: Se actualizează ECL aferent fiecărui scenariu pe fiecare perioadă t astfel:

$$Discounted\ ECL_t(SC_i) = \frac{ECL_t(SC_i)}{(1 + EIR)^{t/12}} \quad (0.2)$$

unde EIR este rata dobânzii efective.

Pasul 4: Se calculează totalul ECL actualizat pentru fiecare scenariu SC_i astfel:

$$ECL(SC_i) = \sum_{t=1}^m Discounted\ ECL_t(SC_i) \quad (0.3)$$

unde m este egal cu:

Stadiul 1 - $m = \min(12; \text{remaining maturity in months})$

Stadiul 2 - $m = \text{remaining maturity in months}$

Pasul 5: Se calculează ECL final ca valoarea ponderată a ECL-urilor cu probabilitatile de realizare ale tuturor scenariilor:

$$ECL = \sum_{i=1}^k P(SC_i) \cdot ECL(SC_i) \quad (0.4)$$

unde k este numărul total de scenarii folosite și $P(SC_i)$ este probabilitatea scenariului macroeconomic prognozat.

Stadiul 3

Stadiul 3 este aferent expunerilor aflate in stare de nerambursare. Metodologia aplicata este urmatoarea:

Provizionul este produsul dintre expunerea la default si BEEL, unde BEEL este cea mai buna estimare a pierderii asteptate.

A.2.2. Clienti Non-Retail (alții decât persoane fizice și micro companii)

Consideratii preliminare

Daca se dovedeste ca nu exista o dovada obiectiva de depreciere pentru un activ financiar analizat la nivel individual, indiferent daca este vorba despre expunere semnificativa sau nu, atunci activul este inclus intr-un grup de active financiare cu caracteristici similare iar analiza de depreciere are loc la nivel colectiv.

Motivatia pentru aceasta abordare este ca deprecierea care nu poate fi identificata la nivelul unui credit individual poate fi indentificabila intr-o abordare de portofoliu. Un imprumut sau un alt activ financiar inregistrat la cost amortizat care este analizat individual pentru depreciere si identificat ca nefiind depreciat poate fi introdus intr-un grup de active financiare similare (analiza de portofoliu) care sunt analizate pentru depreciere intr-o abordare de portofoliu. Acest lucru urmareste sa reflecte faptul ca, in baza legii numerelor mari, deprecierea poate fi evidenta la nivelul unui grup de active, dar totusi sa nu depaseasca pragul recunoasterii atunci cand fiecare activ individual din cadrul grupului este analizat.

Evaluarea colectiva identifica pierderile care au survenit la nivelul unui grup de active la data raportarii, insa nu poate identifica pierderea la nivelul individual al activelor. Activele care sunt analizate la nivel individual pentru depreciere (fie ele semnificative sau nu) si identificate ca fiind depreciate sunt excluse din analiza de portofoliu. Excluderea din analiza de portofoliu este un pas interimar in identificarea pierderilor din depreciere la nivel individual.

In cadrul IFRS9, evaluarea colectiva incorporeaza informatii specifice la nivel de debitor, cum ar fi delicventa, experienta istorica a pierderilor colective, informatii previzionale macroeconomice.

Provizioanele la nivel de portofoliu sunt calculate de Grup RBI, in conformitate cu metodologia de grup pentru Non Retail Stadiile 1 si 2. Nu exista metodologii locale, toate subsidiarele RBI inclusive RBRO adera la Metodologia de Grup.

Determinarea portofoliilor

In afara de clasificarea instrumentelor financiare introdusa de standardul IFRS9 (Capitolul Clasificare si Masurare), portofoliul de risc de credit al Grupului RBI mai este afectat de segmentari de client si nerambursare (default), pentru care solutii diferite de depreciere au fost dezvoltate.

In Grupul RBI, segmentul non-retail reprezinta parteneriate pe termen lung cu clientii corporate si servicii suport in zonele de piata si investment banking, unde clientii insitutionali (in special banci, companii de asigurari, de management al activelor, entitati suverane si adminstratii regionale) si activitatile comerciale la nivel de Grup sunt principalul focus.

In conformitate cu clasificarea contrapartidelor, segmentari de credit de risc in functie de modelul de rating se aplica. Un model de rating determina carui segment apartine expunerea conform

practicilor de risc de credit ale Grupului RBI. Un model de rating este dezvoltat sa furnizeze reguli pentru clasificarea clientilor individuali in functie de analiza de credit de risc si a conditiilor de piata – o analiza a ratingului de credit, utilizand o serie de categorii graduale (consecutive) – o scala master si validarea lor.

Toate modelele de rating sunt relevante pentru calculul de depreciere fara exceptie. Segmentele de expuneri cu rata redusa de nerambursare cum ar fi institutiile financiare, fonduri, asigurari, entitati suverane si administratii regionale nu pot fi omise din calculul de depreciere, intrucat probabilitatile de nerambursare conform standardului IFRS9 trebuie sa fie mai mari decat 0, ceea ce implica faptul ca exista un anumit risc pentru banca. Chiar si activele nealocate vreunui

model de rating trebuie sa aiba un model de depreciere. In orice caz, in functie de caracteristicile acestora din urma, abordarea poate fi simplificata conform IFRS9.

Calculul pierderilor din credit asteptate

Pierderile din credit asteptate sunt calculate ca suma a pierderilor marginale ce apar in fiecare interval de timp de la data bilantului. Pierderile marginale sunt determinate tinand cont de parametri individuali care estimeaza expunerea si pierderile in caz de nerambursare si probabilitatea marginala de neindeplinire a obligatiilor pentru fiecare perioada.

Calculul pierderilor din credit asteptate se bazeaza pe patru componente:

a) Probabilitatea de neindeplinire a obligatiilor ("PD") – reprezinta estimarea probabilitatii de

nerambursare intr-un orizont de timp. Pe baza metodologiei de Grup se determina curbe de probabilitati de neindeplinire a obligatiilor pe intreaga durata de viata in functie de modelele de rating Non Retail. Pentru segmentele Regular Corporates, Large Corporates, Instituti Financiare, Finantari Proiecte si IMM, curbele pe intreaga durata a vietii sunt modelate prin intermediul functiei parametrice. Pentru celelalte segmente, abordarea matricii de tranzitie este utilizata. Probabilitatea de neindeplinire a obligatiilor PD(t) este ajustata cu factorul macroeconomic. Pentru a incorpora informatiile macroeconomice (previzionale) in probabilitatea de neindeplinire a obligatiilor se foloseste modelul One-Factor/Vasicek. Ratingul initial determina curba de probabilitate de neindeplinire a obligatiilor si se bazeaza pe o calibrare specifica de tara, in timp ce estimarea curbei de PD beneficiaza de avantajul existentei tuturor informatiilor disponibile din toate tarile.

b) Expunerea în caz de nerambursare ("EAD") – reprezinta estimarea expunerii in caz de nerambursare la o data viitoare, luand in considerare modificarile anticipate in expunere dupa data raportarii, incluzand plati de principal si dobanda si trageri previzionate din facilitatile angajante. Modelul EAD este dezvoltat doar pentru portofoliile cu rata ridicata de nerambursare (Corporatii si IMM), intrucat celelalte portofolii (instituti financiare, administratii locale si regionale, entitati suverane etc) in mod uzual nu au produse cu expuneri extrabilantiere drept urmare nu necesita modelarea EAD. (EAD este egala cu suma trasa). Pentru cazurile izolate unde a fost identificata expunere extrabilantiere, coeficientii medii aplicati pentru portofoliile cu rata ridicata de nerambursare se aplica. Tara este un criteriu in modelul EAD, RBRO fiind inclusa in regiunea UE (tari din UE cu moneda locala).

c) Pierderea în caz de neindeplinire a obligatiilor ("LGD") – reprezinta asteptarea Grupului

de a determina suma pierderii unei expuneri aflata în starea de neîndeplinire a obligațiilor. Se

bazeaza pe diferenta dintre fluxurile de numerar contractuale si cele pe care creditorul se asteapta sa le primeasca incluzandu-le si pe acelea din garantii. Este exprimata de regula ca procent din EAD. Tara este un criteriu in modelul LGD si sunt desemnate valori specific de LGD doar pentru Romania.

d) Factorul de discountare – este utilizat pentru a discounta pierderea asteptata la o valoare prezenta la data raportarii folosind rata dobanzii efective la recunoasterea initiala.

Grupul masoara pierderea din credit asteptata pentru un instrument financiar intr-o maniera in care sunt reflectate:

- valoarea imparțială și ponderată cu probabilități, care este determinată prin evaluarea unei serii de rezultate posibile (3 scenarii sunt utilizate)
- efectul aferent valorii timp a banilor (prin intermediul discountarii cu EIR/rata dobanzii efective)
- informații rezonabile și justificabile, disponibile fără costuri sau eforturi nejustificate la data de raportare privind evenimentele trecute, condițiile actuale și previziunile condițiilor economice viitoare.

Scenarii macroeconomice

Grupul incorporeaza informatii previzionale in calculul de depreciere prin intermediul modelelor macroeconomice ce duc la o ajustare directa a probabilitatilor de nerambursare. Mai exact, informatiile previzionale sunt incorporate prin parametrii macroeconomici ai modelelor macroeconomice. Intrucat RBI nu cunoaste cu certitudine cum se vor materialize in viitor acesti parametri macroeconomici, incertitudinea inerenta face necesara luarea in considerare a scenariilor. Trei scenarii sunt avute in vedere: un scenariu de baza, unul optimist si unul pesimist. Ultimele doua au o pondere de realizare de 25%. Scenariul de baza are o pondere de 50% in calcul. Pentru fiecare scenariu, un set de valori pentru variabilele macroeconomice este livrat de Raiffeisen Research. Acest set constituie input in modelul macroeconomic, ce ulterior este aplicat in ajustarea parametrilor de calcul relevant (PD, LGD).

Abordarea expunerilor bilantiere

Pierderile din credit asteptate reprezinta o medie ponderata cu probabilitatea de aparitie a scenariilor (valoarea prezenta a tuturor pierderilor estimate) pe intreaga durata de viata a instrumentului financiar. Pierderile sunt diferenta dintre fluxurile de numerar contractuale si cele pe care creditorul se asteapta sa le primeasca. Intrucat pierderile din credit asteptate iau in calcul valoarea si momentul platilor, o pierdere din credit apare chiar si atunci cand Banca se asteapta ca expunerea sa fie rambursata integral, dar mai tarziu decat conform termenului contractual. Estimarea va reflecta intotdeauna posibilitatea ca o pierdere din credit sa apara si posibilitatea ca o pierdere din credit sa nu apara chiar daca cel mai probabil scenariu este cel fara pierdere. Prin urmare, in scop practic media ponderata a estimarilor de pierderi din credit trebuie sa tina

cont de multiple scenarii. Banca estimeaza pierderi din credit asteptate pentru multiple scenarii macroeconomice carora le sunt asignate ponderi in concordanta cu probabilitatea lor de aparitie.

A se tine cont ca pierderile din credit asteptate pe 12 luni reprezinta o portiune din pierderile din credit asteptate pe intreaga durata de viata. Ele rezultă din evenimente de neîndeplinire a obligațiilor contractuale în urmatoarele 12 luni de la data raportarii (sau o perioada mai scurta daca durata asteptata a instrumentului este mai mica de 12 luni, ponderata cu probabilitatea de aparitie a nerambursarii).

Pierderile din credit asteptate vor fi discountate la data raportarii cu rata efectivă a dobânzii determinata la recunoasterea initiala sau sau cu o aproximare a acesteia. In cazul ratei variabile de dobanda, rata dobanzii aplicabile pentru actualizare este rata dobanzii curente valabila la data calculului.

Abordarea expunerilor extrabilantiere

Pentru facilitati (angajamente de credit), contracte de garantii financiare, scrisori de credit si alte expuneri extrabilantiere, data la care Banca devine parte in facilitatile irevocabile va fi considerata data recunoasterii initiale in scop de calcul al deprecierei. Pentru facilitati, Banca are in vedere modificarile in riscul de nerambursare ce pot aparea in cazul unei expuneri de care o facilitate se leaga. Pentru contractele de garantii financiare, Banca ia in calcul modificarile in riscul de nerambursare pe respectivul contract. In ambele situatii pentru un activ financiar, o pierdere din credit este valoarea prezenta a diferentei dintre fluxurile de numerar contractuale si cele pe care Banca se asteapta sa le primeasca. In cazul angajamentelor neutilizate, pierderea din credit valoarea prezenta a diferentei dintre fluxurile de numerar contractual pentru partea pe care Banca se asteapta ca debitorul sa o utilizeze si fluxurile pe care Banca se asteapta sa le primeasca in situatia in care expunerea este utilizata/trasa. Estimarea pierderii din credit asteptate pentru angajamente va fi consistenta cu asteptarile utilizarii angajamentului respective si anume va considera portiunea asteptata ce va fi utilizata in urmatoarele 12 luni de la data raportarii in cazul estimarii pierderilor din credit pe 12 luni si portiunea asteptata ce va fi utilizata pe intreaga durata de viata in cazul estimarii pierderilor din credit pe intreaga durata de viata.

Cand se estimeaza pierderi din credit pe intreaga durata de viata pentru instrumente extrabilantiere mai intai portiunea instrumentului ce va fi utilizata va fi determinata (prin intermediul factorilor de conversie). Ulterior, pentru portiunea utilizata, se va calcula valoarea prezenta a diferentei dintre fluxurile de numerar contractuale si cele asteptate.

Pentru contractele de garantie financiara, Banca este obligata sa efectueze plata doar in cazul

evenimentului de default/nerambursare a debitorului in concordanta cu specificatiile instrumentului garantat. Drept consecinta, deficitul este reprezentat de acele plati asteptate pentru rambursare (pentru pierderea de credit aparuta) mai putin sumele pe care Banca se asteapta sa le primeasca de la debitor sau de la o terta parte. Daca expunerea este integral garantata, estimarea pierderii pentru un contract de garantie financiara devine consistenta cu estimarea pierderilor pentru activul subiect al garantiei. Pierderea din credit asteptata pentru angajamente va fi discountata utilizand rata efectivă a dobânzii sau o aproximare a acesteia, ce va fi aplicata la recunoasterea activului financiar rezultat din angajamentul de credit. Motivul se datoreaza faptului ca in scop de calcul al deprecierei, un activ financiar care este recunoscut urmare a

utilizării din angajament va fi tratat ca o continuare a angajamentului mai degrabă decât un nou instrument financiar. Pierderea din credit așteptată pentru acest activ financiar va fi măsurată considerând riscul de credit inițial de la data la care Banca a devenit parte a angajamentului irevocabil. Pierderile din credit așteptate pentru contractele de garanție financiară sau angajamente de credit pentru care rata efectivă a dobânzii nu poate fi determinată vor fi discountate utilizând o rată care reflectă condițiile curente de piață în estimarea efectului valorii în timp a banilor și riscurile care sunt specifice fluxurilor de numerar, doar dacă și în măsura în care, riscurile sunt luate în considerare ajustând rata de discount în loc de a ajusta pierderile discountate.

B. Definirea termenilor "restant" si "neperformant" in scopuri contabile.

Expuneri restante

Expunerile sunt restante atunci cand contrapartile nu au efectuat o plata ajunsa la scadenta potrivit contractului.

Credite neperformante, dar care nu sunt in stare de nerambursare

La nivel de Grup, s-a implementat regulamentul aferent creditelor restructurate si neperformante conform EBA/ITS/2013/03/rev1 din 24 iulie 2014 si revizuit in 10 martie 2015.

In scopul raportarii conform EBA ITS, expunerile neperformante sunt considerate cele care satisfac cel putin una din urmatoarele conditii:

- expunerea a fost clasificata ca fiind in stare de nerambursare / stadiu 3 conform IFRS9;
- expunere restructurata performanta reclassificata din neperformanta careia in perioada de monitorizare i-au fost extinse masurile de restructurare;
- expunere restructurata performanta reclassificata din neperformanta care in perioada de monitorizare a atins mai mult de 30 de zile de intarziere.

Non-retail

Pentru clientii non-retail, atunci cand termenii si conditiile contractului de credit sunt modificate in favoarea clientului, Grupul face diferenta intre renegocierile uzuale si creditele restructurate conform definitiei emisa de EBA in documentul "Implementarea standardelor tehnice (ITS) privind supervizarea raportarii expunerilor restructurate si neperformante". Expunerile neperformante conform definitiei EBA includ si acele expuneri care nu prezinta niciun motiv de stare de nerambursare conform articolului 178 din CRR, dar au fost reclassificate din starea neperformanta si ulterior, in timpul perioadei de proba ca restructurate performante, le-au fost extinse masuri de restructurare sau au inregistrat 30 de zile de intarziere la plata.

Un credit este considerat restructurat daca debitorul este in dificultate financiara si modificarea conditiilor/termenilor creditului reprezinta o concesie. Pentru clientii non-retail dificultatea financiara este evaluata de analistii financiari/analistii de risc si inregistrata prin intermediul Sistemului de Avertizare Timpurie.

IFRS 9 prevede ca pierderile din depreciere pentru Stadiile 1, 2 si 3 sa fie derivate dintr-un eveniment de pierderi anticipate. Starea de nerambursare continua sa ramana principalul indicator in determinarea Stadiului 3.

Retail

Pentru clientii retail, creditele restructurate sunt monitorizate un an din punct de vedere al statusului Neperformant, cu extinderea perioadei de monitorizare pana la indeplinirea criteriilor de iesire.

In cazul unei expuneri neperformante Micro IMM, starea de neperformant se aplica la nivelul debitorului.

In cazul unei expuneri neperformante PI, starea de neperformant se aplica la nivel de cont. In cazul in care un client detine mai multe conturi, regulile de marcare sunt cele descrise in cadrul politicii de definire a starii de nerambursare pentru Retail. Respectiv, toate produsele din aceeasi categorie de produs cu cel neperformant vor fi contaminate de statusul de neperformant. In cazul in care clientul detine expuneri neperformante care depasesc 20% din valoarea cumulata a expunerilor sale bilantiere, atunci toate expunerile sunt considerate neperformante.

Pierderi din deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor

Aplicarea politicii contabile a grupului necesita judecata din partea conducerii. Grupul evalueaza prospectiv pierderile de credit asteptate asociate instrumentului de activ financiar inregistrat la cost amortizat si FVOCI si expunerilor rezultate din angajamentele de creditare, contractele de garantie financiara si creantele de leasing. Calcularea pierderilor de credit asteptate necesita utilizarea unor estimari contabile care nu corespund intotdeauna cu rezultatele reale. Valoarea deprecierei care va fi alocata depinde de parametrii riscului de credit, cum ar fi: PD, LGD si EAD, precum si de informatiile prospectiv (previziuni economice), care sunt estimate de catre management.

C. Prezentarea calitativa in conformitate cu reglementarile contabile

Calitatea creditului expunerilor in functie de clasa de expunere si de instrument

Tabelul de mai jos prezinta calitatea creditului expunerilor bilantiere si extrabilantiere in functie de sectorul de activitate sau tipurile de contraparti (valori nete)

Tabel 11.

Grup	Valori contabile brute pentru		ajustarii specifice pentru riscul de credit	ajustarii generale pentru riscul de credit	Eliminari cumulate din bilant	Cheltuieli aferente ajustarilor pentru riscul de credit	Valori nete
	Expuneri in stare de nerambursare	Expuneri care nu se afla in stare de nerambursare					
Articolul 442 (g)							
EU CR1-BG (A)							
Administratii centrale sau banci centrale	0	5.064.562	0	0	0	0	5.064.562
Instituii	0	3.848.989	103	0	0	-76	3.848.886
Societati	439.417	16.672.442	401.174	0	209.693	-115.545	16.710.685
din care: Finantare specializata	68.760	2.238.655	65.563	0	30.266	-8.898	2.241.852
din care: IMM-uri	183.782	6.220.380	145.392	0	117.242	-48.855	6.258.770
Expuneri de tip retail	906.658	18.690.496	897.127	0	365.829	-135.373	18.700.027
Garantate cu bunuri imobiliare	382.598	7.202.979	312.645	0	0	11.557	7.272.932
IMM-uri	0	0	0	0	0	0	0
Altele decat IMM-uri	382.598	7.202.979	312.645	0	0	11.557	7.272.932
Eligibile reinnoibile	50.267	4.328.155	53.113	0	0	-10.040	4.325.309
Alte expuneri de tip retail	473.794	7.159.362	531.369	0	365.829	-136.890	7.101.787
IMM-uri	81.169	1.263.917	69.711	0	0	-8.170	1.275.375
Altele decat IMM-uri	392.625	5.895.445	461.658	0	0	-128.720	5.826.412
Titluri de capital	0	71.253	0	0	0	0	71.253
Total abordare IRB	1.346.075	44.347.743	1.298.404	0	575.522	-250.994	44.395.413
Administratii centrale sau banci centrale	0	6.469.329	83	0	0	0	6.469.246
Administratii regionale sau autoritati locale	0	988.255	4.055	0	0	3.547	984.200
Entitati din sectorul public	0	45.485	167	0	0	-128	45.318
Banci multilaterale de dezvoltare	0	43.213	0	0	0	0	43.213
Instituii	0	11.860	0	0	0	0	11.860
Societati	0	2.062.035	7.262	0	0	-69	2.054.773
din care: IMM-uri	0	419.875	4.647	0	0	-149	415.228
Expuneri de tip retail	0	508.120	8.682	0	0	-527	499.438

Grup	Valori contabile brute pentru		ajustarii specifice pentru riscul de credit	ajustarii generale pentru riscul de credit	Eliminari cumulate din bilant	Cheltuieli aferente ajustarilor pentru riscul de credit	Valori nete
	Expuneri in stare de nerambursare	Expuneri care nu se afla in stare de nerambursare					
Articolul 442 (g) EU CR1-BG (A)							
din care: IMM-uri	0	477.401	8.317	0	0	-526	469.084
Expuneri garantate cu ipoteци asupra bunurilor imobile	0	49.087	973	0	0	-595	48.114
din care: IMM-uri	0	17.016	838	0	0	-587	16.178
Expuneri in stare de nerambursare	57.012	0	32.185	0	1.270	-118	24.827
Organisme de plasament colectiv	0	11.399	0	0	0	0	11.399
Expuneri provenind din titluri de capital	0	1.770	0	0	0	0	1.770
Alte expuneri	0	5.265.146	-1.160	0	212.561	52.606	5.266.306
Total abordare standardizata	57.012	15.455.699	52.247	0	213.831	54.716	15.460.464
Total	1.403.087	59.803.442	1.350.651	0	789.353	-196.278	59.855.877
din care: Imprumuturi	756.735	30.625.257	1.250.395	0	789.353	-196.278	30.131.597
din care: Titluri de creanta	0	8.758.174	201	0	0	0	8.757.973
din care: Expuneri extrabilantiere	139.598	12.892.763	101.885	0	0	-73.470	12.930.476

Banca	Valori contabile brute pentru		ajustarii specifice pentru riscul de credit	ajustarii generale pentru riscul de credit	Eliminari cumulate din bilant	Cheltuieli aferente ajustarilor pentru riscul de credit	Valori nete
	Expuneri in stare de nerambursare	Expuneri care nu se afla in stare de nerambursare					
Articolul 442 (g) EU CR1-BG (A)							
Administratii centrale sau banci centrale	0	5.064.562	0	0	0	0	5.064.562
Institutii	0	3.848.988	103	0	0	-76	3.848.885
Societati	439.417	17.181.223	401.174	0	209.693	-115.545	17.219.466
din care: Finantare specializata	68.760	2.238.655	65.563	0	30.266	-8.898	2.241.852
din care: IMM-uri	183.782	6.220.380	145.392	0	117.242	-48.855	6.258.770
Expuneri de tip retail	906.658	18.690.496	897.127	0	365.829	-139.052	18.700.027
Garantate cu bunuri imobile	382.598	7.202.980	312.645	0	0	11.557	7.272.933
IMM-uri	0	0	0	0	0	0	0
Altele decat IMM-uri	382.598	7.202.980	312.645	0	0	11.557	7.272.933
Eligibile reinnoibile	50.267	4.328.155	53.113	0	0	-10.040	4.325.309
Alte expuneri de tip retail	473.794	7.159.362	531.369	0	365.829	-136.890	7.101.787
IMM-uri	81.169	1.263.917	69.711	0	0	-8.170	1.275.375

Banca	Valori contabile brute pentru		ajustarii specifice pentru riscul de credit	ajustarii generale pentru riscul de credit	Eliminari cumulate din bilant	Cheltuieli aferente ajustarilor pentru riscul de credit	Valori nete
	Expuneri in stare de nerambursare	Expuneri care nu se afla in stare de nerambursare					
Articolul 442 (g)							
EU CR1-BG (A)							
Altele decat IMM-uri	392.625	5.895.445	461.658	0	0	-128.720	5.826.412
Titluri de capital	0	171.278	0	0	0	0	171.278
Total abordare IRB	1.346.075	44.956.548	1.298.404	0	575.522	-254.673	45.004.218
Administratii centrale sau banci centrale	0	6.158.497	0	0	0	0	6.158.497
Administratii regionale sau autoritati locale	0	969.101	3.938	0	0	3.547	965.163
Entitati din sectorul public	0	45.484	167	0	0	-128	45.317
Banci multilaterale de dezvoltare	0	43.213	0	0	0	0	43.213
Societati	0	1.422.387	1.565	0	0	-69	1.420.822
din care: IMM-uri	0	15.000	222	0	0	-149	14.778
Expuneri de tip retail	0	77.016	1.579	0	0	-527	75.437
din care: IMM-uri	0	76.010	1.569	0	0	-526	74.441
Expuneri garantate cu ipoteeci asupra bunurilor imobile	0	18.316	846	0	0	-595	17.470
din care: IMM-uri	0	17.017	838	0	0	-587	16.179
Expuneri in stare de nerambursare	5.703	0	4.071	0	0	-118	1.632
Expuneri provenind din titluri de capital	0	0	0	0	0	0	0
Alte expuneri	0	5.225.371	-1.155	0	212.561	58.800	5.226.526
Total abordare standardizata	5.703.0	13.959.385.0	11.011.0	0	212.561.0	60.910.0	13.954.077.0
Total	1.351.778	58.915.933	1.309.415	0	788.083	-193.763	58.958.295
din care: Imprumuturi	705.426	28.867.236	1.209.447	0	788.083	-193.763	29.572.662
din care: Titluri de creanta	0	8.634.154	0	0	0	0	8.634.154
din care: Expuneri extrabilantiere	139.598	12.848.924	101.694	0	0	-73.470	12.886.828

Calitatea creditului expunerilor in functie de sectorul de activitate sau de tipurile de contraparti

Tabelul de mai jos prezinta calitatea creditului expunerilor bilantiere si extrabilantiere in functie de sectorul de activitate sau tipurile de contraparti

Tabel 12.

Grup Articolul 442 (g) EU CRI-B	Valori contabile brute pentru		ajustarii specifice pentru riscul de credit	ajustarii generale pentru riscul de credit	Eliminari cumulate	Cheltuieli aferente ajustarilor pentru riscul de credit	Valori nete (a+b-c-d)
	Expuneri in stare de nerambursare	Expuneri care nu se afla in stare de nerambursare					
Agricultura, silvicultura si pescuit	22.462	1.283.970	20.993	0	7.314	-9.452	1.285.438
Industria extractiva	999	334.575	1.236	0	2.192	-248	334.338
Industria prelucratoare	137.679	3.612.231	85.664	0	65.420	-25.272	3.664.247
Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului si aerului conditionat	8.141	701.511	7.039	0	30.659	706	702.613
Aprovizionare cu apa	1.681	232.835	5.083	0	445	-1.289	229.433
Constructii	118.211	2.260.493	89.490	0	38.689	-13.043	2.289.214
Comert cu ridicata si cu amanuntul	107.488	5.749.471	123.802	0	89.327	-32.641	5.733.157
Transporturi si depozitare	41.596	1.660.296	43.472	0	10.514	-14.901	1.658.420
Servicii de cazare si alimentatie	2.746	388.824	7.040	0	3.347	-4.278	384.529
Informare si comunicatii	42.947	461.255	40.492	0	1.315	-509	463.710
Activitati imobiliare	68.927	1.527.565	56.172	0	30.058	-7.781	1.540.321
Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	7.361	567.352	13.849	0	4.337	-6.979	560.864
Activitati administrative si de sprijin	3.758	322.785	5.434	0	682	-1.709	321.109
Administrare publica si de aparare, asigurari sociale obligatorii	0	9.675.714	4.396	0	0	3.321	9.671.318
Educatie	217	56.498	625	0	0	-387	56.090
Servicii de sanatate umana si activitati de asistenta sociala	4.419	461.513	9.185	0	925	-3.618	456.748
Arte, divertisment si activitati recreative	3.121	29.779	1.838	0	8.172	-503	31.061
Alte servicii	831.335	30.476.774	834.840	0	495.957	-77.696	30.473.268
Total	1.403.087	59.803.442	1.350.651	0	789.353	-196.278	59.855.877

Banca	Valori contabile brute pentru		ajustarii specifice pentru riscul de credit	ajustarii generale pentru riscul de credit	Eliminari cumulate	Cheltuieli aferente ajustarilor pentru riscul de credit	Valori nete
	Expuneri in stare de nerambursare	Expuneri care nu se afla in stare de nerambursare					
Articolul 442 (g) EU CR1-B							
Agricultura, silvicultura si pescuit	19.120	1.227.059	19.602	0	7.314	-9.452	1.226.577
Industria extractiva	681	327.395	841	0	2.192	-248	327.235
Industria prelucratoare	131.219	3.478.338	78.810	0	65.420	-25.272	3.530.747
Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului si aerului conditionat	8.141	701.143	7.025	0	30.659	706	702.259
Aprovizionare cu apa	1.458	197.523	4.722	0	445	-1.289	194.259
Constructii	113.684	2.167.080	86.912	0	38.689	-13.043	2.193.852
Comert cu ridicata si cu amanuntul	101.976	5.526.390	119.097	0	89.327	-32.641	5.509.269
Transporturi si depozitare	20.540	1.330.592	28.810	0	10.514	-14.901	1.322.322
Servicii de cazare si alimentatie	2.211	350.242	6.692	0	3.347	-4.278	345.761
Informare si comunicatii	41.583	444.044	39.149	0	1.315	-509	446.478
Activitati imobiliare	65.416	1.467.178	52.942	0	28.789	-7.781	1.479.652
Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	6.765	526.123	12.938	0	4.337	-6.979	519.950
Activitati administrative si de sprijin	3.135	300.443	4.926	0	682	-1.709	298.652
Administrare publica si de aparare, asigurari sociale obligatorii	0	9.339.659	4.195	0	0	3.321	9.335.464
Educatie	209	55.445	611	0	0	-387	55.043
Servicii de sanatate umana si activitati de asistenta sociala	1.265	436.870	5.756	0	925	-3.618	432.379
Arte, divertisment si activitati recreative	3.114	25.183	1.742	0	8.172	-503	26.555
Alte servicii	831.262	31.015.228	834.648	0	495.956	-75.180	31.011.842
Total	1.351.779	58.915.935	1.309.418	0	788.083	-193.763	58.958.295

Calitatea creditului expunerilor in functie de geografie

Tabelul de mai jos prezinta calitatea creditului expunerilor bilantiere si extrabilantiere in functie de repartizarea geografica (valorile nete).
Tabel 13.

Grup	Valori contabile brute pentru		ajustarii specifice pentru riscul de credit	ajustarii generale pentru riscul de credit	Eliminari cumulate din bilant	Cheltuieli aferente ajustarii pentru riscul de credit	Valori nete
	Expuneri in stare de nerambursare	Expuneri care nu se afla in stare de nerambursare					(a+ b -c-d)
Articolul 442 (g) EU CR1-C							
Bucuresti-Ifov	409.023	23.388.692	409.860	0	147.419	-68.048	23.387.857
Centru	111.737	3.752.978	117.059	0	106.337	-26.340	3.747.656
Nord-Est	88.149	2.748.938	93.846	0	31.228	-16.373	2.743.241
Nord-Vest	189.783	3.350.894	156.691	0	34.895	-31.471	3.383.986
Alte tari	3.413	11.659.029	7.189	0	215.740	50.376	11.655.253
Alte zone	1.508	46.886	1.508	0	0	0	46.886
Sud-Muntenia	294.967	4.642.646	245.224	0	96.722	-43.490	4.692.389
Sud-Est	106.513	4.464.606	115.412	0	62.267	-23.725	4.455.707
Sud-Vest Oltenia	84.811	2.391.782	87.298	0	30.456	-13.615	2.389.295
Vest	113.183	3.356.991	116.562	0	64.289	-23.590	3.353.612
Total	1.403.087	59.803.442	1.350.651	0	789.353	-196.278	59.855.877

Banca	Valori contabile brute pentru		ajustarii specifice pentru riscul de credit	ajustarii generale pentru riscul de credit	Eliminari cumulate din bilant	Cheltuieli aferente ajustarii pentru riscul de credit	Valori nete (a+ b -c-d)
	Expuneri in stare de nerambursare	Expuneri care nu se afla in stare de nerambursare					
Articolul 442 (g) EU CR1-C							
Bucuresti-Ifov	400.284	23.249.733	402.426	0	146.757	-65.532	23.247.591
Centru	105.871	3.632.090	111.602	0	106.273	-26.340	3.626.359
Nord-Est	80.360	2.658.598	87.873	0	31.002	-16.373	2.651.085
Nord-Vest	181.006	3.238.283	150.432	0	34.870	-31.471	3.268.857
Alte tari	3.413	11.658.863	7.189	0	215.740	50.376	11.655.087
Alte zone	1.508	43.213	1.508	0	0	0	43.213
Sud-Muntenia	284.141	4.430.804	236.194	0	96.465	-43.490	4.478.751
Sud-Est	102.647	4.369.047	112.367	0	62.267	-23.725	4.359.327
Sud-Vest Oltenia	82.789	2.345.298	85.933	0	30.455	-13.615	2.342.154
Vest	109.760	3.290.006	113.894	0	64.254	-23.593	3.285.872
Total	1.351.779	58.915.935	1.309.418	0	788.083	-193.763	58.958.295

Cresterea vechimii expunerilor restante

Tabelul de mai jos prezinta analiza privind cresterea vechimii aferente inregistrarii in contabilitate a expunerilor bilantiere restante, indiferent de statutul lor de depreciere (valori contabile brute).

Tabel 14.

Grup

Articolul 442 (g) EU CR1-D	Valori contabile brute					
	≤ 30 zile	> 30 zile ≤ 60 zile	> 60 zile ≤ 90 zile	> 90 zile ≤ 180 zile	> 180 zile ≤ 1 an	> 1 an
Credite	1.132.496	108.072	80.068	140.656	128.939	450.874
Titluri de creanta	0	0	0	0	0	0
Expuneri totale	1.132.496	108.072	80.068	140.656	128.939	450.874

Banca

Articolul 442 (g) EU CR1-D	Valori contabile brute					
	≤ 30 zile	> 30 zile ≤ 60 zile	> 60 zile ≤ 90 zile	> 90 zile ≤ 180 zile	> 180 zile ≤ 1 an	> 1 an
Credite	1.108.844	104.718	77.388	137.123	121.017	430.236
Titluri de creanta	0	0	0	0	0	0
Expuneri totale	1.108.844	104.718	77.388	137.123	121.017	430.236

Expuneri neperformante si restructurate

Tabelul de mai jos prezinta expunerile neperformante si restructurate (valori contabile brute) in conformitate cu Regulamentul de punere in aplicare (UE) nr. 680/2014 al Comisiei.

Tabel 15.

Grup

Articolul 442 (g) EU CR1-E	Valorile contabile brute ale expunerilor performante si neperformante							Deprecieri, provizioane si ajustari de valoare justa cumulate negative determinate de riscul de credit				Garantiile reale si garantiile financiare primite	
		Din care performante, dar restante > 30 zile si <= 90 zile	Din care expuneri performante restructurate	Din care neperformante				Asupra expunerilor performante		Asupra expunerilor performante		Asupra expunerilor neperformante	Din care expuneri restructurate
					Din care in stare de nerambursare	Din care depreciate	Din care restructurate		Din care restructurate		Din care restructurate		
Titluri de creanta	8.728.943	0	0	0	0	0	0	-7.575	0	0	0	0	0
Credite si avansuri	30.264.505	88.454	30.264.505	1.283.189	1.281.905	1.242.817	17.516.405	-404.057	146.194	-866.388	34.724	231.684	227.425
Expuneri extrabilantiere	13.032.360	0	13.032.360	140.177	139.619	139.553	9.214.856	43.633	0	58.252	0	11.230	6.389

Banca

Articolul 442 (g) EU CR1-E	Valorile contabile brute ale expunerilor performante si neperformante							Deprecieri, provizioane si ajustari de valoare justa cumulate negative determinate de riscul de credit				Garantiile reale si garantiile financiare primite	
		Din care performante, dar restante > 30 zile si <= 90 zile	Din care expuneri performante restructurate	Din care neperformante				Asupra expunerilor performante		Asupra expunerilor performante		Asupra expunerilor neperformante	Din care expuneri restructurate
					Din care in stare de nerambursare	Din care depreciate	Din care restructurate		Din care restructurate		Din care restructurate		
Titluri de creanta	8.426.792	0	0	0	0	0	0	-7.331	0	0	0	0	0
Credite si avansuri	29.264.840	84.483	169.376	1.196.175	1.195.853	1.192.154	426.892	-391.130	-4.974	-818.317	-284.615	192.943	215.494
Expuneri extrabilantiere	12.989.055	0	740	139.619	139.619	139.553	13.926	43.442	7	58.252	7.952	11.230	6.389

In conformitate cu prima parte a Anexei V la Regulamentul de punere in aplicare (UE) Nr. 680/2014 al Comisiei, tabelele NPL 1, NPL 3, NPL 4, si NPL 9 au la baza cerintele de raportare FINREP

Calitatea expunerilor restructurate din punct de vedere risc de credit (tabelul NPL 1)

Tabel 16.

Grup mii RON		Valoare contabila bruta a expunerilor cu masuri de restructurare				Depreciere cumulata, modificari cumulate negative ale valorii juste datorate riscului de credit si provizioane		Valoarea maxima a garantiei reale sau a altei garantii care poate fi luata in considerare	
		Expuneri performante cu masuri de restructurare	Expuneri neperformante cu masuri de restructurare		Expuneri performante cu masuri de restructurare	Expuneri neperformante cu masuri de restructurare			Din care: Garantii financiare primite pentru expuneri neperformante cu masuri de restructurare
			Din care: in stare de nerambursare	Din care: depreciate					
1	Credite si avansuri	174.705	444.179	443.808	418.059	-5.154	-294.310	227.425	142.276
2	<i>Banci centrale</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
3	<i>Administratii publice</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
4	<i>Institutii de credit</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
5	<i>Alte societati financiare</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
6	<i>Societati nefinanciare</i>	61.147	160.611	160.611	160.610	-1.164	-99.732	84.802	53.286
7	<i>Gospodarii ale populatiei</i>	113.558	283.568	283.197	257.449	-3.990	-194.578	142.622	88.9800
8	Titluri de datorie	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Angajamente de creditare date	740	13.926	13.926	13.916	7	7.952	6.388	0
10	Total	175.445	458.105	457.734	431.975	-5.147	-286.358	233.813	142.276

Banca mii RON		Valoare contabila bruta a expunerilor cu masuri de restructurare				Depreciere cumulata, modificari cumulate negative ale valorii juste datorate riscului de credit si provizioane		Valoarea maxima a garantiei reale sau a altei garantii care poate fi luata in considerare	
		Expuneri performante cu masuri de restructurare	Expuneri neperformante cu masuri de restructurare		Expuneri performante cu masuri de restructurare	Expuneri neperformante cu masuri de restructurare			Din care: Garantii financiare primite pentru expuneri neperformante cu masuri de restructurare
			Din care: in stare de nerambursare	Din care: depreciate					
1	Credite si avansuri	169.376	426.892	426.521	400.771	-4.974	-284.615	215.493	142.276
2	<i>Banci centrale</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
3	<i>Administratii publice</i>	0	0	0	0	0	0	0	0

4	<i>Institutii de credit</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
5	<i>Alte societati financiare</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
6	<i>Societati nefinanciare</i>	55.818	143.324	143.324	143.323	-983	-90.037	72.871	53.2866
7	<i>Gospodarii ale populatiei</i>	113.558	283.568	283.197	257.449	-3.990	-194.578	142.622	88.990
8	Titluri de datorie	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Angajamente de creditare date	740	13.926	13.926	13.916	7	7.952	6.388	0
10	Total	170.116	440.818	440.447	414.687	-4.967	-276.663	221.881	142.276

Calitatea expunerilor performante si neperformante din punct de vedere al riscului de credit prezentata in functie de numarul de zile de intarziere
(tabelul NPL 3)

Tabel 17.

		Valoarea contabila bruta/ Valoarea nominala											
		Expuneri performante			Expuneri neperformante								
		Fara restante sau cu restante <= 30 zile	Restante > 30 zile <= 90 zile		Plata improbabila, fara restante sau cu restante <= 90 zile	Restante >90 zile <= 180 zile	Restante > 180 zile <= 1 an	Restante > 1 an <= 2 ani	Restante > 2 ani <= 5 ani	Restante > 5 ani < 7 ani	Restante > 7 ani	din care: Instrumente depreciate (Stadiul 3)	
Grup mii RON													
1	Credite si avansuri	28.981.315	28.892.861	88.454	1.283.189	554.357	138.352	126.577	253.054	146.194	34.724	29.932	1.242.817
2	Banci centrale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Administratii publice	731.184	731.184	1	0						0	0	0
4	Institutii de credit	1.188.871	1.188.871	0	1.508	0	0	1.508	0	0	0	0	1.508
5	Alte societati financiare	421.886	421.886	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1
6	Alte societati financiare	12.059.707	12.043.429	16.279	442.228	148.842	17.879	24.432	144.365	68.487	16.755	21.469	441.927
7	Din care: intreprinderi mici si mijlocii	7.883.141	7.867.129	16.012	307.019	83.152	14.540	22.083	120.988	32.750	15.314	18.192	306.716
8	Gospodarii ale populatiei	14.579.666	14.507.492	72.174	839.452	405.516	120.473	100.636	108.689	77.706	17.969	8.463	799.380
9	Titluri de datorie	8.728.943	8.728.943	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Banci centrale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Administratii publice	8.682.056	8.682.056	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Institutii de credit	46.887	46.887	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alte societati financiare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Alte societati financiare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Expuneri extrabilantiere	12.892.184			140.177								139.553
16	Banci centrale	0			0								0
17	Administratii publice	102.342			0								0
18	Institutii de credit	1.767.022			0								0
19	Alte societati financiare	212.771			0								0
20	Societati nefinanciare	7.850.021			128.009								127.452
21	Gospodarii ale populatiei	2.960.028			12.167								12.101
22	Total	50.602.442	37,621,804	88,454	1.423.366	554,357	138,352	126,577	253,054	146,194	34,724	29,932	1,382,370

		Valoarea contabila bruta/ Valoarea nominala											
		Expuneri performante			Expuneri neperformante								
		Fara restante sau cu restante <= 30 zile	Restante > 30 zile <= 90 zile		Plata improbabila, fara restante sau cu restante <= 90 zile	Restante >90 zile <= 180 zile	Restante > 180 zile <= 1 an	Restante > 1 an ≤ 2 ani	Restante > 2 ani ≤ 5 ani	Restante > 5 ani < 7 ani	Restante > 7 ani	din care: Instrumente depreciate (Stadiul 3)	
Banca mii RON													
1	Credite si avansuri	28.438.317	28.352.090	86.227	1.232.527	535.914	135.055	118.646	234.018	146.071	32.891	29.932	1.192.154
2	Banci centrale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Administratii publice	731.184	731.184	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Instituti de credit	1.188.723	1.188.723	0	1.508	0	0	1.508	0	0	0	0	1.508
5	Alte societati financiare	924.325	924.325	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1
6	Alte societati financiare	11.090.057	11.075.851	14.206	394.613	132.206	14.809	17.021	125.699	68.487	14.922	21.469	394.312
7	Din care: intreprinderi mici si mijlocii	7.309.127	7.295.187	13.940	270.399	66.749	11.471	17.020	109.295	32.750	14.922	18.192	270.096
8	Gospodarii ale populatiei	14.504.027	14.432.008	72.019	836.404	403.708	120.245	100.117	108.319	77.584	17.969	8.463	796.332
9	Titluri de datorie	8.426.792	8.426.792	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Banci centrale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Administratii publice	8.383.578	8.383.578	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Instituti de credit	43.214	43.214	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alte societati financiare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Alte societati financiare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Expuneri extrabilantiere	12.849.435			139.619								139.553
16	Banci centrale	0			0								0
17	Administratii publice	102.342			0								0
18	Instituti de credit	1.767.022			0								0
19	Alte societati financiare	212.771			0								0
20	Societati nefinanciare	7.808.516			127.452								127.452
21	Gospodarii ale populatiei	2.958.784			12.167								12.101
22	Total	49.714.544	36778882	86227	1.372.146	535914	135055	118646	234018	146071	32891	29932	1.331.707

Informatii privind expunerile performante si neperformante (tabelul NPL 4)

Tabel 18.

Grup RON	mii	Valoarea contabila bruta/ Valoarea nominala						Depreciere cumulata, modificari cumulate negative ale valorii juste datorate riscului de credit si provizioane						Write-off parțial cumulatValoare	Garantii reale si garantii financiare primiteExpuneri	
		Expuneri performante			Expuneri neperformante			Expuneri performante - Depreciere cumulata si provizioane			Expuneri neperformante - Depreciere cumulata, modificari cumulate negative ale valorii juste datorate riscului de credit si provizioane				Din care: Garantii reale si garantii financiare primite pentru expuneri performante	Din care: Garantii reale si garantii financiare primite pentru expuneri neperformante
		Din care: in Stadiul 1	Din care: in Stadiul 2		Din care: in Stadiul 1	Din care: in Stadiul 2		Din care: in Stadiul 1	Din care: in Stadiul 2		Din care: in Stadiul 2	Din care: in Stadiul 3				
1	Credite si avansuri	28.981.314	17.516.405	9.677.734	1.283.189	307	1.242.816	-1.270.445	-98.029	-301.215	-866.388	-209	-846.147	0	9.305.103	231.684
2	Banci centrale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Administratii publice	731.184	692.124	39.063	0	0	0	-3.978	-3.699	-279	0	0	0	0	53.498	0
4	Institutii de credit	1.188.871	494.323	0	1.508	0	1.508	-1.515	-7	0	-1.508	0	-1.508	0	0	0
5	Alte societati financiare	421.886	55.581	171.852	1	0	1	-1.118	-32	-1.076	-1	0	-1	0	103.616	0
6	Alte societati financiare	12.059.707	6.378.654	5.066.625	442.228	307	441.927	-423.065	-41.932	-86.729	-290.051	-209	-289.859	0	3.257.976	86.784
7	Din care: intreprinderi mici si mijlocii	7.883.141	3.688.855	3.561.588	307.019	307	306.716	-291.581	-22.816	-62.518	-197.644	-173	-197.453	0	2.328.521	77.649
8	Gospodarii ale populatiei	14.579.666	9.895.723	4.400.194	839.452	0	799.380	-840.769	-52.359	-213.131	-574.828	0	-554.779	0	5.890.013	144.900
9	Titluri de datorie	8.728.943	8.615.154	74.638	0	0	0	-7.576	-5.649	-1.927	0	0	0	0	0	0
10	Banci centrale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Administratii publice	8.682.056	8.571.940	74.638	0	0	0	-7.575	-5.648	-1.927	0	0	0	0	0	0
12	Institutii de credit	46.887	43.214	0	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0
13	Alte societati financiare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Alte societati financiare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Expuneri extrabilantiere	12.892.184	9.214.856	3.341.788	140.176	0	139.553	101.886	19.130	24.196	58.253	0	58.261		1.070.631	11.230
16	Banci centrale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Administratii publice	102.342	70.522	31.820	0	0	0	434	416	18	0	0	0		301	0
18	Institutii de credit	1.767.022	1.404.436	352.843	0	0	0	6	6	0	0	0	0		0	0
19	Alte societati financiare	212.771	206.541	6.230	0	0	0	146	15	131	0	0	0		33.655	0
20	Societati nefinanciare	7.850.021	5.725.045	1.810.297	128.009	0	127.452	88.208	17.567	20.273	50.061	0	50.069		1.036.299	11.230
21	Gospodarii ale populatiei	2.960.028	1.808.312	1.140.598	12.167	0	12.101	13.092	1.126	3.774	8.192	0	8.192		376	0
22	Total	50.602.441	35.346.415	13.094.160	1.423.365	307	1.382.369	-1.176.135	-84.548	-278.946	-808.135	-209	-787.886	0	10.375.734	242.914

Banca RON	mii	Valoarea contabila bruta/ Valoarea nominala						Depreciere cumulata, modificari cumulate negative ale valorii juste datorate riscului de credit si provizioane						Write-off parțial cumulativ Valoarea	Garantii reale si garantii financiare primite	
		Expuneri performante		Expuneri neperformante		Expuneri performante - Depreciere cumulata si provizioane			Expuneri neperformante - Depreciere cumulata, modificari cumulate negative ale valorii juste datorate riscului de credit si provizioane			Din care: Garantii reale si garantii financiare primite pentru expuneri performante	Din care: Garantii reale si garantii financiare primite pentru expuneri neperformante			
		Din care: in Stadiul 1	Din care: in Stadiul 2	Din care: in Stadiul 1	Din care: in Stadiul 2	Din care: in Stadiul 1	Din care: in Stadiul 2	Din care: in Stadiul 3								
1	Credite si avansuri	28.438.316	17.966.024	9.217.910	1.232.526	307	1.192.153	-1.229.497	-97.654	-293.189	-838.366	-209	-818.125	0	9.270.611	209.207
2	Banci centrale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Administratii publice	731.184	692.124	39.063	0	0	0	-3.978	-3.699	-279	0	0	0	0	53.498	0
4	Institutii de credit	1.188.723	494.175	0	1.508	0	1.508	-1.515	-7	0	-1.508	0	-1.508	0	0	0
5	Alte societati financiare	924.325	558.607	171.852	1	0	1	-1.109	-32	-1.076	-1	0	-1	0	103.616	0
6	Alte societati financiare	11.090.057	6.378.654	4.607.550	394.613	307	394.312	-384.841	-41.932	-78.719	-263.902	-209	-263.710	0	3.257.976	65.399
7	Din care: intreprinderi mici si mijlocii	7.309.127	3.688.855	3.561.588	270.399	307	270.096	-267.491	-22.816	-62.518	-182.157	-173	-181.965	0	2.328.521	56.517
8	Gospodarii ale populatiei	14.504.027	9.842.464	4.399.445	836.404	0	796.332	-838.054	-51.984	-213.115	-572.955	0	-552.906	0	5.855.521	143.808
9	Titluri de datorie	8.426.792	8.349.611	74.638	0	0	0	-7.331	-5.405	-1.927	0	0	0	0	0	0
10	Banci centrale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Administratii publice	8.383.578	8.306.397	74.638	0	0	0	-7.330	-5.404	-1.927	0	0	0	0	0	0
12	Institutii de credit	43.214	43.214	0	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0
13	Alte societati financiare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Alte societati financiare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Expuneri extrabilantiere	12.849.435	9.214.856	3.339.730	139.619	0	139.553	101.695	19.130	24.183	58.253	0	58.261		1.070.631	11.230
16	Banci centrale														0	0
17	Administratii publice	102.342	70.522	31.820	0	0	0	434	416	18	0	0	0		301	0
18	Institutii de credit	1.767.022	1.404.436	352.843				6	6						0	0
19	Alte societati financiare	212.771	206.541	6.230	0	0	0	146	15	131	0	0	0		33.655	0
20	Societati nefinanciare	7.808.516	5.725.045	1.808.239	127.452	0	127.452	88.017	17.567	20.260	50.061	0	50.069		1.036.299	11.230
21	Gospodarii ale populatiei	2.958.784	1.808.312	1.140.598	12.167	0	12.101	13.092	1.126	3.774	8.192	0	8.192		376	0
22	Total	49.714.543	35.530.491	12.632.278	1.372.145	307	1.331.706	-1.135.133	-83.929	-270.933	-780.113	-209	-759.864	0	10.341.242	220.437

Active obtinute prin intrarea in posesie si executarea garantiilor reale detinute (tabelul NPL 9)

Tabel 19.

Banca / Grup mii RON		Active obtinute in cursul perioadei prin intrarea in posesia garantiilor reale detinute	
		Valoarea la data recunoasterii initiale	Modificari negative cumulate
1	Imobilizari corporale	0	0
2	Altele decat Imobilizarile corporale	23.640	-7.526
3	<i>Bunuri imobile rezidentiale</i>	1.986	-1.986
4	<i>Bunuri imobile comerciale</i>	21.654	-5.540
5	<i>Bunuri mobile</i>	0	0
6	<i>Instrumente de capital si instrumente de datorie</i>	0	0
7	<i>Altele</i>	0	0
8	Total	23.640	-7.526

Modificari ale stocului ajustarilor generale si specifice pentru riscul de credit

Tabelul de mai jos prezinta miscarile in ajustarile pentru depreciere.

Tabel 20.

Grup

<i>Articolul 442 (i) CRR</i> Mii RON	30 iunie 2020
Sold de deschidere	1.127.546
Majorari datorate ajustarilor constituite pentru pierderi probabile aferente creditelor, estimate in cursul perioadei	236.670
Diminuari datorate ajustarilor pentru depreciere reluate pentru pierderi probabile aferente creditelor, estimate in cursul perioadei	-112.492
Reduceri datorate anularilor ajustarilor cumulate pentru riscul de credit in cursul perioadei	-1.052

<i>Articolul 442 (i) CRR</i> Mii RON	30 iunie 2020
Transferuri intre ajustarile pentru riscul de credit	-
Impactul diferentelor de curs valutar	7.105
Combinari de activitati, inclusiv achizitionari si vanzari de filiale	2.282
Alte ajustari	-9.664
Sold de inchidere	1.250.395
Recuperarile privind ajustarile pentru riscul de credit inregistrate in mod direct in contul de profit sau pierdere	12.746
Ajustarile specifice pentru riscul de credit inregistrate in mod direct in contul de profit sau pierdere	1.141

Banca

<i>Articolul 442 (i) CRR</i> Mii RON	30 iunie 2020
Sold de deschidere	1.093.279
Majorari datorate ajustarilor constituite pentru pierderi probabile aferente creditelor, estimate in cursul perioadei	230.941
Diminuari datorate ajustarilor pentru depreciere reluate pentru pierderi probabile aferente creditelor, estimate in cursul perioadei	-107.714
Reduceri datorate anularilor ajustarilor cumulate pentru riscul de credit in cursul perioadei	-1.052
Transferuri intre ajustarile pentru riscul de credit	0
Impactul diferentelor de curs valutar	7.261
Combinari de activitati, inclusiv achizitionari si vanzari de filiale	0
Alte ajustari	-13.268
Sold de inchidere	1.209.447
Recuperarile privind ajustarile pentru riscul de credit inregistrate in mod direct in contul de profit sau pierdere	-20.156
Ajustarile specifice pentru riscul de credit inregistrate in mod direct in contul de profit sau pierdere	23.520

Modificari ale stocului de credite si de titluri de creanta in stare de nerambursare si depreciate

Tabelul de mai jos prezinta modificarile stocului de credite si de titluri de creanta in stare de nerambursare:

Tabel 21.

Grup

<i>Articolul 442 (i) CRR</i> Mii RON	Valoarea contabila bruta a expunerilor aflate in stare de nerambursare 30 iunie 2020
Sold de deschidere	1.149.324
Credite si titluri de creanta care se afla in stare de nerambursare sau sunt depreciate fata de ultima perioada de raportare	238.913
Readuse la statutul de neafare in stare de nerambursare	-51.252
Valorile eliminate din bilant	-67.778
Alte modificari	113.164
Sold de inchidere	1.382.370

Banca

<i>Articolul 442 (i) CRR</i> Mii RON	Valoarea contabila bruta a expunerilor aflate in stare de nerambursare 30 iunie 2020
Sold de deschidere	1.092.514
Credite si titluri de creanta care se afla in stare de nerambursare sau sunt depreciate fata de ultima perioada de raportare	233.245
Readuse la statutul de neafare in stare de nerambursare	-50.002
Valorile eliminate din bilant	-67.775
Alte modificari	123.884
Sold de inchidere	1.331.707

CERINTE DE PUBLICARE ACOPERITE DE: Ghidul ABE GL/2020/07 privind raportarea si publicarea expunerilor ce fac obiectul masurilor aplicate ca raspuns la criza COVID-19

Ca urmare a pandemiei COVID-19, guvernele tarilor lumii si totodata Uniunea Europeana au introdus cateva masuri pentru a raspunde acesteia, masuri ce au consecinte economice semnificative. Multe companii afectate de pandemie se pot confrunta cu probleme de deficit de lichiditate si de plata la timp a obligatiilor financiare. Acest fapt are un impact asupra institutiilor de credit, deoarece intarzierile la rambursarea creditelor pot duce la o crestere a creditelor neperformante din bilantul institutiilor de credit.

Ca raspuns la impactul negativ pe care il are pandemia COVID-19 asupra sectorului bancar, in Romania guvernul a introdus un moratoriu legislativ, iar in completarea acestuia sectorul bancar a oferit si alte initiative similare.

Moratoriile legislative, introduse prin Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 37/2020 ofera clientilor bancilor urmatoarele conditii:

- amanarea platii ratelor la creditele bancare pana la 9 luni, dar nu mai tarziu de 31 decembrie 2020;
- dobanda se capitalizeaza pentru creditele de consum, in timp ce dobanda aferenta creditelor ipotecare este rambursata pe parcursul a 60 de rate lunare;
- clientii au avut dreptul sa aplice pentru moratoriul legislativ pana la data de 15 mai.

Ulterior, termenul a fost prelungit pana la data de 15 iunie;

in conformitate cu ghidul ABE privind moratoriile legislative si nelegislative privind rambursarea imprumuturilor in context COVID-19, aceasta forma de moratoriu nu duce automat la trecerea in categoria de credite neperformante.

In plus fata de prevederile legislative, Banca a implementat programe interne de amanare a platilor pentru sustinerea clientilor care se confrunta cu lipsa de lichiditati. Pana la data de 30 iunie 2020 Banca a aprobat amanari ale platilor pentru 33.024 clienti, din care 32.784 sunt clienti persoane fizice si 240 sunt clienti persoane juridice.

O masura suplimentara a pachetului national de ajutor a fost aprobarea unui pachet de garantii de stat in valoare de 3 miliarde EUR pentru a sustine finantarea sectorului IMM, program de creditare denumit IMM INVEST. Mai precis, clientii eligibili vor primi imprumuturi nerambursabile sub forma dobanzilor si comisioanelor aferente anului 2020 pentru creditele derulate prin acest program. La data de 30.06.2020 Banca aprobase 1.102 de cereri de finantare pentru clientii sai, in suma de 499 milioane RON.

Avand in vedere situatia generata de Covid, previziunile macroeconomice au fost ajustate de doua ori in primul semestru al anului 2020 pentru a reflecta noile evolutii din punct de vedere economic. În general, se prevede o inrautatare a situatiei economice pentru anii urmatori, comparativ cu previziunile macroeconomice de la finalul anului 2019.

Pentru a obtine un grad adecvat de acoperire a creditelor cu provizioane si luand in considerare evenimentul nepredictibil (COVID-19), greu de modelat avand in vedere lipsa unor evenimente similare anterioare, Grupul a urmat o abordare conservatoare cu reactie imediata care a constat in:

- adaugarea unui tratament global (holistic) bazat pe riscul industriei, riscuri potentiale ale moratoriilor publice si private;
- ajustarea de maniera conservatoare a sistemului de alocare (calculare) a ratingului pentru moratoriile publice si pentru cele private ale clientilor persoane fizice.Tabelele de mai jos au fost intocmite in conformitate cu Instructiunile BNR din 03.08.2020 privind raportarea si publicarea expunerilor ce fac obiectul masurilor aplicate ca raspuns la criza COVID-19.

Defalcarea creditelor si avansurilor care fac obiectul unor moratorii legislative si non-legislative pe scadenta reziduala a moratoriilor la nivel de Grup
Tabel 22.

Grup mii RON	Valoare contabila bruta					
		Din care: moratorii legislative	Din care: fac obiectul unor moratorii extinse	Din care: expirate	Scadenta reziduala a moratoriilor	
					≤ 3 luni	> 3 luni ≤ 6 luni
Credite și avansuri care fac obiectul moratoriilor conforme ABE	2.544.203	2.261.046	283.157	456.561	497.145	1.590.497
din care: gospodarii	1.722.694	1.470.264	252.429	440.736	428.559	853.398
din care: garantate cu bunuri imobile locative	765.441	666.105	99.336	178.942	168.358	418.141
din care: societati nefinanciare	821.509	790.782	30.728	15.825	68.586	737.098
din care: intreprinderi mici și mijlocii	551.630	520.902	30.728	4.805	61.479	485.346
din care: garantate cu bunuri imobile comerciale	220.426	219.301	1.125	954	3.027	216.444

Informatii privind creditele si avansurile care fac obiectul unor moratorii legislative si non-legislative la nivel de Grup

Tabel 23.

	Valoarea contabila bruta								
	Performante					Neperformante			
		Din care: perioada de gratie la plata capitalului și a dobânzii	Din care: expuneri cu masuri de restructurare datorata dificultatilor financiare	Din care: instrumente cu o creștere semnificativa a riscului de credit dupa recunoașterea initiala, dar care nu sunt depreciate ca urmare a riscului de credit (etapa 2)		Din care: perioada de gratie la plata capitalului și a dobânzii	Din care: expuneri cu masuri de restructurare datorata dificultatilor financiare	Din care: cu plata improbabila, care nu sunt restante sau restante <= 90 de zile	
Grup mii RON									
Credite și avansuri care fac obiectul unor moratorii conforme ABE	2.383.773	2.265.251	2.265.251	0	2.089.004	118.522	118.522	0	118.522
din care: gospodarii	1.471.020	1.383.985	1.383.985	0	1.299.349	87.035	87.035	0	87.035
din care: garantate cu bunuri imobile locative	666.248	618.976	618.976	0	555.380	47.271	47.271	0	47.271
din care: societati nefinanciare	912.753	881.266	881.266	0	789.655	31.487	31.487	0	31.487
din care: intreprinderi mici și mijlocii	38.716	34.423	34.423	0	33.938	4.292	4.292	0	4.292
din care: garantate cu bunuri imobile comerciale	282.713	276.979	276.979	0	275.195	5.734	5.734	0	5.734

	Depreciere cumulata, modificari negative cumulate ale valorii juste datorate riscului de credit								
	Performante					Neperformante			
		Din care: perioada de gratie la plata capitalului și a dobânzii	Din care: expuneri cu masuri de restructurare datorata dificultatilor financiare	Din care: instrumente cu o creștere semnificativa a riscului de credit după recunoașterea initiala, dar care nu sunt depreciate ca urmare a riscului de credit (etapa 2)		Din care: perioada de gratie la plata capitalului și a dobânzii	Din care: expuneri cu masuri de restructurare datorata dificultatilor financiare	Din care: cu plata improbabila, care nu sunt restante sau restante <= 90 de zile	
Grup mii RON									
Credite și avansuri care fac obiectul unor moratorii conforme ABE	-170.605	-98.559	-98.559	0	-96.925	-72.046	-72.046	0	-72.046
din care: gospodarii	-133.922	-81.670	-81.670	0	-80.872	-52.252	-52.252	0	-52.252
din care: garantate cu bunuri imobile locative	-48.981	-24.306	-24.306	0	-24.306	-24.676	-24.676	0	-24.676
din care: societati nefinanciare	-36.683	-16.889	-16.889	0	-16.053	-19.794	-19.794	0	-19.794
din care: intreprinderi mici și mijlocii	-4.659	-1.014	-1.014	0	-1.014	-3.645	-3.645	0	-3.645
din care: garantate cu bunuri imobile comerciale	-4.374	-2.885	-2.885	0	-2.843	-1.489	-1.489	0	-1.489

Informatii privind creditele si avansurile nou-initiate acordate in cadrul schemelor de garantii publice nou aplicate introduse ca raspuns la criza COVID-19 la nivel de Grup
Tabel 24.

Grup mii RON	Valoarea contabila bruta					
		Din care: garantie publica executata	Din care: scadenta reziduala a garantiei publice			
			<= 6 luni	> 6 luni <= 12 luni	> 1 an <= 2 ani	> 2 ani <= 5 ani
Credite și avansuri nou-initiate care fac obiectul unor scheme de garantii publice	9.928	9.928	-	-	-	9.928
din care: gospodarii	-	-	-	-	-	-
din care: societati nefinanciare	9.928	9.928	-	-	-	9.928

9. Articolul 443 CRR Active negrevate de sarcini

Obiectul principal de activitate al Bancii este reprezentat de furnizarea de servicii bancare pentru persoane fizice si juridice. Serviciile oferite includ: deschideri de cont curent, plati interne si internationale, operatiuni de schimb valutar, acordarea de finantari pentru nevoi operationale, finantari pe termen mediu, garantii bancare, acreditive. Principala sursa a activelor grevate cu sarcini provine din titluri de datorie gajate urmate de depozite colaterale. Cel mai mare volum al activelor negrevate cu sarcini provine din credite si avansuri acordate clientelei urmate de numerar si disponibilitati la Banca Centrala si de titluri de datorie.

Tabel 25.

<i>Grup Mii RON</i>	Valoarea contabila a activelor grevate cu sarcini	Valoarea justa a activelor grevate cu sarcini	Valoarea contabila a activelor negrevate cu sarcini	Valoarea justa a activelor negrevate cu sarcini
Activele institutiei raportoare	141.076		46.794.355	
Instrumente de capital	0	0	68.679	68.679
Titluri de datorie	111.603	111.781	8.818.181	8.865.813
Alte active	29.473		37.907.495	

<i>Grup Mii RON</i>	Valoarea justa a garantiilor reale primite sau a titlurilor proprii de datorie emise care sunt grevate cu sarcini	Valoarea justa a garantiilor reale primite sau a titlurilor proprii de datorie emise care sunt disponibile pentru a fi grevate cu sarcini
Garantii reale primite de institutiile raportoare	0	0
Instrumente de capital	0	0
Titluri de datorie	0	0
Alte garantii reale primite	0	0
Titluri proprii de datorie altele decat obligatiunile proprii garantate sau titlurile garantate cu active	0	0

<i>Grup Mii RON</i>	Datorii corespunzatoare, datorii contingente sau titluri de valoare date cu imprumut	Active, garantii reale primite si titluri proprii de datorii emise, altele decat obligatiunile garantate si titlurile garantate cu active grevate cu sarcini
Valoarea contabila a datoriilor financiare selectate	2.439	27.731

<i>Banca Mii RON</i>	Valoarea contabila a activelor grevate cu sarcini	Valoarea justa a activelor grevate cu sarcini	Valoarea contabila a activelor negrevate cu sarcini	Valoarea justa a activelor negrevate cu sarcini
Activele institutiei raportoare	141.076		46.794.355	
Instrumente de capital	0	0	68.679	68.679
Titluri de datorie	111.603	111.781	8.818.181	8.865.813
Alte active	29.473		37.907.495	

<i>Banca Mii RON</i>	Valoarea justa a garantiilor reale primite sau a titlurilor proprii de datorie emise care sunt grevate cu sarcini	Valoarea justa a garantiilor reale primite sau a titlurilor proprii de datorie emise care sunt disponibile pentru a fi grevate cu sarcini
Garantii reale primite de institutiile raportoare	0	0
Instrumente de capital	0	0
Titluri de datorie	0	0
Alte garantii reale primite	0	0
Titluri proprii de datorie altele decat obligatiunile proprii garantate sau titlurile garantate cu active	0	0

<i>Banca Mii RON</i>	Datorii corespunzatoare, datorii contingente sau titluri de valoare date cu imprumut	Active, garantii reale primite si titluri proprii de datorii emise, altele decat obligatiunile garantate si titlurile garantate cu active grevate cu sarcini
Valoarea contabila a datoriilor financiare selectate	2.439	27.731

10. Articolul 444 CRR Utilizarea ECAI (External Credit Assessment Institution)

Grupul RBI utilizeaza pentru expunerile fata de administratiile centrale tratate in Abordarea Standard evaluarile de credit furnizate de cele trei institutii externe de evaluare a creditului: Standard and Poor's, Moody's si Fitch. Pentru celelalte tipuri de expuneri, se utilizeaza evaluarile de credit furnizate de Standard and Poor's.

Evaluarile de credit furnizate de cele trei institutii externe de evaluare a creditului sunt mapate pe nivele de calitate a creditelor aferente claselor de expuneri definite in Abordarea Standardizata:

Tabel 26.

ECAIs	Scala de evaluare a calitatii creditului/ Nivelul de calitate a creditului	Standard and Poor's	Moody's	Fitch
Evaluari de credit pe termen lung	1	AAA to AA-	Aaa to Aa3	AAA to AA-
	2	A+ to A-	A1 to A3	A+ to A-
	3	BBB+ to BBB-	Baa1 to Baa3	BBB+ to BBB-
	4	BB+ to BB-	Ba1 to Ba3	BB+ to BB-
	5	B+ to B-	B1 to B3	B+ to B-
	6	CCC+ and below	Caa1 and below	CCC+ and below
Evaluari de credit pe termen scurt	1	A-1+, A-1	P-1	F1+, F1
	2	A-2	P-2	F2
	3	A-3	P-3	F3
	4	Below A-3	NP	Below F3
	5			
	6			

Rating notch	ECAI Rating		
	Standard & Poor's	Moody's	Fitch
1	AAA	Aaa	AAA
1	AA+	Aa1	AA+
1	AA	Aa2	AA
1	AA-	Aa3	AA-
1	A+	A1	A+
2	A	A2	A
2	A-	A3	A-
2	BBB+	Baa1	BBB+
3	BBB	Baa2	BBB
3	BBB-	Baa3	BBB-
3	BB+	Ba1	BB+
4	BB	Ba2	BB
4	BB-	Ba3	BB-
4	B+	B1	B+
5	B	B2	B
5	B-	B3	B-
5	CCC+	Caa1	CCC
6	CCC	Caa2	CC
6	CCC-	Caa3	CC
6	CC	Ca	C
6	C	Ca	C
6	D	C	D
7	NR	NR	NR

A. Defalcarea expunerilor aferente riscului de credit

La 30 Iunie 2020, valoarea totala a expunerilor si valorile expunerilor rezultate dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit pentru care cerintele de capital se determina aplicand Abordarea Standard, se prezinta dupa cum urmeaza:

Tabel 27.

Nivel Individual - in mii RON	Expunerea la risc*	Expunerea dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	Cerinte de capital
Clasele de expuneri din Abordarea Standardizata	8,859,117	10,127,373	93,219
Administratii centrale sau banci centrale	6,139,225	7,082,718	-
Administratii regionale sau autoritati locale	968,398	968,398	14,141
Entitati din sectorul public	45,318	45,318	3,625
Banci multilaterale de dezvoltare	43,213	367,976	-
Organizatii internationale	-	-	-
Institutii	672,488	672,488	-
Societati, din care cu evaluare de credit	33,396		

ECAI:		33,396	1,754
Nivelul de calitate a creditului 5	-	-	-
Retail	103,699	103,699	4,851
Expuneri garantate cu ipoteci asupra bunurilor imobile	17,231	17,231	453
Expuneri in stare de nerambursare	1,631	1,631	131
Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-
Obligatiuni garantate	-	-	-
Creante asupra institutiilor si societatilor cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-
Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-
Titluri de capital	-	-	-
Alte elemente	834,518	834,518	66,761

** Valoarea expunerii la risc este reprezentata de valoarea contabila a elementelor bilantiere si extrabilantiere, diminuada cu ajustarile de valoare si provizioane, determina aplicand standardele prudentiale*

Nivel Consolidat - in mii RON	Expunerea la risc*	Expunerea dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	Cerinte de capital
Clasele de expuneri din Abordarea Standardizata	9,718,153	10,986,409	160,867
Administratii centrale sau banci centrale	6,429,781	-	-
Administratii regionale sau autoritati locale	987,641	180,614	14,449
Entitati din sectorul public	45,318	45,318	3,625
Banci multilaterale de dezvoltare	43,213	-	-
Organizatii internationale	-	-	-
Institutii	86,964	17,396	1,392
Societati, din care cu evaluare de credit ECAI:	644,878	528,792	42,303
Nivelul de calitate a creditului 5	-	-	-
Retail	532,739	306,346	24,508
Expuneri garantate cu ipoteci asupra bunurilor imobile	69,308	38,037	3,043
Expuneri in stare de nerambursare	36,299	52,774	4,222

Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-
Obligatiuni garantate	-	-	-
Creante asupra institutiilor si societatilor cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-
Organisme de plasament colectiv (OPC)	8,172	8,172	654
Titluri de capital	1	1	0
Alte elemente	833,841	833,393	66,671
* Valoarea expunerii la risc este reprezentata de valoarea contabila a elementelor bilantiere si extrabilantiere, diminuata cu ajustarile de valoare si provizioane, determina aplicand standardele prudentiale			

Defalcarea expunerilor reglementate in expuneri bilantiere si extrabilantiere, inainte si dupa aplicarea factorului de conversie si a tehnicilor de diminuare a riscurilor, precum si prezentarea ponderii de risc medii aferente fiecărei clase de expunere.

Tabel 28.

Nivel Individual - Valorii in mii Ron	Expuneri înainte de CCF* și de CRM**		Expuneri după CCF și CRM		RWA și densitatea RWA	
	Valoare bilanțieră	Valoare extrabilanțieră	Valoare bilanțieră	Valoare extrabilanțieră	RWA	Densitatea RWA
Clasele de expuneri din Abordarea standardizată (SA)	8,604,352	254,766	9,808,506	43,983	1,165,231	12%
Administrații centrale sau bănci centrale	6,139,225	-	7,082,718	-	-	0%
Administrații regionale sau autorități locale	907,214	61,184	853,716	30,109	176,765	20%
Entități din sectorul public	45,318	-	45,318	-	45,318	100%
Bănci multilaterale de dezvoltare	43,213	-	357,812	7,623	-	0%
Organizații internaționale	-	-	-	-	18,778	0%
Instituții	503,008	169,481	503,008	-	21,920	100%
Societăți,	20,455	12,941	20,455	1,465	-	0%
Retail	93,078	10,621	92,638	4,626	60,635	62%
Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile	16,692	539	16,692	160	5,660	34%
Expuneri în stare de nerambursare	1,631	-	1,631	-	1,637	100%
Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-	-	-	0%
Obligațiuni garantate	-	-	-	-	-	0%
Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-	-	-	0%
Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-	-	-	0%
Titluri de capital	-	-	-	-	-	0%
Alte elemente	834,518	-	834,518	-	834,518	100%

*CCF- factor de conversie

** CRM-tehnici de diminuare a riscului de credit, eligibile pentru determinarea cerintelor de capital

Nivel Consolidat - Valorii in mii Ron	Expuneri înainte de CCF și de CRM		Expuneri după CCF și CRM		RWA și densitatea RWA	
	Valoare bilanțieră	Valoare extrabilanțieră	Valoare bilanțieră	Valoare extrabilanțieră	RWA	Densitatea RWA
Clasele de expuneri din Abordarea standardizată (SA)	9,585,754	132,400	10,789,908	69,541	2,010,843	19%
Administrații centrale sau bănci centrale	6,425,781	4,000	7,369,273	4,000	-	0%
Administrații regionale sau autorități locale	926,456	61,184	872,958	30,109	180,614	20%
Entități din sectorul public	45,318	-	45,318	-	45,318	100%
Bănci multilaterale de dezvoltare	43,213	-	357,812	7,623	-	0%
Organizații internaționale	-	-	-	-	17,396	0%
Instituții	86,964	-	86,964	-	528,792	86%
Societăți	599,437	45,441	599,437	17,715	-	0%
Retail	-	-	-	-	-	0%
Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile	512,061	20,678	509,800	9,655	306,346	59%
Expuneri în stare de nerambursare	68,770	539	68,770	160	38,037	55%
Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	35,741	558	35,702	279	52,774	147%
Obligațiuni garantate	-	-	-	-	-	0%
Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-	-	-	0%
Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-	-	-	0%
Titluri de capital	8,172	-	8,172	-	8,172	0%
Alte elemente	1	-	1	-	1	100%

Defalcare in functie de ponderile de risc a expunerilor dupa aplicarea factorului de conversie si dupa tehnicile de diminuare a riscurilor:

Tabel 29.

Nivel Individual - Valorii in mii Ron	Pondere de risc*						Total	Din care nu beneficiază de rating
	0%	20%	35%	75%	100%	150%		
Clasele de expuneri din Abordarea standardizata (SA)	7,951,160	883,825	14,144	99,268	904,081	11	9,852,489	9,852,489
Administrații centrale sau bănci centrale	7,082,718	-	-	-	-	-	7,082,718	7,082,718
Administrații regionale sau autorități locale	-	883,825	-	-	0	-	883,825	883,825
Entități din sectorul public	-	0	-	-	45,318	-	45,318	45,318
Bănci multilaterale de dezvoltare	365,435	-	-	-	-	-	365,435	365,435
Organizații internaționale	-	-	-	-	-	-	-	-
Instituții	503,008	-	-	-	-	-	503,008	503,008
Societăți	-	-	-	-	21,920	-	21,920	21,920
Retail	-	-	-	97,264	-	-	97,264	97,264
Expuneri garantate cu ipotece asupra bunurilor imobile	-	-	14,144	2,004	705	-	16,852	16,852
Expuneri în stare de nerambursare	-	-	-	-	1,620	11	1,631	1,631
Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-	-	-	-	-	-
Obligațiuni garantate	-	-	-	-	-	-	-	-
Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-	-	-	-	-	-
Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-	-	-	-	-	-
Titluri de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte elemente	-	-	-	-	834,518	-	834,518	834,518

*Ponderile de risc 2%,4%,10%,50%,70%,250%, 370%,1250%, Altele si Dedusa nu au fost prezentate in tabelul de mai sus deoarece nu exista expuneri care se califica pentru aceste ponderi de risc.

Nivel Consolidat - Valorii in mii Ron	Pondere de risc *						Total	Din care nu beneficiază de rating
	0%	20%	35%	75%	100%	150%		
Clasele de expuneri din Abordarea standardizată (SA)	7,741,016	990,021	43,109	521,458	1,530,246	33,587	10,859,449	10,859,449
Administrații centrale sau bănci centrale	7,373,273	-	-	-	-	-	7,373,273	7,373,273
Administrații regionale sau autorități locale	-	903,067	-	-	0	-	903,067	903,067
Entități din sectorul public	-	0	-	-	45,318	-	45,318	45,318
Bănci multilaterale de dezvoltare	365,435	-	-	-	-	-	365,435	365,435
Organizații internaționale	-	-	-	-	-	-	-	-
Instituții	-	86,954	-	-	0	-	86,964	86,964
Societăți	-	-	-	-	617,152	-	617,152	617,152
Retail	-	-	-	519,455	-	-	519,455	519,455
Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile	-	-	43,109	2,004	23,817	-	68,930	68,930
Expuneri în stare de nerambursare	-	-	-	-	2,394	33,587	35,980	35,980
Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-	-	-	-	-	-
Obligațiuni garantate	-	-	-	-	-	-	-	-
Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-	-	-	-	-	-
Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-	-	8,172	-	8,172	8,172
Titluri de capital	-	-	-	-	1	-	1	1
Alte elemente	2,308	-	-	-	833,393	-	835,701	835,701

**Ponderile de risc 2%,4%,10%,50%,70%,250%,370%,1250%, Altele si Dedusa nu au fost prezentate in tabelul de mai sus deoarece nu exista expuneri care se califica pentru aceste ponderi de risc.*

11. Articolul 445 CRR Expunerea la Riscul de Piata

Raiffeisen Bank S.A. calculeaza cerinta de capital pentru riscul de piata utilizand metodologia standard descrisa in CRR.

Cerinta de capital pentru riscul de piata la 30 Iunie 2020, respectiv 31 Decembrie 2019 este urmatoarea:

Tabel 30.

Mii RON	30-Iun-20	31-Dec-19
Cerinte de fonduri proprii pentru riscul de pozitie general aferent instrumentelor de datorie tranzactionate	4,822	12,339
Cerinte de fonduri proprii pentru riscul de pozitie specific aferent instrumentelor de datorie tranzactionate	963	320
Cerinte de fonduri proprii pentru riscul valutar	11,872	11,594
Total cerinte de fonduri proprii pentru riscul de piata	17,657	24,254

12. Articolul 446 CRR Riscul Operational

In cadrul Raiffeisen Bank marimea capitalului adecvat profilului de risc operational se calculeaza in scopuri interne dupa **Metoda Abordarii Avansate** si in scopuri prudentiale, la nivel local, dupa **Metoda Abordarii Standard**.

La nivel Grupului RBI, marimea capitalului adecvat profilului de risc operational se calculeaza, atat pentru scopuri interne cat si pentru scopuri prudentiale folosind **Metoda Abordarii Avansate**, Raiffeisen Bank fiind parte dintre entitatile pentru care aceasta metoda de calcul este aplicata. Grupul RBI a primit aprobarea European Central Bank (ECB) la sfarsitul anului 2016.

13. Articolul 448 CRR Expuneri la riscul de rata dobanzii pentru activitati din afara portofoliului de tranzactionare

Obiectivul bancii in ceea ce priveste administrarea riscului de piata este de a controla expunerea bancii la acest tip de risc, prin stabilirea unor limite. Aceste limite privind riscul de piata sunt detaliate in „Politica privind riscul de piata”, care prezinta principalele tipuri de riscuri de piata la care banca este expusa (riscul de curs valutar si riscul de rata a dobanzii), precum si structura si valoarea limitelor de piata. Banca are urmatoarele tipuri de limite de risc de piata:

- Limite de sensibilitate (basis point value) pe total si pe diferite benzi de refixare a dobanzii (pentru riscul de rata dobanzii)
- Limite de stopare a pierderii pentru riscul de rata dobanzii si riscul valutar si praguri de atentionare pentru riscul de rata dobanzii
- Limite pentru pozitia valutara maxima deschisa pe valute si pe total (pentru riscul valutar)
- Limite pentru Valoarea la Risc (considerand riscul de rata dobanzii, riscul valutar, riscul de credit spread).

Functia de control a riscului de piata este asigurata de un department dedicat din cadrul Directiei Grup Risc Control si Managementul Portofoliului, in conformitate cu Regulamentul de Organizare si Functionare al bancii. Sfera de cuprindere a procesului de administrare al riscului de piata se refera la toate riscurile de piata la care banca inregistreaza expuneri, la nivel individual si consolidat. Monitorizarea riscurilor de piata la care banca este expusa se realizeaza cu frecventa zilnica sau saptamanala, iar raportarea expunerilor la acest risc se face catre conducerea bancii (zilnic) si catre Comitetul de Active si Pasive (lunar).

Riscul principal la care sunt expuse activitatile din afara portofoliului de tranzactionare este riscul de pierdere ca urmare a modificarilor in fluxurile de numerar viitoare sau a valorii de piata a instrumentelor financiare determinate de fluctuatia ratelor de dobanda.

Principalele surse ale riscului de rata a dobanzii din activitatile din afara portofoliului de tranzactionare (banking book) sunt reprezentate de corelatiile imperfecte dintre data maturitatii (pentru activele si datoriile purtatoare de rate fixe de dobanda) sau data refixarii dobanzii (pentru activele si datoriile purtatoare de rate de dobanda variabile), evolutia adversa a curbei dobanzilor (evolutia neparalela a ratelor de dobanda a activelor si pasivelor purtatoare de dobanda) si corelatia imperfecta in ajustarea ratelor de incasat si de platit pentru diferite instrumente financiare cu caracteristici de refixare a dobanzii asemanatoare dar nu identice.

Principalele valute pentru care Banca detine pozitii deschise la riscul de rata dobanzii sunt RON, EUR, USD si CHF. Exista pozitii deschise si in alte valute in afara celor principale insa de dimensiuni foarte reduse.

La nivelul Bancii gestionarea riscului de rata dobanzii din activitati din afara portofoliului de tranzactionare (cu exceptia portofoliului de titluri din afara portofoliului de tranzactionare care nu sunt parte din portofoliul de lichiditate) este realizata de Directia Managementul Bilantului si Portofoliului din cadrul Diviziei Trezorerie in concordanta cu Strategia Raiffeisen Bank S.A. in domeniul administrarii riscului de rata dobanzii din activitati din afara portofoliului de tranzactionare aprobata de catre Comitetul pentru Active si Pasive (ALCO) si in cadrul sistemului de limite de risc de piata aprobate.

Acoperirea riscului de rata dobanzii se poate realiza prin instrumente bilantiere sau prin instrumente financiare derivate. Instrumentele financiare derivate utilizate de Banca pentru reducerea riscului de rata dobanzii includ swap-uri pe rata dobanzii a caror valoare se schimba in functie de modificarile ratelor de dobanda.

Pentru a măsura riscul de rată a dobânzii, banca calculează un gap pentru rată dobânzii, în care fluxurile de numerar aferente activelor și datoriilor sensibile la ratele dobânzii sunt grupate în funcție de maturitatea contractuală sau de momentul contractual de refixare a dobânzii. Elementele fără maturitate contractuală și fără reguli contractuale de refixare a dobânzii, cum sunt conturile curente și conturile de economii, sunt modelate și repartizate pe benzi de scadență.

Raportul de tip gap de rată dobânzii pentru activitățile din afara portofoliului de tranzacționare este realizat cu frecvență săptămânală. Raportarea privind expunerea la riscul de rată a dobânzii se realizează cu frecvență lunară în ALCO.

Mai jos este prezentată variația valorii economice a bilanțului (include atât activitățile din portofoliul de tranzacționare cât și cele din afara sa) la data de 30 iunie 2020 și 31 decembrie 2019 ca urmare a unor șocuri de 200bp pentru întreaga curbă a randamentelor defalcată pe valute (presupunând că nu există mișcări asimetrice în curbă dobânzii și o poziție bilanțieră constantă):
Tabel 31.

Mii RON	30 Iunie 2020		31 Decembrie 2019	
	200 bp	200 bp	200 bp	200 bp
	Cresteri	Descresteri	Cresteri	Descresteri
RON	229.820	269.926	160.131	190.984
EUR	150.100	159.962	101.005	107.103
USD	25.870	28.247	14.405	15.698
CHF	4.119	4.694	4.188	4.784
Total	409.908	462.828	279.729	318.569

14. Articolul 449 CRR Expunerea la pozitile din securitizare

Pozitiile in securitizare detinute de banca reprezinta o securitizare sintetica si sunt originare ca urmare a participarii bancii in initiativa JEREMIE.

Initiativa **JEREMIE** reprezinta un set de actiuni avand ca obiectiv cresterea accesului la finantare al IMM-urilor. Initiativa este organizata in Romania prin intermediul Fondului European De Investitii, care administreaza fonduri puse la dispozitie de Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR). **Fondul European de Investitii (EIF)**, este parte a Bancii Europene de Investitii, si reprezinta principalul instrument de promovare a finantarilor oferite de Comisia Europeana. Fondul ofera capital de risc pentru IMM-uri si furnizeaza garantii institutiilor financiare pentru a acoperi imprumaturile acordate IMM-urilor. Prin programul JEREMIE s-a garantat in proportie de 80% finantarile acordate companiilor eligibile, utilizand surse din Programul Operational Sectorial Cresterea Competitivitatii Economice (POS-CCE).

Obiectivele bancii in legatura cu activitatea de securitizare

In Decembrie 2010, Raiffeisen Bank S.A. a incheiat tranzactia de securitizare sintetica in cadrul initiativei JEREMIE, prin care Fondul European de Investitii (FEI) acopera partial riscul de credit al unui portofoliu de credite acordate de catre banca intreprinderilor mici si mijlocii (IMM). Instrumentul folosit este o garantie de portofoliu care acopera prima pierdere. Prin participarea la acest program, obiectivul bancii este de a eficientiza utilizarea capitalului, beneficiul fiind transferat clientului, printr-un cost mai mic al creditului si o cerinta diminuată de garantare.

Raiffeisen Bank in rolul de originator

In programul JEREMIE, prin contractul semnat cu FEI, acesta din urma garanteaza 80% din fiecare credit eligibil inclus in portofoliu, acoperind pierderile pana la un maxim de 25% din valoarea portofoliului. La 30 Iunie 2020, volumul portofoliului de credite aflat in securitizare este de 10,090 mii Ron integral garantat de EIF (la 31 Decembrie 2019, portofoliul securitizat a fost in valoare de 10,790 mii Ron), dupa cum urmeaza:

Tabel 32.

Nivel Individual & Consolidat – Mii RON					
Valoarea totala a expunerilor din securitizari initiate	Protectia creditului pentru expunerile securitizate	Poziții din securitizare: expunere initiala			Valoarea totala ponderata la risc a expunerii
		Total, din care:	deduse din fondurile proprii	supuse unor ponderi de risc *	
10,090	(10,090)	0	-	0	0

* determinarea cerintelor de capital se efectueaza aplicand Metoda Formulei Reglementate

Mentionam ca in Decembrie 2014 includerea creditelor sub acest program tratat ca securitizare a fost incheiata.

Rolurile bancii in procesul de securitizare

Raiffeisen Bank S.A. nu are investitii in pozitii de securitizare sau resecuritizare.

15. Articolul 451 CRR Efectul de levier

In plus fata de cerintele minime de capital, CRR a introdus indicatorul efectului de levier ca instrument de limitare a riscului de indatorare excesiva.

Efectul de levier reprezinta acumularea excesiva de catre banci a unor expuneri in raport cu fondurile lor proprii. Indicatorul efectului de levier poate fi considerat un indicator simplificat de solvabilitate datorita faptului ca masoara volumul activelor neponderate la risc comparativ cu fondurile proprii de nivel 1.

Procesul de gestionare a riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier

Raiffeisen Bank S.A. monitorizeaza nivelul si modificarile indicatorului efectului de levier, precum si riscul legat de efectul de levier ca parte a procesului de evaluare a adecvarii capitalului intern (ICAAP).

Factorii cu impact asupra indicatorului efectului de levier in perioada de referinta

La data de 30 Iunie 2020, indicatorul efectului de levier al RBRO la nivel individual si consolidate a fost de app 9 %, dupa cum urmeaza (valorii in mii Ron):

Tabel 33.

Rezumatul reconcilierii activelor contabile si a expunerilor pentru calcularea indicatorului efectului de levier	Nivel Individual	Nivel Consolidat
Total active conform situatiilor financiare publicate	46,081,159	46,932,932
Ajustari pentru instrumentele financiare derivate	45,466	45,466
Ajustare pentru elementele extrabilantiere (si anume conversia expunerilor extrabilantiere in sume de credit echivalente)	4,390,338	4,666,796
Alte ajustari	(256,016)	(259,677)
Indicatorul de masurare a expunerii totale pentru calcularea indicatorului efectului de levier	50,260,946	51,385,517

Prezentarea informatiilor comune cu privire la indicatorul efectului de levier	Nivel Individual	Nivel Consolidat
Elemente bilantiere (cu exceptia instrumentelor financiare derivate, a SFT si a activelor fiduciare, dar incluzând garantiile reale).	45,245,055	46,326,173
(Valoarea activelor deduse in momentul stabilirii fondurilor proprii de nivel 1)	(256,016)	(259,677)
Total expuneri bilantiere (cu exceptia instrumentelor financiare derivate, a SFT si a activelor fiduciare)	44,989,039	46,066,495
Costul de inlocuire a tuturor tranzactiilor cu instrumente financiare derivate (si anume fara marja de variatie in numerar eligibila)	28,256	28,256
Sume suplimentare pentru expunerea potentiala viitoare (Potential Future Exposure – „PFE”) aferente tuturor tranzactiilor cu instrumente financiare derivate (metoda marcarii la piata)	45,466	45,466
Total expuneri la instrumente financiare derivate	73,722	73,722
Active SFT brute (fara recunoasterea compensarii), dupa ajustarea tranzactiilor contabile de vânzare	949,229	949,229
Total expuneri la tranzactiile de finantare prin titluri	949,229	949,229
Expuneri extrabilantiere exprimate in valoarea notionala bruta	12,978,832	1,154,678
(Ajustari pentru conversia in sume de credit echivalente)	(8,729,876)	3,141,393
Alte expuneri extrabilantiere	4,248,956	4,296,070
Fonduri proprii de nivel 1	4,548,650	4,682,190
Indicatorul de masurare a expunerii totale pentru calcularea indicatorului efectului de levier	50,260,946	51,385,517
Indicatorul efectului de levier	9.05%	9.11%

Defalcarea expunerilor bilantiere (cu exceptia instrumentelor financiare derivate, a SFT si a expunerilor exceptate)	Nivel Individual	Nivel Consolidat
Totalul expunerilor bilantiere (cu exceptia instrumentelor financiare derivate, a SFT si a expunerilor exceptate), din care:	44.742.047	46,326,173
Expuneri aferente portofoliului de tranzactionare	208.417	208,417
Expuneri aferente portofoliului bancar, din care:	44.533.631	46,117,756
Obligatiuni garantate	-	-
Expuneri considerate ca fiind suverane	11.270.251	11,581,022
Expuneri fata de administratii regionale, banci de dezvoltare	1.069.486	1,088,522

multilaterala, organizatii internationale si entitati din sectorul public, care nu sunt tratate ca entitati suverane		
Institutii	2.100.277	2,194,795
Expuneri garantate cu ipoteci asupra bunurilor imobile	7.352.888	7,406,179
Expuneri de tip retail	8.141.548	8,563,185
Societati	10.019.602	10,493,464
Expuneri in stare de nerambursare	419.030	463,234
Alte expuneri (de exemplu, titluri de capital, securitizari si alte active care nu corespund unor obligatii de credit);	4.160.548	4,327,355

16. Articolul 452 CRR Utilizarea abordarii IRB in ceea ce priveste riscul de credit

A. Tipurile de abordari aprobate de Banca Nationala a Romaniei

A.1. Abordarea bazata pe modele interne de rating (IRB)

Raiffeisen Bank S.A. aplica metoda IRB, exceptand tipurile de expuneri pentru care a fost primita aprobarea de aplicare a Abordarii Standard (permanent sau temporar), detaliate dupa cum urmeaza:

A.2. Abordarea Standard Permanent

Conform prevederilor art. 150 din CRR, pentru urmatoarele clase de expuneri, banca indeplineste conditii de utilizare partiala permanent:

- Expuneri fata de administratiile centrale sau bancile centrale, exprimate in moneda statului respectiv (stat membru UE)

- Expuneri fata de Organizatii Internationale

- Expuneri fata de Banci Multilaterale de Dezvoltare

- Expuneri fata de administratii regionale sau autoritati locale

- Expunerile din credit fata de subsidiara Raiffeisen Leasing IFN SA

- Expuneri fata de organismele administrative si entitatile fara scop lucrativ, incluzand Entitati apartinand sectorului public si biserici si comunitati religioase

- Expuneri de tip retail aferente clientilor persoane fizice cu tratament non-retail, credite pentru achizitia de autoturisme, cei care beneficiaza de expuneri sub forma de scrisori de garantie

- Expuneri de tip retail - creditele de nevoi personale din portofoliul achizitionat de la Citibank in 2013.

Aplicarea Abordarii Standard Permanent pentru aceste clase de expuneri se datoreaza numarului limitat al contrapartilor iar implementarea unui sistem de rating pentru contrapartile respective constituie un efort excesiv pentru banca, sau datorita apartenantei la unitati operationale de mica importanta, claselor de expuneri sau tipurilor de expuneri care nu sunt semnificative din perspectiva dimensiunii si a profilului de risc. De asemenea, conform aprobarii primite de la BNR se incadreaza si expunerea fata de filiala sa, Raiffeisen Leasing IFN SA.

A.3. Abordarea Standard Temporar

Expuneri de tip retail, reprezentate de portofoliile de clienti de tip Professionals (din portofoliul Micro), au aprobarea de a utiliza temporar abordarea standard.

B. Structura sistemelor interne de rating

Rating-urile externe sunt aplicate in mod direct doar in cazul operatiunilor de securitizare.

Pentru toate celelalte tipuri de active, un rating extern existent nu inlocuieste un rating intern si prin urmare nu anuleaza obligativitatea crearii unui rating intern. Rating-urile externe nu sunt utilizate ca input in niciunul dintre modelele de rating interne; rating-urile externe sunt utilizate doar in scopul comparatiei cu rating-urile interne. In procesul de determinare a rating-urilor interne, rating-urile externe si documentatia acestora sunt folosite exclusiv ca informatie aditionala.

Comparatia intre rating-urile interne si cele externe in tabele de mapare constituie un element de baza cu precadere in procesul de validare a modelelor de rating aferente portofoliilor cu probabilitate de nerambursare scazuta ("low-default").

Tabelul urmator prezinta tipurile de expuneri si modelul de rating folosit pentru fiecare dintre acestea:

Tabel 34.

Clasa de expuneri	Modelul de rating											
	CORP	LCO	SMB	SLOT	INS	SOV	LRG	FIN	CIU	PI	Micro	
Retail									X	X		
Administratii centrale sau Banci centrale						X						
Societati din sectorul public	X	X				X	X					
Institutii financiare								X				
Corporatii	X	X	X		X			X		X		
Finantari specializate				X								
Persoane fizice non-retail	X	X										
Creante provenind din titluri de capital	X	X		X	X			X				

PI: Persoane fizice, CORP: Corporatii/Companii, LCO: Companii Mari, SMB: Intreprinderi Mici si Mijlocii (IMM), SLOT: Finantari Specializate, INS: Societati de Asigurare, SOV: Administratii Centrale, LRG: Administratii Publice Locale, FIN: Institutii Financiare, CIU: Organisme de Plasament Colectiv

B.1 Utilizarea estimarilor interne

În conformitate cu abordarea IRB, estimări ale parametrilor interni de risc sunt utilizate nu doar în calcularea cerinței de capital, dar și pentru determinarea costului standard al riscului, profitabilității și capitalului economic.

B.2 Mecanisme de control pentru sistemele de rating

Modelele de rating non-retail sunt validate centralizat la nivelul RBI AG pentru toate instituțiile membre ale Grupului RBI, de către departamentul "Validarea Modelelor de Rating" o structură independentă de Divizia de Risk și de divizia "Risk Controlling". Sistemele de rating sunt revizuite cu ajutorul unor mecanisme de validare, pe baza următoarelor metode:

- Evaluarea documentației modelelor de rating
- Evaluarea ipotezelor ce stau la baza modelelor de rating (model design)
- Evaluarea calității datelor utilizate pentru validare
- Evaluarea aplicării rezultatelor modelelor de rating
- Analize ale distribuției portofoliului pe clasele de rating
- Monitorizarea performanței de discriminare a rating-ului final
- Evaluarea performanței de discriminare a input-urilor individuale și a sub-modulelor sistemelor de rating
- Compararea între rata de nerambursare estimată și cea observată
- Evaluarea stabilității modelului de rating
- Determinarea și analiza matricelor de migrare
- Monitorizarea relației între rating-urile interne și cele externe

Modelele de rating retail sunt validate atât inițial cât și periodic pe plan local în cadrul Comitetului de Modele și Validare, iar ulterior la nivelul Comitetului de Validare de la nivelul RBI. Rolul revizorului revine membrilor dep. Metodologie risc de credit și validare, prin urmare, prin această structură de validare este asigurată independența de zonele unde riscul de credit este generat.

Mecanismul de validare utilizat în cadrul validării inițiale presupune verificarea tuturor aspectelor care sunt utilizate în dezvoltarea modelelor, cât și a datelor utilizate ulterior, în actualizările uzuale. Astfel, sunt verificate variabilele care intră în model, replicate metodele de calcul (utilizând codurile utilizate și datele de intrare) și identificate toate modificările istorice cu impactul aferent în modele.

În cazul validării periodice, sunt de asemenea urmărite aspectele din lista de mai sus, iar testele aplicate sunt în conformitate cu metodologia aplicabilă modelelor de tip retail.

B.3 Descrierea procesului de rating intern

B.3.1 Informații generale

Un client este alocat unui anumit model de rating pe baza clasei de expuneri în care este încadrat la momentul calculării rating-ului. Această mapare între clasa de expuneri și modelul de rating adecvat

constituie o parte fixa a bazei de date de rating, ce documenteaza pasii de urmat in crearea unui rating, impreuna cu procesul de rating in sine.

In toate modelele de rating utilizate in Grupul RBI, "principiul celor patru ochi" (controlul dual) este aplicat cu strictete. Principiile de conformitate sunt documentate in baza de date de rating. Toti angajatii si comitetele implicate in procesul de rating trebuie inregistrati in aceasta baza de date.

Creantele provenite din titluri de capital sunt alocate unui model de rating in functie de tipul clientului respectiv. Pentru aceste tipuri de active expunerile ponderate sunt determinate folosindu-se metoda PD/LGD.

B.3.2 Modelul de rating Corporatii

Aria de Aplicabilitate

Clientii Corporatii/Companii sunt alocati fie modelului de rating Corporatii Mari, fie Corporatii, fie IMM. Delimitarea intre modelele Corporatii si IMM se bazeaza pe urmatoarele doua criterii, pentru care pragurile de delimitare sunt stabilite la nivelul fiecarei tari: "cifra de afaceri" si "expunerea fata de banca". Delimitarea intre modelele Corporatii Mari si Corporatii se bazeaza pe pragurile stabilite pentru criteriile "total venituri" si "total active"; ambele praguri trebuie depasite pentru incadrarea in modelul Corporatii Mari.

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating Corporatii a fost dezvoltat de experti RBI, pe baza datelor interne colectate din toate unitatile Grupului RBI, folosind metode statistice moderne, precum si rationamente expert ale analistilor de rating din RBI AG si din alte unitati ale Grupului RBI.

Parametrii cantitativi si calitativi sunt combinati statistic pentru a obtine o evaluare completa a bonitatii clientului.

Modelul de Rating

Modelul de rating Corporatii are doua componente:

Analiza cantitativa

Modelul este bazat pe evaluarea informatiilor financiare ale clientului. Variabilele cantitative incluse in model, precum si ponderea fiecarei variabile, au fost determinate statistic, avand ca scop maximizarea puterii de discriminare pe o perioada de un an.

Analiza calitativa

Sectiunea calitativa se bazeaza pe un set de intrebari-cheie, la care analistul de rating furnizeaza raspuns. Setul de intrebari este construit intr-o maniera care sa favorizeze o evaluare obiectiva. Variabilele calitative, ponderea fiecărei variabile, precum si scorul alocat fiecarui posibil raspuns au fost determinate statistic, avand ca scop maximizarea puterii de predictie pe o perioada de un an.

Rating-ul clientilor Corporatii rezulta din combinarea optima a evaluarii cantitative cu evaluarea calitativa, evolutia performantei clientului conform ultimelor situatii financiare, existenta suportului actionar precum si posibilele semnale de avertizare. Modelul de rating Corporatii evalueaza riscul in mod diferit in functie de sectorul de activitate a clientului si tara de risc a acestuia.

Output-ul modelului de rating

Rezultatul final al modelului de rating Corporatii este incadrarea clientului in una dintre cele 25 de clase de rating, fiecare avand alocata o probabilitate de nerambursare.

Rating-ul clientului este un factor esential in decizia de creditare si influenteaza semnificativ conditiile in care un client este creditat. De asemenea, rating-ul constituie baza pentru determinarea cerintei de capital.

Procesul de rating

Responsabilul de Clientela obtine situatiile financiare si informatiile aditionale necesare pentru rating. Aceste informatii sunt transmise catre analistul de rating, impreuna cu solicitarea de a aloca un rating clientului respectiv. Din acest moment, Responsabilul de Clientela nu mai are o influenta directa in determinarea rating-ului.

Parametrii cantitativi si calitativi sunt inregistrati si procesati in modelul de rating exclusiv de catre analistul de rating. Rezultatul acestui proces il constituie determinarea unui rating intern si astfel incadrarea clientului intr-o clasa de rating. Rating-urile astfel create sunt documentate in baza de date de rating.

Cu toate ca acesta este un model de rating statistic, analistul de rating poarta responsabilitatea finala a rating-ului alocat, astfel ca este necesara o evaluare critica a situatiilor financiare ale clientului, precum si a parametrilor relevanti de natura calitativa. Daca este necesar, analistul de rating poate ajusta manual rating-ul, astfel incat acesta sa reflecte cat mai exact bonitatea clientului.

B.3.3 Modelul de rating Corporatii Mari

Aria de Aplicabilitate

Clientii Corporatii/Companii sunt alocati fie modelului de rating Corporatii Mari, fie Corporatii, fie IMM. Delimitarea intre modelele Corporatii si IMM se bazeaza pe urmatoarele doua criterii, pentru care pragurile de delimitare sunt stabilite la nivelul fiecărei tari: "cifra de afaceri" si "expunerea fata

de banca". Delimitarea intre modelele Corporatii Mari si Corporatii se bazeaza pe pragurile stabilite pentru criteriile "total venituri" si "total active"; ambele praguri trebuie depasite pentru incadrarea in modelul Corporatii Mari.

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating Corporatii Mari a fost dezvoltat de experti RBI, pe baza rating-urilor externe, a informatiilor financiare aferente acestor rating-uri externe, precum si pe baza datelor interne colectate din toate unitatile Grupului RBI, folosind metode statistice moderne, precum si rationamente expert ale analistilor de rating din RBI AG si din alte unitati ale Grupului RBI.

Parametrii cantitativi si calitativi sunt combinati pentru a obtine o evaluare completa a bonitatii clientului.

Modelul de Rating

Modelul de rating Corporatii Mari are doua componente:

Analiza cantitativa

Modelul este bazat pe evaluarea informatiilor financiare ale clientului. Variabilele cantitative incluse in model, precum si ponderea fiecarei variabile, au fost determinate statistic, avand ca scop maximizarea puterii de discriminare pe o perioada de un an.

Analiza calitativa

Sectiunea calitativa se bazeaza pe un set de intrebari-cheie, la care analistul de rating furnizeaza raspuns. Setul de intrebari este construit intr-o maniera care sa favorizeze o evaluare obiectiva.

Impactul factorilor externi asupra stabilitatii financiare a clientului in functie de tara de risc: riscul politic, riscul juridic, gradul de infractionalitate.

Rating-ul clientilor Corporatii Mari rezulta din combinarea evaluarii cantitative, calitative si a mediului extern, luand in calcul tendintele recente in situatia financiara a clientului, perspectivele acestuia, existenta suportului actionar si posibile semnale de avertizare. Modelul de rating Corporatii Mari evalueaza riscul in mod diferit in functie de sectorul de activitate a clientului.

Output-ul modelului de rating

Rezultatul final al modelului de rating Corporatii Mari este incadrarea clientului in una dintre cele 25 de clase de rating, fiecare avand alocata o probabilitate de nerambursare.

Rating-ul clientului este un factor esential in decizia de creditare si influenteaza semnificativ conditiile in care un client este creditat. De asemenea, rating-ul constituie baza pentru determinarea cerintei de capital.

Procesul de rating

Responsabilul de Clientela obtine situatiile financiare si informatiile aditionale necesare pentru rating. Aceste informatii sunt transmise catre analistul de rating, impreuna cu solicitarea de a aloca un rating clientului respectiv. Din acest moment, Responsabilul de Clientela nu mai are o influenta directa in determinarea rating-ului.

Parametrii cantitativi si calitativi sunt inregistrati si procesati in modelul de rating exclusiv de catre analistul de rating. Rezultatul acestui proces il constituie determinarea unui rating intern si astfel incadrarea clientului intr-o clasa de rating. Rating-urile astfel create sunt documentate in baza de date de rating.

Analistul de rating poarta responsabilitatea finala a rating-ului alocat, astfel ca este necesara o evaluare critica a situatiilor financiare ale clientului, precum si a parametrilor de natura calitativa relevanti. Daca este necesar, analistul de rating poate ajusta manual rating-ul, astfel incat acesta sa reflecte cat mai exact bonitatea clientului.

B.3.4 Modelul de rating Intreprinderi Mici si Mijlocii (IMM)

Aria de Aplicabilitate

Delimitarea intre modelele Corporatii si IMM se bazeaza pe urmatoarele doua criterii, pentru care pragurile de delimitare sunt stabilite la nivelul fiecarei tari: "cifra de afaceri" si "expunerea fata de banca".

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating IMM a fost dezvoltat de experti din cadrul RBI in baza informatiilor relevante din toate unitatile din cadrul Grupului, precum si in baza unor metode statistice complexe si a expertizei analistilor de rating din Departamentul Credit Management Retail din RBI.

Parametrii cantitativi, calitativi si comportamentali sunt combinati statistic pentru a obtine o evaluare completa a bonitatii clientului.

Modelul de Rating

Modelul de rating IMM are trei componente:

Analiza cantitativa

Modelul este bazat pe evaluarea informatiilor financiare ale clientului. Variabilele cantitative incluse in model au fost determinate statistic, pe baza puterii lor de predictie

Analiza calitativa

Sectiunea calitativa se bazeaza pe un set de parametrii determinati in urma unui proces de selectie si evaluare statistica, dar incorporeaza si experienta expertilor in creditare IMM.

Analiza comportamentala

In cadrul componentei comportamentale a rating-ului, sunt evaluate informatii cu privire la operatiunile de cont curent, produsele de creditare si de leasing, intarzieri la plata datoriilor ale clientului IMM. Datele sunt livrate automat, cu o frecventa lunara pentru calculul ratingului

Rating-ul clientilor IMM rezulta din combinarea evaluarii cantitative, calitative si comportamentale, conducand la incadrarea clientului in clasa corecta de rating.

Output-ul modelului de rating

Modelul de rating IMM are in total 25 clase de rating. Rating-ul clientului este un factor esential in decizia de creditare si influenteaza semnificativ conditiile in care un client este creditat.

Procesul de rating

Rating-ul este determinat de catre Responsabilul de Clientela IMM si Analistul de Risc IMM, cu experienta si buna cunoastere a segmentului IMM. Responsabilul de Clientela IMM are doar dreptul de a initia si propune un rating, care este apoi revizuit de catre Analistul de Risc IMM, respectandu-se "principiul celor patru ochi" (control dual). Rating-urile astfel create sunt documentate in baza de date de rating.

Analistul de rating poarta responsabilitatea finala a rating-ului alocat, astfel ca este necesara o evaluare critica a situatiilor financiare ale clientului IMM, precum si a parametrilor de natura calitativa relevanti. Daca este necesar, analistul de rating poate ajusta manual rating-ul, astfel incat acesta sa reflecte cat mai exact bonitatea clientului.

B.3.5 Modelul de rating Administratii Centrale (Rating-ul de tara)

Aria de Aplicabilitate

Rating-ul de tara este aplicabil ca:

Rating de contrapartida pentru Administratia Centrala, Banca Centrala si entitati cu scop administrativ subordonate direct Administratiei Centrale.

Estimare a riscului de tara, in scopul alocarii de limite de tara in cadrul unor tranzactii transfrontaliere.

Plafon pentru estimarea riscului de transfer.

In cazul aplicarii ca rating de contrapartida, rating-ul este utilizat atat pentru expunerile denumite in moneda nationala, cat si in monede straine.

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating Administratiei Centrale a fost introdus in Decembrie 1999, ca raspuns la criza din Asia din 1997/98. Modelul a fost revizuit in 2002, pentru a raspunde cerintelor Basel II. Cu ajutorul acestui model de rating Grupul RBI poate evalua riscul de tara, pe baza informatiilor publice disponibile cu privire la situatia economica si politica din tara respectiva.

Scorul total este mapat cu o clasa de rating, careia ii corespunde o probabilitate de nerambursare. Modelul prezinta o corelatie ridicata cu rating-urile externe.

In cadrul Grupului RBI, rating-ul de tara este determinat intr-o maniera centralizata, de catre un departament specializat din RBI AG, fiind pus la dispozitia tuturor entitatilor Grupului RBI. Rating-ul de tara RBI este singurul rating ce poate fi utilizat in aplicatiile de credit pentru contrapartide Administratiei Centrale si pentru riscul de tara.

Modelul de Rating

Modelul de rating Administratiei Centrale diferentiaza intre tari industrializate si tari in curs de dezvoltare. Aceasta distinctie se face ca urmare a faptului ca nivelul de datorie externa, capacitatea de acoperire a serviciului datoriei si nivelul de lichiditate externa sunt factori extrem de importanti in evaluarea riscului tarilor in curs de dezvoltare, dar prezinta doar o importanta secundara in evaluarea riscului tarilor industrializate.

Modelul de rating pentru tarile industrializate este bazat pe criteriile Tratatului de la Maastricht.

Modelul de rating pentru tarile in dezvoltare este format din 15 parametri cantitativi si 12 parametri calitativi. Parametrii inclusi in model explica intr-o maniera adecvata schimbarile in pozitia economica si externa ale unei tari.

Procesul de rating

Rating-urile de tara sunt create intr-o maniera centralizata de catre un departament de analiza specializat din cadrul RBI AG, ce opereaza independent de zona de front office. Rating-ul este creat si arhivat intr-o baza de date interna, apoi pus la dispozitia entitatilor Grupului. Rating-ul de tara stocat in aceasta baza de date este utilizat in mod automat ca plafon de tara in alte modele de rating.

Analiza cantitativa se bazeaza pe informatii publice disponibile din surse de incredere precum Fondul Monetar International, Banca Mondiala, institute nationale de statistica, Institute of

International Finance (IIF) sau Economist Intelligence Unit (EIU). Analiza calitativa se bazeaza pe informatii din presa, din rapoarte de risc specializate si din discutii cu manageri din tarile respective.

Un rating este creat pentru fiecare dintre tarile pentru care entitatile din Grupul RBI au stabilite limite de tara, asadar nu doar in cazurile in care exista o expunere fata de o contrapartida de tip Administratie Centrala sau Banca Centrala. Acest lucru inseamna ca numarul tarilor cu rating este mai mare decat numarul expunerilor active fata de Administratiile Centrale sau Bancile Centrale.

Departamentele de relatie cu clientela solicita initierea unui rating de tara ori de cate ori noi limite de tara sunt solicitate.

Rating-urile sunt de regula determinate cel putin o data pe an si revizuite in mod constant de catre analisti pentru a tine seama de posibile tendinte negative.

Ca si in cazul celorlalte modele de rating din Grupul RBI, este respectat "principiul celor patru ochi" (control dual).

B.3.6 Modelul de rating Banci si Institutii Financiare

Aria de Aplicabilitate

Modelul de rating pentru banci si institutii financiare este utilizat in Grupul RBI pentru evaluarea bonitatii contrapartidelor de tip institutie financiara. Rating-ul este un factor esential in decizia de creditare.

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating pentru banci si institutii financiare a fost revizuit in 2015. Modelul revizuit a primit aprobarea autoritatilor de reglementare in octombrie 2016 si este utilizat in procesul de management al riscului din Noiembrie 2016.

Modelul de rating pentru banci si institutii financiare a fost dezvoltat statistic de experti RBI utilizand date interne si externe in mod similar ca in timpul procesului de dezvoltare a modelului de rating Corporate. In timpul procesului de dezvoltare a modelului de rating s-a mentinut o buna colaborare cu analistii de rating din cadrul RBI.

Structura ratingului revizuit este consistenta cu abordarea utilizata de agentile de rating extern. Ratingul este creat in 3 pasi, astfel:

Evaluarea viabilitatii (abordare individuala sau ratingul inainte de a considera sustinerea financiara)

Indicatorii cantitativi calculati pe baza situatiilor financiare, factorii calitativi si riscul sectorului financiar sunt combinati inainte de a lua in considerare sustinerea financiara.

Ratingul final (dupa considerarea suportului financiar)

Sunt evaluate capacitatea si probabilitatea de a primi suport financiar de la actionari si/sau suportul sistemic. In baza acestei evaluari si urmand o logica strict definita, viabilitatea ratingului poate fi imbunatatita rezultand astfel ratingul final.

Plafonul de tara

Pentru a lua in considerare riscul de transfer si tranzactiile transfrontaliere, se aplica un plafon de tara.

Modelul de Rating

Modelul de rating pentru banci cuprinde urmatoarele module (sau functii de risc): modulul cantitativ, modulul calitativ, evaluarea riscului sectorului si modulul de suport.

Modulul cantitativ evalueaza urmatorii indicatori calculati pe baza situatiilor financiare:

- Profitabilitatea
- Calitatea activelor
- Lichiditatea
- Indicatori bilantieri
- Structura veniturilor
- Prin utilizarea unor chestionare cu raspunsuri standard pre-definite, in cadrul modulului calitativ sunt evaluate urmatoarele aspecte:
 - Pozitia bancii in cadrul sectorului bancar;
 - Calitatea activelor
 - Lichiditate si finantare
 - Capitalizarea
 - Profitabilitatea
 - Perspective/evolutie

Modulul de evaluare a riscului sectorului financiar calculeaza gradul de risc si instabilitate in mediul economic in care un client opereaza. Acest modul are in vedere evolutiile macroeconomice.

Prin combinarea modulului cantitativ cu cel calitativ si cu evaluarea riscului sectorului financiar se calculeaza viabilitatea ratingului inainte de a considera sprijinul financiar.

Modulul de suport financiar evalueaza capacitatea si probabilitatea ca o banca sa beneficieze de suport financiar sistemic sau de la actionari. In functie de evaluarea efectuata de acest modul (care urmeaza o logica fixa) viabilitatea ratingului poate fi imbunatatita cu cateva clase de rating, rezultand ratingul final.

Apoi se aplica un plafon de tara pentru a tine cont de riscul de transfer si de tranzactii transfrontaliere.

Output-ul modelului de rating

Modelul are 25 clase de rating, similar ca in cazul modelului de rating Corporate, fiecarei clase fiindu-i asociata o probabilitate de neplata. In timpul procesului de rating, analistul intocmeste un raport continand informatiile esentiale, de baza si de natura calitativa pentru evaluarea contrapartidei.

Ratingul clientului este un factor esential in decizia de credit si influenteaza termenii de acordare a unui credit. De asemenea, rating-ul constituie baza pentru determinarea cerintei de capital.

Procesul de rating

Rating-urile pentru banci si institutii financiare nebankare sunt create intr-o maniera centralizata de catre un departament de analiza specializat din cadrul RBI AG, ce opereaza independent de zona de front office. Rating-ul este creat si arhivat intr-o baza de date interna, apoi pus la dispozitia entitatilor Grupului.

Rating-ul initial se acorda unei contrapartide noi de tip banca/ institutie financiara nebankara la momentul inceperii relatiei cu aceasta. Pentru toti clientii activi, rating-ul este actualizat o data pe an sau ori de cate ori apar informatii de natura a influenta rating-ul.

Analistul de rating poarta responsabilitatea finala a rating-ului alocat, astfel ca este necesara o evaluare critica a situatiilor financiare ale clientului, precum si a parametrilor de natura calitativa relevanti. Daca este necesar, analistul de rating poate ajusta manual rating-ul, astfel incat acesta sa reflecte cat mai exact bonitatea clientului.

B.3.7 Modelul de rating Companii de Asigurare

Aria de Aplicabilitate

Modelul de rating pentru companii de asigurare este utilizat in Grupul RBI pentru evaluarea bonitatii contrapartidelor de tip companii de asigurare sau similare. Rating-ul este un factor esential in decizia de creditare.

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating a fost dezvoltat intern in 2002, pe baza experientei acumulate prin dezvoltarea si utilizarea modelului de rating Banci si Institutii Financiare inca din anii '90. Modelul este aplicat in mod uniform la nivel international pentru evaluarea tuturor companiilor de asigurari.

Sectiunea cantitativa a modelului de rating Companii de Asigurare este construita pe baza unui sistem de tip benchmark/ standard si constituie un model expert.

Modelul de Rating

Modelul de rating pentru companii de asigurare cuprinde urmatoarele sectiuni: sectiunea cantitativa, cea calitativa si evaluarea riscului. Atat indicatorii financiari, cat si ponderile acestora in cadrul modelului difera in functie de tipul produselor de asigurare oferite de companie: asigurari generale sau asigurari de viata.

Urmatorii parametri sunt analizati in sectiunea cantitativa:

- Venituri
- Structura primelor subscribe
- Capitalizare si solvabilitate
- Rezerve actuariale
- Lichiditate

Sectiunea calitativa evalueaza mediul in care compania de asigurari opereaza, precum si alte informatii, ca de exemplu:

Actionarii si bonitatea lor

Probabilitatea de a primi sprijin financiar, intern sau extern

Modificari in cadrul legislativ ce reglementeaza sectorul asigurarilor

Riscul economic in general si in sectorul asigurarilor in special, pe piata unde compania opereaza

Pozitia companiei in cadrul sectorului de asigurari

Pentru estimarea riscului, se evalueaza riscurile implicate de activitatile desfasurate de catre insititia financiara plecand de la tipul activitatii, structura bilantului si a contului de profit si pierdere si in functie de dependenta activitatilor de mediul economic si de mediul social.

Output-ul modelului de rating

Modelul are noua clase de rating plus o clasa pentru clientii aflati in incapacitate de plata.

In paralel cu procesul de determinare a rating-ului, analistul intocmeste o analiza scrisa, ce contine evaluarea informatiilor esentiale, de natura cantitativa si calitativa, pentru contrapartida respectiva.

Procesul de rating

Rating-urile pentru companiile de asigurari sunt create intr-o maniera centralizata de catre un departament de analiza specializat din cadrul RBI AG, ce opereaza independent de zona de front office.

Rating-ul este creat si arhivat intr-o baza de date interna, apoi pus la dispozitia entitatilor Grupului.

Rating-ul initial se acorda unei contrapartide noi de tip companie de asigurari la momentul inceperii relatiei cu aceasta. Pentru toti clientii activi, rating-ul este actualizat o data pe an sau ori de cate ori apar informatii de natura a influenta rating-ul. Nici analistul si nici o alta entitate din cadrul Grupului nu are autoritatea de a modifica rating-ul final produs de model.

B.3.8 Modelul de rating Organisme de Plasament Colectiv (OPC)

Aria de Aplicabilitate

Modelul de rating pentru OPC este utilizat in Grupul RBI pentru evaluarea bonitatii contrapartidelor de tip fonduri de investitii sau similare. Rating-ul este un factor esential in decizia de creditare.

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating a fost dezvoltat in 2006. Modelul este aplicat in mod uniform pentru evaluarea tuturor OPC-urilor la nivel international, finand seama in special de reglementarile stabilite prin directiva Uniunii Europene privind UCITS.

Modelul de rating OPC dezvoltat de RBI produce un rating relevant din punct de vedere al riscului de credit, nu din punct de vedere al deciziei de investitie. Obiectivul rating-ului este de a estima riscul de credit al contrapartidelor ce din punct de vedere legal si organizational au structura unui organism de plasament colectiv.

Modelul de Rating

Modelul de rating pentru OPC cuprinde doua sectiuni: cantitativa si calitativa. In sectiunea cantitativa, scorul aferent parametrilor individuali este calculat automat, pe baza unor benchmark-uri/ standarde. Scorurile din sectiunea calitativa sunt alocate manual de catre analistul de rating, pe baza unui manual de scoring.

Output-ul modelului de rating

Modelul are noua clase de rating plus o clasa pentru clientii aflati in incapacitate de plata.

In paralel cu procesul de determinare a rating-ului, analistul intocmeste o analiza scrisa, ce contine evaluarea informatiilor esentiale, de natura cantitativa si calitativa, pentru contrapartida respectiva.

Procesul de rating

Rating-urile pentru OPC-uri sunt create intr-o maniera centralizata de catre un departament de analiza specializat din cadrul RBI AG, ce opereaza independent de zona de front office. Rating-ul este creat si arhivat intr-o baza de date interna, apoi pus la dispozitia entitatilor Grupului.

Rating-ul initial se acorda unei contrapartide noi de tip OPC la momentul inceperii relatiei cu aceasta. Pentru toti clientii activi, rating-ul este actualizat o data pe an sau ori de cate ori apar informatii de natura a influenta rating-ul.

Nici analistul si nici o alta entitate din cadrul Grupului nu are autoritatea de a modifica rating-ul final produs de model.

B.3.9 Modelul de rating Finantari Specializate

Aria de Aplicabilitate

Termenul "finantare specializata" ("specialized lending"), asa cum este utilizat in Directiva UE, se refera la finantari structurate si reprezinta un segment al clasei de clienti Corporatii. Acest segment se diferentiaza de clientii Corporatii in sens restrans prin aplicarea criteriilor definite in Directiva UE:

Finantarea unor active

Acces la si control asupra fluxurilor de numerar generate de activul finantat

Acces la si control asupra activului finantat

Sursa de rambursare a unei "finantari specializate" trebuie sa se bazeze predominant pe fluxurile de numerar generate de activele finantate (minim 80%), si nu pe fluxurile de numerar generate per total de catre o companie operationala.

In conformitate cu definitia de mai sus, finantarea achizitiilor de companii nu este clasificata ca finantare specializata.

Modelul de rating dezvoltat de RBI acopera urmatoarele sub-categorii:

Finantare de real estate

Finantarea de active mobile (avioane, vase etc.)

Finantare de proiect in sens strict (active imobilizate precum hale industriale, centrale electrice etc.)

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating a fost dezvoltat intern de experti RBI si inglobeaza experienta Grupului pe toate pietele unde acesta activeaza.

Modelul de rating clasifica proiectele in cinci clase de risc, care nu reflecta probabilitatea de nerambursare, ci o combinatie intre performanta economica a proiectului finantat (PD) si situatia bancii cu privire la garantiile obtinute (LGD).

Modelul de Rating

In conformitate cu cerintele Directivei UE, modelul de rating pentru finantari specializate cuprinde doua sectiuni: performanta economica a proiectului si situatia bancii cu privire la garantiile obtinute.

Performanta economica este evaluata cu ajutorul unor parametri cantitativi si calitativi, combinati intr-un singur scor:

Analiza cantitativa

Modelul se bazeaza pe evaluarea performantei economice a proiectului de-a lungul perioadei maxime acceptabile de creditare, in relatie cu serviciul datoriei. Perioada maxima acceptabila de creditare este aliniata la politica de creditare a bancii, in vigoare. Evaluarea are ca element central rata medie de acoperire a serviciului datoriei de-a lungul acestei perioade, rata de acoperire care este comparata cu benchmark-uri/ standarde uzuale in sectorul respectiv.

Analiza calitativa

Sunt evaluati parametri esentiali care determina succesul proiectului cum ar fi:

- Management si sponsor (experienta in domeniul specific proiectului, alte proiecte derulate)
- Conditii de baza ale proiectului (locatie, echipament tehnic)
- Structura de finantare (amortizabil, platibil intr-o singura transa, valoare reziduala)

Evaluarea garantiilor este a doua sectiune a modelului de rating si este efectuata in baza conditiilor specifice de piata.

Output-ul modelului de rating

Scorul performantei economice si rezultatul evaluarii garantiei sunt combinate pentru a aloca proiectul unei clase de rating ("slot").

Procesul de rating

Coordonatorul de produs/Responsabilul de clientela propune un rating; este aplicat "principiul celor patru ochi" (control dual), astfel ca Managerul de risc cu responsabilitati de rating fie confirma rating-ul propus, fie propune un alt rating. Sistemul de rating prezinta ambele propuneri – si al Coordonatorului de produs si al Managerului de risc.

Daca sunt propuse rating-uri diferite si nu se ajunge la un consens, rating-ul propus de Managerul de risc este aplicabil. Totusi, Coordonatorul de produs poate initia un proces de escaladare, ce poate culmina cu modificarea rating-ului de catre Chief Risk Officer (CRO).

B.3.10 Modelul de Rating pentru expuneri de tip retail (persoane fizice si Micro companii)

Aria de Aplicabilitate

Modelul de scoring este utilizat in Raiffeisen Bank S.A. pentru evaluarea bonitatii contrapartilor de tip persoane fizice si clienti IMM (Micro) cu produse standard pentru expunerile de tip retail; expunerile retail sunt prezente in toate cele 3 sub-segmentari, respectiv expuneri de tip retail garantate cu bunuri imobile, expuneri de tip retail reinnoibile si alte expuneri de tip retail. Scorul este factor de decizie in procesul de creditare.

Dezvoltare si Obiective

Modelele de Scoring pentru retail au fost dezvoltate initial in perioada 2005-2007 de catre Raiffeisen Bank S.A. in cooperare cu expertii Grupul RBI sau extern. In functie de performanta modelelor, care reflecta atat structura achizitiei cat si evolutia cadrului macro-economic, acestea au mai facut obiectul redezvoltarii pe parcursul timpului (precum in perioada 2010-2013 in cadrul procesului de aprobare de a utiliza abordarea bazata pe ratinguri in calculul cerintei de capital reglementat).

Incepand cu Decembrie 2013, banca a primit aprobarea de a utiliza rezultatele modelului de rating pentru determinarea cerintelor de capital. Modelele de rating au fost dezvoltate pe baza datelor locale. Responsabilitatea dezvoltarii modelelor de risc apartine Departamentului de Analiza Portofoliu Credite si Modelare.

Modelul de rating (PD, LGD si CF)

Sistemul de rating aferent probabilitatii de nerambursare (PD) se bazeaza pe scorul fiecărei expuneri individuale si pe functia de calibrare corespunzatoare. Pentru fiecare produs in parte, performanta expunerii este evaluata prin utilizarea fie a scorului de aplicatie, fie a scorului comportamental, in functie de vechimea expunerii in portofoliu. Astfel, toate expunerile cu o vechime mai mica de 6 luni sunt evaluate utilizand scorul de aplicatie, iar pentru celelalte se utilizeaza scorul comportamental.

Pierderea in caz de nerambursare (LGD) este determinata la nivel de portofoliu atat pentru produsele negarantate cat si pentru clientii de tip Micro Companii. Pentru produsele garantate, alocarea la clasa de rating a LGD se face pe baza statusului de default sau non-default si a valorii individuale calculate de LGD. Garantiile utilizate in estimarea LGD respecta criteriile de eligibilitate prevazute in CRR.

Factorii de conversie (CF) sunt determinati la nivelul fiecărei expuneri in functie de segmentul de risc in care este incadrat conform modelului de CF.

In afara calculului valorilor ponderate la risc a expunerilor, estimarile interne mai sunt utilizate la raportarea catre Grup, la alocarea de capital economic si in procesele uzuale de business (selectie de clienti potrivit unor criterii pre-definite).

Output-ul modelului de rating

Rezultatul sistemului de scoring este calibrat pe o scala cu zece clase de rating, din care o clasa aferenta expunerilor aflate in stare de nerambursare.

Procesul de scoring

Scoring-urile pentru persoane fizice si Micro companii au fost dezvoltate local, pe baza datelor disponibile Raiffeisen Bank S.A, intern sau extern. Departamentele de relatie cu clientela solicita initierea unui pre-scoring cu ocazia intocmirii unei aplicatii de credit (scoring de aplicatie). Pre-scoringul devine scor final de aplicatie odata cu finalizarea si verificarea datelor de creditare.

Pentru toti clientii activi, scoring-ul este actualizat dupa 6 luni, in functie de comportamentul respectivului client (scoring comportamental)

Nici analistul si nici o alta autoritate din cadrul Grupului nu are autoritatea de a modifica scoring-ul final produs de model.

B.4 Definitiiile, metodele si datele folosite pentru estimarea si validarea probabilitatii de nerambursare

"Estimarea probabilitatilor de nerambursare pentru o perioada de 12 luni se bazeaza pe definitia utilizata intern in cadrul Grupului RBI pentru starea de nerambursare, ce reprezinta o implementare specifica la nivelul Grupului a definitiei starii de nerambursare conform Basel II. Urmatoarele elemente concrete sunt luate in calcul cu privire la starea de nerambursare:

▪D1 - Faliment/ insolventa

▪Acest indicator este folosit atunci cand:

- a. Banca sau administratorul unui consortiu de credit incepe falimentul/ insolventa sau proceduri similare impotriva clientului, sau se angajeaza sa inceapa negocieri extrajudiciare cu privire la stabilirea datoriilor.
- b. Un contact de afaceri al clientului (care nu are legatura cu banca/ managerul principal) incepe falimentul/ insolventa sau proceduri similare impotriva clientului, sau se angajeaza sa inceapa negocieri extrajudiciare cu privire la stabilirea datoriilor si banca (consortiu) este subiectul unei neplati. Dacă nu este posibil ca vreun membru al grupului RBI sa recunoasca inceputul acestor proceduri atunci cand un terț le incepe, deschiderea efectiva a falimentului / insolvenței va fi considerata indicator al starii de nerambursare.
- c. Debitorul a aplicat pentru faliment/ insolventa sau protectie similara atunci cand acest lucru ar evita sau intarzia rambursarea obligatiei de credit catre banca (consortiu).
- d. In politicile interne locale, trebuie specificat clar ce tip de aranjament este tratat ca o comanda sau ca o protectie similara falimentului, luand in considerare toate cadrele legale relevante, precum si urmatoarele caracteristici tipice ale unei astfel de protectii:
 - schema de protectie cuprinde toti creditorii sau toti creditorii cu creante negarantate;
 - termenii si conditiile sistemului de protectie sunt aprobate de instanta sau de alta autoritate publica relevanta;

- termenii si conditiile sistemului de protectie includ o suspendare temporara a platilor sau rascumpararea partiala a datoriei;
 - masurile implica un fel de control asupra conducerii companiei si a activelor acesteia;
 - daca sistemul de protectie nu reuseste, compania este probabil sa fie lichidata.
- e. Toate tipurile de aranjamente (proceduri de insolventa) enumerate in anexa A la Regulamentul (UE) 2015/8485 trebuie tratate ca o comanda sau ca o protectie similara falimentului.

▪D2 - Stergere directa de creanta

Expunerile clientilor sunt (partial) sterse atunci cand nu au fost facute provizioane specifice pentru client. Stergerea are loc atunci cand nu se mai asteapta ca o obligatie de credit sa poata fi colectata integral.

▪D3 - Stergere de creanta pentru care s-au constituit provizioane

Expunerile unui client corporate sunt (partial) sterse in baza provizioanelor specifice create anterior. Aceasta clasificare a starii de nerambursare trebuie aplicata doar pentru provizioanele realizate in trecut, deoarece atribuirea unui provizion individual (ILLP) este considerat un declansator al starii de nerambursare.

Dupa cum urmeaza, acest declansator al starii de nerambursare nu poate fi utilizat ca prim declansator, dar poate aparea ulterior, pr durata ciclului starii de nerambursare.

▪D4 - Declarare scadenta anticipata

○ facilitate de creditare acordata unui debitor este accelerata/adusa la scadenta inainte de scadenta initiala prevazuta in contract, pentru ca Banca estimeaza o pierdere economica Restructurarea soldului creditului

▪D5 – Restructurare in dificultate financiara

Conform art 178 (3) CRR, masurile de restructurare fortata sunt cele prin care, cel mai probabil, va rezulta o obligatie financiara diminuata cauzata de o stergere materiala sau amanare a principalului, a dobanzii sau comisioanelor (unde este cazul).

Restructurarea in dificultate financiara ar trebui sa se considere ca s-a intamplat cand a avut loc o concesiune/masura privind expunerile restructurate si neperformante EBA in combinatie cu o pierdere materiala (determinata printr-un test de impairment) in favoarea debitorului.

Definitiiile masurii privind expunerile restructurate si neperformante EBA sunt detaliate in Procedura privind "expunerile restructurate si neperformante (EBA) non-retail" cod. 1.4.1.01-28. Masurile de restructurare mentionate consta in concesiuni in favoarea unui debitor care intampina sau este pe cale sa intampine greutati in indeplinirea obligatiilor sale financiare fata de Banca, decurgand din contractul incheiat cu aceasta.

Aprecierea pentru identificarea diminuării obligațiilor financiare ar trebui să se calculeze folosind metoda “net present value” (NPV) conform formulei următoare și se consideră că depășește 1%:

$$\mathbf{D \{0\} = (NPV \{0\} - NPV \{1\}) / NPV \{0\}}$$

unde:

▪ **D {0}** = reprezintă % din obligația financiară diminuată

▪ **NPV {0}** = este valoarea netă actualizată (NPV) a recuperărilor din fluxuri operaționale (inclusiv dobânda neplatită și comisioane) așteptate a se recupera conform condițiilor contractuale înainte de aplicarea modificărilor impactate de restructurare și ajustate cu OEIR.

▪ **NPV {1}** = este valoarea netă actualizată (NPV) a recuperărilor din fluxuri operaționale obținută în urma restructurării și ajustate cu OEIR.

În scopul identificării plății improbabile, pentru fiecare restructurare în dificultate financiară, la momentul deciziei de extindere a unei măsuri de tip forbearance, ar trebui calculată obligația financiară diminuată și comparată cu pragul definit mai sus. În cazul în care este mai mare decât 1%, atunci expunerea se va considera în stare nerambursabilă.

Dacă, totuși, diminuarea materială a obligației financiare este sub pragul menționat, în special în cazul particular când NPV aferent recuperărilor din fluxuri operaționale obținut din restructurarea procesată este mai mare decât NPV aferent recuperărilor din fluxuri operaționale obținute înainte de implementarea restructurării, atunci în aceste situații este necesară o evaluare individuală în vederea identificării existenței unor alți posibili indicatori ai plății improbabile. Indicatori care pot sugera semne ale plății improbabile pot fi:

- a) Ultima tranșă din scadențarul unui credit conține valoarea cea mai mare;
- b) Scadențare cu plăți neregulate, în care la începutul creditului sunt preconizate valori semnificativ mai mici;
- c) Perioada de grație semnificativă acordată la începutul graficului rescadentat;
- d) Expunerile clientului au fost restructurate în dificultate financiară cel puțin de 2 ori.

Orice concesiune extinsă unui debitor aflat în stare de nerambursare ar trebui să determine clasificarea acestui cu indicatorul restructurare în dificultate financiară.

În cazurile unde modificările aduse unui scadențar aferent unui credit sunt aplicate ca rezultat al dificultății financiare a debitorului, trebuie analizat dacă într-adevăr a avut loc o restructurare în dificultate financiară și dacă a apărut vreun indiciu de plată improbabilă.

Toate expunerile clasificate în categoria “forborne neperformant” care fac obiectul restructurării în dificultate financiară trebuie marcate default. Trebuie să aibă loc o verificare periodică în

cazul tuturor expunerilor de tip "forborne neperformant" pentru a se asigura ca sunt clasificate in default si fac obiectul restructurarii in dificultate financiara.

Implicatii:

- Amanarile la plata/prelungirile de scadenta sunt luate de asemenea in considerare ca si indicatori ai starii de nerambursare in cazul in care se asteapta o pierdere economica. O obligatie financiara diminuada masurata pe baza NPV-ului este o preconditionie a pierderii economice asteptate in restructurarea in dificultate financiara. In consecinta, o amanare la plata care nu implica o diminuare a obligatiei financiare nu este considerata ca fiind un eveniment declansator al starii de nerambursare – de ex doar prelungind scadenta unui obligatii de credit nu inseamna neaparat o diminuare a obligatiei financiare. O exceptie se refera la prelungirile de scadenta induse de criza economica pentru clientii de tip Specialized Lending – in aceste cazuri a treia prelungire de scadenta cauzata de criza economica trebuie considerata ca si indicator al starii de nerambursare.
- In cazul restructurarilor multiple ale aceluasi client intr-o anumita perioada de timp (2 ani), pragul de materialitate trebuie calculat in functie de pierderea acumulata de la momentul primei restructurari, indiferent de numarul restructurarilor ulterioare. Pierderea acumulata se va calcula tinand cont de diferenta dintre NPV anterior primei restructurari si NPV ulterior ultimei restructurari, excluzand platile intermediare ale clientului. Drept urmare nu este posibil sa preintampini un default cu un nr mica de restructurari consecutive. Pentru calculul NPV se va folosi OEIR.
- Restructurarea include si "iertarea conditionata", respectiv debitorul poate sa plateasca o valoarea materiala (sub 99%) in baza unor anumite conditii. In acest caz starea de nerambursare este declansata din momentul in care s-a luat decizia pentru "iertarea conditionata" prin care s-a oferit debitorului optiunea de a plati o suma mai mica, nu din momentul indeplinirii conditiilor asociate.
- Clauzele Forbearance incluse ce pot fi executate de un debitor si il determina pe acesta sa modifice termenii contractuali vor fi considerate un indicator al starii de nerambursare la momentul executarii daca debitorul intampina dificultati financiare si daca executarea clauzelor duce la o pierdere materiala calculata prin metoda NPV.
- Pierderile rezultate din refinantarea clientilor cu dificultati financiare trebuie luate in considerare in aceasta categorie de indicatori ai starii de nerambursare daca sunt materiale (pierderile vor fi calculate prin metoda NPV).
- rata a dobanzii mai mica decat cea initial agreata sau o amanare a platii dobanzii ce duce la diminuarea obligatiei financiare trebuie considerata ca un indicator al starii de nerambursare doar in cazul in care reducerea dobanzii are loc ca urmare a unor dificultati

financiare intampinate de debitor. Daca clientul nu intampina dificultati financiare scaderea ratei dobanzii nu constituie un indicator al starii de nerambursare. Rata dobanzii relevantă în acest sens este marja de dobanda adaugata la rata de referinta.

▪D6 – Anulare plata dobanda datorata

Debitorul este improbabil sa plateasca in cazul in care dobanda aferenta obligatiilor de credit nu mai este recunoscuta in declaratia de venit din cauza scaderii calitatii obligatiei de credit. In acest caz, banca nu mai percepe dobanda clientului (total sau partial) pentru expunerile deschise catre client. Aceasta este independenta de intervalul de timp acordat pentru neplata dobanzii (aceasta poate fi fie pentru o perioada predefinita, fie fara termen, dar bazata pe anumite evenimente). Spre deosebire de amanarea platilor de dobanzi, care este procedura normala intr-o restructurare a creditului (indicator D5), anularea platii dobanzilor inseamna o stergere reala a platilor de dobanzi. Platile de dobanzi in D6 sunt anulate si nu sunt prelungite / amanate (D5).

Inclusiv dobanda anulata intern (cu status non-accrual conform IFRS) trebuie considerata ca indicator al starii de nerambursare.

▪D7 – Creanta se vinde generand pierdere economica pentru banca

Banca vinde creanta din credit, inregistrand o pierdere economica semnificativa legata de credit care nu trebuie sa fie mai mare de 5%, calculate astfel:

$$\bullet L = (E - P) / E$$

▪Unde:

▪L = pierderea economita rezultata din vanzarea creantei

▪E = expunerea totala a creantei supuse vanzarii (dobanzi si comisioane incluse)

▪P = pretul agreat pentru vanzara creantei

Pierderea economica nelegata de credit nu reprezinta caz de nerambursare conform acestui indicator.

▪D8 – Intarziere la plata mai mare de 90 de zile

Debitorul a intarziat la plata cu peste 90 de zile pentru orice obligatie materiala din credite catre Banca sau catre oricare dintre unitatile grupului RBI conform pragului de materialitate de 1% SI 1,000 RON. Monitorizarea si raportarea automata a acestor cazuri se face conform Procedurii privind expunerile non-retail aflate in stare de nerambursare 1.4.1.01-9, pe baza aplicatiei DPDC.

Pragul relativ de materialitate pentru clientii non-retail cu expuneri restante se calculeaza raportand valoarea totala a restantelor la valoarea totala a expunerii bilantiere excluzand expunerile provenite din titluri de capital.

Numaratoarea DPD-ului incepe doar in momentul in care valoarea totala a restantelor depaseste pragul de materialitate detaliat mai sus (conditie cumulativa pe cele 2 valori absolute si relative). In cazul in care restanta este rambursata partial sau integral astfel incat acest prag de materialitate nu mai este indeplinit, atunci DPD-ul se reseteaza la 0. Doar daca conditiile de depasire a pragului de materialitate sunt indeplinite din nou se reia numaratoarea de la 0.

Cazuri cu tratament specific al numaratorii zilelor de intarziere:

- Modificarea scadentului de plata, suspendarea sau amanarea platilor in anumite conditii, urmare unor modificari contractuale nu reprezinta intarziere la plata – in aceste cazuri se va calcula un nou DPD bazat pe scadentul nou.
- In cazul in care rambursarea obligatiei de credit face subiectul unei dispute intre client si Banca, calculul DPD poate fi suspendat pana la rezolvarea disputei, astfel:
 - a) Disputa dintre debitor si Banca referitoare la existenta sau valoarea obligatiei de plata in care a fost initiata o actiune legala in instanta sau o alta procedura formala derulata de o terta parte specializata care poate emite o decizie/ hotarare obligatorie in conformitate cu cadrul legal aplicabil in jurisdicia relevanta.
 - b) Specific pt cazurile pe leasing, a fost inaintata o plangere formala catre institutia de creditare referitoare la obiectul contractului si validitatea plangerii a fost confirmata intern, de auditul intern sau alta unitate comparativa independenta de auditare.
- In cazul in care clientul se schimba urmare unei fuziuni sau preluari a debitorului sau unei alte tranzactii similare, numaratoarea zilelor de intarziere se va aplica din momentul in care obligatia de credit se transfera pe noul debitor. Daca are loc doar o schimbare de nume a debitorului, in acest caz DPD-ul nu va fi afectat si numaratoare continua.
- In cazul in care plata obligatiei de credit este suspendata din cauza unei legi care permite acest lucru sau a altor restrictii juridice, numaratoarea DPD-ului se va suspenda in aceasta perioada. Totusi, in astfel de situatii, trebuie analizate pe cat posibil, motivele exercitarii optiunii pentru o astfel de suspendare si evaluata posibilitatea improbabilitatii de plata.
- Raportarea clientului in default ca urmare a indicatorului D8 Intarziere la plata nu ar trebui sa fie supusa unei opinii profesionale. Daca nu a avut loc un "default eronat", in momentul in care criteriul de intarziere este indeplinit toate expunerile clientului sunt considerate in stare de nerambursare.
- Procesul de raportare a indicatorului de intarziere la plata mai mare de 90 zile trebuie sa aiba la baza date si un proces de monitorizare bun calitativ, intrucat in caz contrar se pot genera asa numitele "default-uri eronate". Default-urile eronate sunt definite ca fiind acele default-uri care s-au generat urmare unei lacune in sistemul Bancii sau a unor date de proasta calitate.

▪D9 – Licente retrase

Apare atunci cand se retrage licenta unei Institutii Financiare de catre autoritatile competente, echivalent cu initierea procedurilor insolventei/ falimentului pentru un client non-retail normal.

▪D10 – Moratoriu de plata

Apare atunci cand un moratoriu asupra tuturor platilor externe este impus de catre autoritatile locale si contrapartidele Statului si Institutii Publice nu mai pot transfera fonduri in exteriorul tarii.

▪D11 – Expected economic loss

Aceasta este o clasificare generala de default care descrie asteptarea unei pierderi economice pentru Banca.

Aceasta clasificare se foloseste atunci cand nicio alta nu poate fi folosita si nu se aplica niciun prag de materialitate.

Se include aici si ajustarea de valoare a expunerii din credit scadente (prin provizioane constituite la nivel de client, nu de portofoliu) justificate de perceperea unei deteriorari semnificative a calitatii creditului, in raport cu momentul in care institutia de credit s-a expus la risc.

In plus, EBA reglementeaza la articolul 58 din EBA / GL / 2016/07 ca institutiile ar trebui sa specifice in politicile si procedurile lor interne si alte indicatii suplimentare ale improbabilitatii de plata ale unui debitor. RBI aplica indicatorii specificati de regulator pe baza informatiilor interne sau externe, dupa cum urmeaza:

▪Pe baza informatiilor interne:

- sursele de venituri recurente ale unui imprumutat nu mai sunt disponibile pentru a face fata platilor ratelor;
- exista ingrijorari justificate cu privire la capacitatea viitoare a imprumutatului de a genera fluxuri de numerar stabile si suficiente;
- nivelul general de indatorare al imprumutatului a crescut semnificativ sau exista asteptari justificate ale acestor schimbari in ceea ce priveste indatorarea;
- imprumutatul a incalcat acordul unui contract de credit;
- institutia a solicitat orice collateral care include o garanție;

▪Pe baza informatiilor externe:

- au fost inregistrate intarzieri semnificative la platile catre alti creditori in registrul de credit relevant;

- o criza a sectorului in care debitorul opereaza, combinata cu o pozitie slaba a debitorului in acest sector;
- disparitia unei pietze active pentru un activ financiar din cauza dificultatilor financiare ale debitorului;
- o institutie are informatii ca o terta parte, in special o alta institutie, a aplicat pentru faliment sau protectia similara a debitorului.

Banca va analiza, de la caz la caz, provizioanele de risc de credit constituite individual, pentru a decide daca exista o probabilitate mare de pierdere economica si se justifica recunoasterea unei "stari de nerambursare".

D11 include, de asemenea, cazurile in care activul financiar a fost achizitionat sau creat de catre RBI / NWU cu o reducere materiala. In acest caz, trebuie evaluat daca aceasta reducere reflecta calitatea deteriorata a creditului debitorului si daca exista indicii ale starii de nerambursare. Evaluarea improbabilitatii de plata se refera la suma totala datorata de catre debitor, indiferent de pretul pe care institutia l-a platit pentru activ. Aceasta evaluare se poate baza pe verificarea antecedentelor efectuata inainte de achizitionarea activului sau pe analiza efectuata in scopuri contabile, pentru a determina daca activul are un credit deteriorat. Cumpararea sau crearea unui activ financiar cu o reducere materiala este tratat ca un potential indiciu al deprecierei in scopuri contabile.

Trebuie avut in vedere ca desi expunerea debitorului este acoperita integral cu garantii si nu determina constituirea de provizion individual, acest aspect nu impiedica raportarea clientului in stare de nerambursare.

Cazul in care banca este obligata sa execute garantiile in situatia in care debitorul nu isi poate respecta obligatiile de plata se considera de asemenea ca fiind un eveniment ce genereaza pierdere economica asteptata (D11).

Totodata, acest indicator de default include si frauda de credit confirmata, identificata anterior oricarui eveniment de default. In mod uzual, cand se identifica o frauda, expunerea este deja marcata in stare de nerambursare. Exista insa si situatia in care frauda de credit este indenticata pentru un debitor non-default, caz in care situatia trebuie analizata in vederea identificarii unor potientiale semnale de improbabilitate de plata care ar putea rezulta intr-o pierdere economica si declansa astfel starea de default.

▪D12 - Stare de nerambursare incrucisata ("cross default")

Daca un debitor are relatii de creditare active cu mai multe unitati ale Grupului RBI, expunerea/ expunerile se trateaza ca fiind in "stare de nerambursare incrucisata", chiar daca numai intr-una dintre unitati indeplineste criteriile definitiei "starii de nerambursare". Limitele neutilizate dintr-o unitate nu pot fi folosite pentru compensare cu overdrafturile din alta unitate.

Informatia privind "starea de nerambursare incrucisata" se introduce corespunzator in DDB, conform procedurii interne in maxim 2 zile lucratoare de la data declararii starii de nerambursare initiale.

In scopul recunoasterii starii de nerambursare, debitorii care intampina „dificultate financiara” sunt identificati prin intermediul procesului EWS derulat in cadrul Departamentului Semnale de Avertizare si a materialelor suport care definesc si descriu expunerile de tip forbearance si neperformante.

○ reducere a valorii contabile prin stergere directa de creanta sau constituirea de provizion cauzata de interventia statului care se aplica indiferent de riscul de credit prezentat de debitor nu reprezinta un indicator al starii de nerambursare.

Output-ul modelelor de rating statistice (Corporatii, Corporatii Mari, IMM si Institutiile financiare) este o probabilitate de nerambursare (PD) individuala, pe o scala de la 0 la 1, alocata fiecarui client. PD-urile sunt recalibrate in baza ratelor de default (DR-urile) medii pe termen lung. O marja de prudentialitate este adaugata, pentru a se ajunge la rezultatul final. Pe baza acestui PD, clientii sunt alocati in clase de rating; pentru fiecare clasa de rating sunt definite limite minime si maxime pentru probabilitatea de nerambursare. Pentru calculul activelor ponderate la risc se foloseste o singura valoare de PD reprezentativa pentru fiecare clasa de rating.

Pentru portofoliile cu probabilitate de nerambursare scazuta ("low-default") – Administratii Centrale si Companii de Asigurare – care prezinta un numar foarte mic de cazuri de nerambursare, sunt folosite informatii privind nerambursarea din Moody's Credit Risk Calculator, incepand cu ianuarie 1983. Aceste date sunt ajustate pentru a reflecta intr-o maniera prudenta specificul portofoliului Grupului RBI si istoricul Grupului cu privire la evenimentele de nerambursare.

Pentru portofoliul low-default Organisme de Plasament Colectiv probabilitatile de nerambursare pentru o perioada de 12 luni sunt estimate pe baza rating-urilor externe de risc de credit si a unei analize interne cu privire la gradul de indatorare.

Calitatea procesului si a rezultatelor estimarii PD-urilor este verificata anual in cadrul procesului de validare comparand PD-urile estimate istoric cu DR-urile observate la nivel de clasa de rating. In cazul in care aceasta comparatie nu duce la un rezultat satisfacator, analize aditionale sunt necesare, ce pot duce la adaptarea tendintei centrale utilizate, daca se considera necesar.

Modele de rating pentru client retail:

Probabilitatile de nerambursare (PD) sunt estimate intern. Probabilitatile de nerambursare, se refera la o perioada de 12 luni si contin o marja de prudentialitate adecvata. Estimarea probabilitatilor de nerambursare pentru o perioada de 12 luni se bazeaza pe definitia interna a starii de nerambursare. Definitia starii de nerambursare este descrisa in politica interna, si este in

conformitate cu prevederile de reglementare din *Regulation EU No. 575/2013 (CRR)*, *EBA Guidelines on the application of the definition of default (GL on Default Definition)* and *EBA Regulatory Technical Standards on the materiality threshold of past due credit obligations (RTS on Materiality Threshold)*; *NBR regulations: Regulation no.5/2013 supplemented by provisions in Regulation no.5/2018* (“*REGULAMENT privind modificarea și completarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 5/2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit, cu modificările și completările ulterioare*”).

Output-ul modelelor de rating statistice (Micro/PF) este o probabilitate de nerambursare (PD) individuala, pe o scala de la 0 la 1, alocata fiecarui client sau cont. Fiecare client/cont din portofoliu este evaluat lunar prin intermediul unui scor, pe baza caruia este alocat clasei de rating corespunzatoare. Pentru calculul activelor ponderate la risc se foloseste valoarea de PD asociata clasei de rating.

Modelele utilizate in procesul de alocare de rating (scorecarduri, PD, LGD, CF) sunt validate cu o frecventa trimestriala. Revizuirea acestora, este realizata de catre Departamentul Metodologie Risc de Credit si Validare, indeplinind conditia de independenta fata de responsabiliti cu modelarea. Revizuirea (validarea periodica) modelelor este realizata cu o frecventa anuala, iar documentatia rezultata este supusa validarii in cadrul unui comitet de validare de la nivelul Grupului RBI.

Modificari aduse sistemelor de rating pentru clientii de tip retail:

Modificarile aduse sistemelor de rating sunt analizate in permanenta, conform prevederilor procedurilor si normelor interne, in baza regulamentului 529/2014. Modificarile care sunt clasificate ca ex-post (conform criteriilor din regulamentul mentionat) sunt analizate si notificate de Departamentul Metodologie Risc de Credit si Validare cu o frecventa semestriala. Modificarile care sunt clasificate cel putin ca ex-ante, necesitand informarea si/sau aprobarea autoritatilor de reglementare, sunt documentate si aprobate in cadrul Comitetului de Modele si Validare. Ulterior, acestea sunt transmise / agreate in forma cu RBI si notificate mai departe catre autoritatile de reglementare.

In 2019 a fost o aplicatie materiala trimisa de RBI cu privire la modificarea definitiei starii de nerambursare, in concordanta cu definitia din Ghidul EBA. Schimbarea definitiei starii de nerambursare a fost aprobata si este in vigoare incepand cu Noiembrie 2019. Pana la iunie 2020 a avut loc o notificare ex-ante cu privire la actualizarea de scoruri utilizate pentru portofoliul de Retail.

B.5. Abateri semnificative de la definitia starii de nerambursare

Nu este cazul, deoarece definitia starii de nerambursare utilizata de Raiffeisen Bank S.A. este cea reglementata in art.178 din CRR, completata cu cerintele Ghidului EBA pentru aplicarea definitiei starii de nerambursare si de cerintele Regulamentului BNR nr. 5/2018.

C. Defalcarea expunerilor aferente riscului de credit

La 30 Iunie 2020, valoarea totala a expunerilor, valoarea expunerilor rezultate dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit si inainte de aplicarea factorilor de conversie , precum si ponderile de risc medii utilizate si volumul ajustarilor de valoare si a provizioanelor aferente expunerilor pentru care cerintele de capital se determina aplicand Abordarea bazata pe modele interne de rating, se prezinta dupa cum urmeaza:

Tabel 35.

Nivel Individual – Mii Ron	Expunerea la risc*	Expunerea dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	Pondere de risc medie	Cerinte de capital	Ajustari de valoare si provizioane*
Abordarea bazata pe modele interne de rating (IRB)	48,391,694	47,122,640	47%	1,428,730	1,449,424
<i>Abordari IRB in care nu se utilizeaza nici estimari proprii ale pierderii in caz de nerambursare (LGD), nici factori de conversie</i>	28,481,116	28,619,394	49%	817,734	408,912
Administrații centrale și banci centrale	5,089,070	5,665,367	16%	73,151	1,258
Instituții	4,809,777	4,853,297	21%	53,601	140
Socetați - IMM-uri	6,466,756	6,103,956	68%	218,551	201,997
Socetați – Finanțari specializate	2,364,872	2,364,872	66%	118,310	71,934
Socetați - Altele	9,750,641	9,631,902	79%	354,120	133,583
<i>Abordari IRB in care se utilizeaza estimarile proprii ale pierderii in caz de nerambursare (LGD) și/sau factori de conversie</i>	19,731,290	18,334,049	44%	594,521	1,040,513
Retail – Expunerile IMM-urilor garantate cu bunuri imobile	0	0	0%	0	0
Retail – Expunerile socetaților, altele decât IMM-uri, garantate cu bunuri imobile	7,648,156	6,250,915	38%	187,584	374,076

Retail – Expuneri eligibile reinnoibile	4,377,228	4,377,228	19%	47,349	62,294
Retail – Alte IMM-uri	1,408,008	1,408,008	40%	45,048	132,724
Retail – Societati, altele decât IMM-uri	6,297,899	6,297,899	62%	314,540	471,419
Titluri de capital in abordarea IRB	<i>169,197</i>	<i>169,197</i>	-	<i>16,475</i>	<i>0</i>
Pozițiile din securitizare in abordarea IRB	<i>10,091</i>	<i>0</i>	0%	<i>0</i>	<i>0</i>
din care: resecuritizare	0	0	-	0	0
Active, altele decât cele care reprezinta creanțe de natura creditelor	<i>98,300</i>	<i>98,300</i>	-	<i>7,864</i>	0

* Valoarea expunerii la risc este reprezentata de valoarea contabila nediminuata cu volumul ajustarilor de valoare si provizioane (expunere bruta), determina aplicand standardele prudentiale (nu este diminuata cu valorile ajustarilor pentru dobanzi calculate ulterior momentului recunoasterii deprecierei activelor). Acelasi tratament este aplicat si ajustarilor de valoare.

Nivel Consolidat - Valorii in mii Ron	Expunerea la risc*	Expunerea dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	Pondere de risc medie	Cerinte de capital	Ajustari de valoare si provizioane
Abordarea bazata pe modele interne de rating (IRB)	48,274,574	47,005,520	47%	1,417,212	1,449,424
<i>Abordări IRB în care nu se utilizează nici estimări proprii ale pierderii în caz de nerambursare (LGD), nici factori de conversie</i>	<i>28,469,116</i>	<i>28,607,394</i>	<i>49%</i>	<i>817,395</i>	<i>408,912</i>
Administrații centrale și bănci centrale	5,089,070	5,665,367	16%	73,151	1,258
Instituții	4,797,777	4,841,297	21%	53,262	140
Societăți - IMM-uri	6,466,756	6,103,956	68%	218,551	201,997
Societăți – Finanțări specializate	2,364,872	2,364,872	66%	118,310	71,934

Societăți - Altele	9,750,641	9,631,902	79%	354,120	133,583
<i>Abordări IRB în care se utilizează estimările proprii ale pierderii în caz de nerambursare (LGD) și/sau factori de conversie</i>	19,731,290	18,334,049	44%	594,521	1,040,513
Retail – Expunerile IMM-urilor garantate cu bunuri imobile	0	0	0%	0	0
Retail – Expunerile societăților, altele decât IMM-uri, garantate cu bunuri imobile	7,648,156	6,250,915	38%	187,584	374,076
Retail – Expuneri eligibile reînnoibile	4,377,228	4,377,228	19%	47,349	62,294
Retail – Alte IMM-uri	1,408,008	1,408,008	40%	45,048	132,724
Retail – Societăți, altele decât IMM-uri	6,297,899	6,297,899	62%	314,540	471,419
Titluri de capital în abordarea IRB	64,076	64,076	-	5,296	0
Pozițiile din securitizare în abordarea IRB	10,091	0	0%	0	0
din care: resecuritizare	0	0	-	0	0
Active, altele decât cele care reprezintă creanțe de natura creditelor	98,300	98,300	-	7,864	0

Nivel Individual – Valorii in mii Ron	Expuneri Brute		CCF mediu	EAD după CRM și după CCF	Numărul de debitori	PD mediu	LGD mediu	RWA*	Densitat ea RWA	EL	Ajustari de valoare si provizioane
	Bilantiere	Extrabilant iere									
NU se utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	19,025,950	9,455,166		20,753,768	6,480			10,221,671	49%	276,183	408,912
0,00 până la <0,15	8,807,322	2,664,959	10%	9,713,110	374	0.0%	44%	1,727,725	18%	1,759	1,609
0,15 până la <0,25	576,930	862,603	14%	667,407	258	0.2%	45%	293,538	44%	589	547
0,25 până la <0,50	781,505	909,838	17%	922,249	343	0.4%	44%	529,830	57%	1,505	2,558
0,50 până la <0,75	613,746	402,609	7%	623,806	254	0.6%	44%	403,980	65%	1,508	3,282
0,75 până la <2,50	3,742,247	2,949,084	19%	4,093,767	1,394	1.3%	41%	3,457,020	84%	21,587	47,532
2,50 până la <10,00	1,950,459	1,183,844	16%	1,929,210	808	2.3%	30%	2,017,179	105%	27,817	59,477
10,00 până la <100,00	131,876	38,268	69%	153,229	2,383	18.8%	39%	313,522	205%	11,480	15,443
100,00 (stare de nerambursare)	374,226	126,726	18%	394,675	666	0.0%	0%	-	0%	163,683	206,529
Proiect finance	2,047,638	317,234	66%	2,256,317	-	0.0%	0%	1,478,876	0%	46,255	71,934
SE utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	16,473,195	3,258,095		17,032,876	1,250,909	0%		7,431,517	44%	815,564	1,040,513
0,00 până la <0,15	110,720	733,938	56%	520,657	73,866	0.12%		18,339	4%	296	173
0,15 până la <0,25	65,368	116,480	88%	167,395	1,792	0.16%		23,703	14%	135	177
0,25 până la <0,50	7,607,533	1,266,068	58%	7,074,481	297,681	0.32%		1,577,402	22%	9,476	61,322
0,50 până la <0,75	2,660,075	662,591	60%	3,057,996	267,739	0.63%		1,262,597	41%	10,932	22,075
0,75 până la <2,50	3,015,358	337,877	66%	3,160,188	236,188	1.34%		1,769,847	56%	22,619	53,263
2,50 până la <10,00	1,325,280	85,835	64%	1,347,164	82,780	4.64%		1,158,384	86%	33,215	63,035
10,00 până la <100,00	637,163	42,394	58%	654,269	244,041	22.36%		907,318	139%	74,465	84,436
100,00 (stare de nerambursare)	1,051,698	12,912	47%	1,050,727	46,822	100.00%		713,928	68%	664,425	756,030

**In scopul determinarii RWA (exceptand portofoliul de client Retail pentru care nu se utilizeaza M) banca utilizeaza scadenta medie reglementata de 2.5 ani (913 zile).*

Administratii centrale sau banci centrale

Nivel Individual – Valorii in mii Ron	Expuneri Brute		CCF mediu	EAD după CRM și după CCF	Numărul de debitori	PD mediu	LGD mediu	RWA*	Densitate a RWA	EL	Ajustari de valoare si provizioane
	Bilantiere	Extrabilant iere									
NU se utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	5,066,912	22,158		5,647,641	3			914,392	16%	839	1,258
0,00 până la <0,15	5,066,912	22,158	20%	5,647,641	3	0.0%	41%	914,392	16%	839	1,258
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	-	-	0%	-	-	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
0,50 până la <0,75	-	-	0%	-	-	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
0,75 până la <2,50	-	-	0%	-	-	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
2,50 până la <10,00	-	-	0%	-	-	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
10,00 până la <100,00	-	-	0%	-	-	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
100,00 (stare de nerambursare)	-	-	0%	-	-	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
Proiect finance	-	-	0%	-	-	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
SE utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	-	-		-	-	0%		-	0%	-	-
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,50 până la <0,75	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,75 până la <2,50	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
2,50 până la <10,00	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
10,00 până la <100,00	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
100,00 (stare de nerambursare)	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-

Institutii

Nivel Individual – Valorii in mii Ron	Expuneri Brute		CCF mediu	EAD după CRM și după CCF	Numărul de debitori	PD mediu	LGD mediu	RWA*	Densitat ea RWA	EL	Ajustari de valoare si provizioane
	Bilantiere	Extrabilant iere									
NU se utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	3,009,317	1,800,460		3,186,327	133			670,011	21%	750	140
0,00 până la <0,15	2,977,250	1,530,180	7%	3,126,063	82	0.1%	42.3%	626,041	20%	667	137
0,15 până la <0,25	2,731	246,759	11%	30,724	19	0.2%	0.0%	17,798	58%	24	3
0,25 până la <0,50	28,996	23,126	1%	29,122	4	0.4%	0.0%	25,687	88%	53	0
0,50 până la <0,75	339	-	0%	339	2	1.0%	0.0%	332	98%	2	-
0,75 până la <2,50	-	-	0%	-	4	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
2,50 până la <10,00	0	395	20%	79	22	0.0%	0.0%	153	193%	3	0
10,00 până la <100,00	-	-	0%	-	-	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
100,00 (stare de nerambursare)	-	-	0%	-	-	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
Proiect finance	-	-	0%	-	-	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
SE utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	-	-		-	-	0%		-	0%	-	-
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,50 până la <0,75	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,75 până la <2,50	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
2,50 până la <10,00	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
10,00 până la <100,00	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
100,00 (stare de nerambursare)	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-

Societati

Nivel Individual – Valorii in mii Ron	Expuneri Brute		CCF mediu	EAD după CRM și după CCF	Numărul de debitori	PD mediu	LGD mediu	RWA*	Densitat ea RWA	EL	Ajustari de valoare si provizioane
	Bilantiere	Extrabilant iere									
NU se utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	4,923,588	4,827,053		5,633,712	2,488			4,426,502	79%	103,541	133,583
0,00 până la <0,15	648,464	769,286	18%	800,182	35	0.1%	67.8%	160,437	20%	200	123
0,15 până la <0,25	150,034	446,238	23%	251,517	29	0.2%	45.0%	102,295	41%	178	126
0,25 până la <0,50	543,656	535,517	16%	603,803	33	0.3%	44.9%	319,364	53%	696	329
0,50 până la <0,75	265,547	424,458	20%	348,715	24	0.4%	44.3%	237,561	68%	647	1,082
0,75 până la <2,50	2,102,795	1,819,348	16%	2,382,415	242	0.8%	26.6%	2,137,879	90%	9,334	21,401
2,50 până la <10,00	938,032	713,132	12%	929,594	178	0.7%	13.3%	1,195,021	129%	11,219	33,326
10,00 până la <100,00	99,633	37,092	72%	125,720	1,461	3.6%	3.1%	273,945	218%	8,204	12,528
100,00 (stare de nerambursare)	175,427	81,982	20%	191,767	486	2.1%	1.6%	-	0%	73,063	64,667
Proiect finance	-	-		-	-	0%		-	0%	-	-
SE utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	-	-		-	-	0%		-	0%	-	-
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,50 până la <0,75	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,75 până la <2,50	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
2,50 până la <10,00	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
10,00 până la <100,00	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
100,00 (stare de nerambursare)	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-

Finantari Specializate

Nivel Individual – Valorii in mii Ron	Expuneri Brute		CCF mediu	EAD după CRM și după CCF	Numărul de debitori	PD mediu	LGD mediu	RWA*	Densitat ea RWA	EL	Ajustari de valoare si provizioane
	Bilantiere	Extrabilantiere									
NU se utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	2,047,638	317,234		2,256,317	48			1,478,876	66%	46,255	71,934
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0%	0%	-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0%	0%	-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	-	-	0%	-	-	0%	0%	-	0%	-	-
0,50 până la <0,75	-	-	0%	-	-	0%	0%	-	0%	-	-
0,75 până la <2,50	-	-	0%	-	-	0%	0%	-	0%	-	-
2,50 până la <10,00	-	-	0%	-	-	0%	0%	-	0%	-	-
10,00 până la <100,00	-	-	0%	-	-	0%	0%	-	0%	-	-
100,00 (stare de nerambursare)	-	-	0%	-	-	0%	0%	-	0%	-	-
Proiect finance	2,047,638	317,234	66%	2,256,317	48	0%	0%	1,478,876	0%	46,255	71,934
SE utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	-	-		-	-	0%		-	0%	-	-
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,50 până la <0,75	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,75 până la <2,50	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
2,50 până la <10,00	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
10,00 până la <100,00	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
100,00 (stare de nerambursare)	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-

Societati - Entitati mici si mijlocii

Nivel Individual – Valorii in mii Ron	Expuneri Brute		CCF mediu	EAD după CRM și după CCF	Numărul de debitori	PD mediu	LGD mediu	RWA*	Densitat ea RWA	EL	Ajustari de valoare si provizioane
	Bilantiere	Extrabilantiere									
NU se utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	3,978,495	2,488,261		4,029,772	3,858			2,731,890	68%	124,799	201,997
0,00 până la <0,15	105,166	154,661	4%	105,684	240	0.1%	51.6%	15,138	14%	34	83
0,15 până la <0,25	94,405	142,637	5%	94,909	203	0.2%	44.3%	26,440	28%	84	193
0,25 până la <0,50	234,650	190,325	15%	252,420	305	0.4%	44.2%	105,939	42%	429	1,381
0,50 până la <0,75	269,718	155,260	11%	262,513	224	0.6%	44.0%	131,017	50%	633	1,688
0,75 până la <2,50	1,780,114	1,210,977	19%	1,819,562	1,093	1.7%	48.3%	1,287,768	71%	10,988	23,018
2,50 până la <10,00	1,263,400	585,766	19%	1,263,725	695	2.4%	29.7%	1,126,010	89%	18,734	30,841
10,00 până la <100,00	32,244	3,891	13%	28,051	918	37.1%	46.6%	39,578	141%	3,276	2,933
100,00 (stare de nerambursare)	198,799	44,744	15%	202,908	180	100.0%	44.7%	-	0%	90,620	141,862
Proiect finance	-	-	0%	-	-	0.0%	0.0%	-	0%	-	-
SE utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	-	-		-	-	0%		-	0%	-	-
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,50 până la <0,75	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,75 până la <2,50	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
2,50 până la <10,00	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
10,00 până la <100,00	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
100,00 (stare de nerambursare)	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-

Retail – Expuneri garantate cu bunuri imobile ale intreprinderilor, altele decat IMM-uri

Nivel Individual – Valorii in mii Ron	Expuneri Brute		CCF mediu	EAD după CRM și după CCF	Numărul de debitori	PD mediu	LGD mediu	RWA*	Densitate a RWA	EL	Ajustari de valoare si provizioane
	Bilantiere	Extrabilantiere									
NU se utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	-	-		-	-			-	0%	-	-
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,50 până la <0,75	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,75 până la <2,50	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
2,50 până la <10,00	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
10,00 până la <100,00	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
100,00 (stare de nerambursare)	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
Proiect finance	-	-	0%	-				-	0%	-	-
SE utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	7,643,783	4,373		6,250,915	51,139	0%		2,344,803	38%	159,493	374,076
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	6,383,539	4,029	0%	5,117,518	43,408	0.35%		1,193,778	0%	6,541	55,047
0,50 până la <0,75	-	-	0%	-	-	0.00%		-	38%	-	-
0,75 până la <2,50	482,987	303	0%	403,498	3,038	1.25%		231,112	0%	1,894	14,715
2,50 până la <10,00	185,275	-	0%	152,636	1,277	4.97%		180,281	0%	2,623	12,050
10,00 până la <100,00	133,644	1	100%	125,959	832	26.96%		276,872	23%	12,588	10,298
100,00 (stare de nerambursare)	458,338	40	0%	451,304	2,584	100.00%		462,759	0%	135,846	281,965

Retail – Expuneri eligibile reinnoibile

Nivel Individual – Valorii in mii Ron	Expuneri Brute		CCF mediu	EAD după CRM și după CCF	Numărul de debitori	PD mediu	LGD mediu	RWA*	Densitat ea RWA	EL	Ajustari de valoare si provizioane
	Bilantiere	Extrabilantiere									
NU se utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	-	-		-	-			-	0%	-	-
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,50 până la <0,75	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,75 până la <2,50	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
2,50 până la <10,00	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
10,00 până la <100,00	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
100,00 (stare de nerambursare)	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
Proiect finance	-	-	0%	-				-	0%	-	-
SE utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	1,423,828	2,953,400		3,091,559	706,249	0%		591,864	19%	64,507	62,294
0,00 până la <0,15	110,720	733,938	56%	520,657	73,866	0.12%		18,339	4%	296	173
0,15 până la <0,25	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-
0,25 până la <0,50	232,742	1,208,674	56%	914,859	224,567	0.24%		62,607	7%	1,153	2,106
0,50 până la <0,75	359,676	608,856	57%	705,184	175,025	0.58%		96,810	14%	2,146	2,572
0,75 până la <2,50	477,765	283,888	60%	647,451	149,318	1.50%		188,152	29%	5,198	6,768
2,50 până la <10,00	144,799	75,597	57%	187,925	46,705	5.01%		119,300	63%	4,706	3,855
10,00 până la <100,00	50,917	30,130	39%	62,772	23,736	24.46%		86,707	138%	7,455	3,760
100,00 (stare de nerambursare)	47,209	12,316	45%	52,712	13,032	100.00%		19,950	38%	43,553	43,061

Retail – Alte IMM-uri

Nivel Individual – Valorii in mii Ron	Expuneri Brute		CCF mediu	EAD după CRM și după CCF	Numărul de debitori	PD mediu	LGD mediu	RWA*	Densitate a RWA	EL	Ajustari de valoare si provizioane
	Bilantiere	Extrabilantiere									
NU se utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	-	-		-	-			-	0%	-	-
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,50 până la <0,75	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,75 până la <2,50	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
2,50 până la <10,00	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
10,00 până la <100,00	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
100,00 (stare de nerambursare)	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
Proiect finance	-	-	0%	-				-	0%	-	-
SE utilizează estimări proprii ale LGD si CCF	1,107,686	300,322		1,392,504	32,941	0%		563,105	40%	150,413	132,724
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	65,368	116,480	88%	167,395	1,792	0.16%		23,703	14%	135	177
0,25 până la <0,50	128,116	53,365	95%	178,969	1,271	0.30%		38,587	22%	271	291
0,50 până la <0,75	183,842	53,735	98%	236,256	1,615	0.53%		71,560	30%	632	609
0,75 până la <2,50	361,246	53,686	102%	415,878	2,837	1.39%		191,023	46%	2,915	2,018
2,50 până la <10,00	139,343	10,238	111%	150,740	1,082	5.09%		90,852	60%	3,873	2,398
10,00 până la <100,00	85,999	12,263	105%	98,934	16,526	27.72%		95,822	97%	13,844	5,007
100,00 (stare de nerambursare)	143,772	555	101%	144,333	7,818	100.00%		51,558	36%	128,742	122,223

Retail – Alte întreprinderi, în afara de IMM-uri

Nivel Individual – Valorii în mii Ron	Expuneri Brute		CCF mediu	EAD după CRM și după CCF	Numărul de debitori	PD mediu	LGD mediu	RWA*	Densitate a RWA	EL	Ajustari de valoare și provizioane
	Bilantiere	Extrabilantiere									
NU se utilizează estimări proprii ale LGD și CCF	-	-		-	-			-	0%	-	-
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,50 până la <0,75	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
0,75 până la <2,50	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
2,50 până la <10,00	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
10,00 până la <100,00	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
100,00 (stare de nerambursare)	-	-	0%	-	-	0.0%	0%	-	0%	-	-
Proiect finanțe	-	-	0%	-				-	0%	-	-
SE utilizează estimări proprii ale LGD și CCF	6,297,899	-		6,297,899	460,580	0%		3,931,744	62%	441,152	471,419
0,00 până la <0,15	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,15 până la <0,25	-	-	0%	-	-	0.00%		-	0%	-	-
0,25 până la <0,50	863,136	-	0%	863,136	28,435	0.30%		282,430	33%	1,511	3,878
0,50 până la <0,75	2,116,556	-	0%	2,116,556	91,099	0.66%		1,094,226	52%	8,154	18,894
0,75 până la <2,50	1,693,361	-	0%	1,693,361	80,995	1.28%		1,159,559	68%	12,612	29,763
2,50 până la <10,00	855,863	-	0%	855,863	33,716	4.41%		767,950	90%	22,013	44,732
10,00 până la <100,00	366,604	-	0%	366,604	202,947	18.96%		447,917	122%	40,577	65,371
100,00 (stare de nerambursare)	402,379	-	0%	402,379	23,388	100.00%		179,661	45%	356,284	308,781

La 30 Iunie 2020, valoarea expunerii aferente finantarilor specializate, in functie de ponderile de risc utilizate, se prezinta dupa cum urmeaza:

Tabel 36.

Nivel individual & Consolidat - Mii Ron			
Finanțări specializate** (Ponderi de risc):	Expunerea la risc*	Expunerea dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	Cerinte de capital
0 %	75,171	75,171	0
50%	402,636	402,636	13,244
70%	1,531,102	1,531,102	79,662
90%	355,964	355,964	25,404
115%	0	0	0
250%	0	0	0

* Valoarea expunerii la risc este reprezentata de valoarea contabila nediminuata cu volumul ajustarilor de valoare si provizioane (expunere bruta), determina aplicand standardele prudentiale (nu este diminuata cu valorile ajustarilor pentru dobanzi calculate ulterior momentului recunoasterii deprecierei activelor).

** Aceste expuneri sunt incadrate in categoria de expuneri "Societăți – Finanțări specializate"

17. Articolul 453 CRR Utilizarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit

A. Managementul si recunoasterea tehnicilor de diminuare a riscului de credit

Se prezinta politicile si procesele privind evaluarea si managementul tehnicilor de diminuare a riscului recunoscute in determinarea cerintelor de capital, conform prevederilor prudentiale din CRR. Mentionam ca sunt prezentate reguli aplicate cu privire la eligibilitate, evaluare si ajustare a valorii aferente celor mai importante si utilizate tipuri de garantii, precum ipoteci imobiliare si mobiliare, garantii financiare, creante, scrisori de garantie si titluri.

Pentru ca o garantie sa fie eligibila a fi recunoscuta ca si tehnica de diminuare a riscului de credit, trebuie sa indeplineasca cumulativ urmatoarele:

1. Titlu legal valid, executoriu - drept de garantie al Bancii.
2. Valoare de piata sustenabila.
3. Realizabil si cu dorinta de realizare din partea Bancii.
4. Valoarea garantiei trebuie sa nu depinda/sa depinda in mica masura de capacitatea de rambursare a debitorului (sa nu existe corelatie semnificativa intre cele doua elemente).

In cazul in care moneda garantiei difera de moneda facilitatii, se aplica o ajustare de neconcordanta de moneda, care va reduce valoarea de piata a garantiei.

In cazul in care exista decalaje de scadenta (durata ramasa a garantiei - protectiei este mai mica decat durata ramasa pana la maturitatea facilitatii garantate), protectia creditului nu va fi recunoscuta daca scadenta initiala a protectiei este mai mica de 1 an sau scadenta reziduala a garantiei este mai mica de 3 luni. Daca furnizorul de protectie are optiunea de a retrage protectia, scadenta acesteia va fi considerata la data cea mai apropiata la care contractul de protectie poate fi terminat. In aceste cazuri, se va aplica o ajustare de decalaj de scadenta, care va reduce valoarea de piata a garantiei.

Ajustarile de volatilitate, cele pentru neconcordantele de moneda sau decalajele de scadenta sunt cele reglementate de CRR si sunt procesate automat in sistemele bancii.

Evaluarea garantiilor este facuta de personalul bancii, personal care este independent de procesul de aprobare si are abilitatea si competentele necesare pentru aceasta (pentru proprietati imobiliare si bunuri mobile banca are angajati evaluatori autorizati, conform legislatiei aplicabile in Romania).

Garantiile materiale sunt re-evaluate cel putin o data pe an. Pentru garantiile financiare, frecventa minima de re-evaluare este 6 luni. In cazul in care este nevoie (de ex. schimbari semnificative ale

pietei specifice) frecventa de reevaluare este marita. O frecventa mai mica a re-evaluarilor atrage dupa sine ajustari suplimentare de valoare a garantiilor considerate.

B. *Garantiile reale financiare*

Garantiile financiare sunt utilizate ca tehnici de diminuare a riscului de credit si considerate in determinarea cerintelor de capital, daca sunt indeplinite conditiile minime de eligibilitate din CRR.

Tipuri de garantii financiare si modul de evaluare:

B.1. Depozitul numerar

Depozitul numerar acceptat in garantie poate fi constituit la Raiffeisen Bank S.A. sau la alta institutie de credit. Valoarea garantiei este suma depozitului ipotecat in favoarea bancii in valuta relevanta. Nu se aplica nicio ajustare suplimentara pentru depozitul detinut la Raiffeisen Bank S.A., in timp ce pentru depozitele la alta institutie de credit, se aplica un discount in functie de ratingul intern RBI aprobat pentru banca detinatoare a depozitului.

B.2. Titluri de creanta

Pentru scopul folosirii ca si tehnica de diminuare a riscului de credit, se considera urmatoarele tipuri de titluri de creanta:

- Titluri de creante emise de administratii sau banci centrale, care au un rating egal sau mai bun decat nivelul 4 pe scala de evaluare a creditului (de ex. ratingul S&P 'BB-' sau superior) ;
- Titluri de creante emise de organisme internationale sau banci multilaterale de dezvoltare care conform prevederilor CRR primesc o pondere de risc de 0%;
- Titluri de creanta emise de institutii sau alti emitenti care au un rating egal sau mai bun decat nivelul 3 pe scala de evaluare a calitatii creditului (de ex. ratingul S&P de 'BBB -' sau superior) ;
- Titluri de creanta pe termen scurt cu rating care au un rating egal sau mai bun decat nivelul 3 pe scala de evaluare a calitatii creditului (de ex. ratingul S&P de 'A-3' sau superior) ;
- Titluri de creanta emise de institutii (in principal obligatiuni emise de banci) care nu au rating alocat de o agentie externa de rating, daca sunt indeplinite criteriile din CRR (de ex. listate pe o bursa recunoscuta, banca nu detine nici o informatie ca respectivului titlu de creanta i-ar fi alocat un rating inferior nivelului 3 pe scala de evaluare a calitatii creditului iar restul emisiunilor au primit minim rating de nivel 3, etc).

Valoarea nominala este valoarea de piata pe bursa a titlurilor respective care este actualizata periodic.

B.3. Titluri de capital si obligatiuni convertibile

Tilurile de capital si obligatiunile convertibile, incluse intr-un indice principal sau listate pe o bursa, sunt recunoscute ca tehnici de diminuare a riscului de credit. Valoarea nominala este valoarea curenta de piata de pe bursa. Ele sunt reevaluate periodic. Ajustarea de volatilitate aplicabila nu este dependenta de ratingurile externe ci de de faptul daca acestea sunt incluse intr-un indice principal

(de ex: DAX, Mdax, SDax, NEMAX, TecDAX, DowJones (DJI), S+P 500, Euro Stoxx, Nasdaq, etc) sau daca sunt listate pe o bursa recunoscuta.

Efectul in determinarea cerintelor de capital a garantiilor reale financiare

Valoarea pierderii datorate starii de nerambursare (LGD-loss given default) este redusa la 0 % pentru respectiva valoare de piata ajustata a garantiei (daca este cazul, diminuata cu ajustarile de valoare, cele aferente neconcordantelor de moneda sau decalajelor de scadenta). In consecinta activele ponderate la risc sunt reduse la 0 pana la maximul valorii ajustate a garantiei. Pentru depozitele numerar constituite la alte banci, pentru valoarea garantata se face o schimbare a probabilitatii de nerambursare (PD) a imprumutatului, cu cea a bancii definatoare a depozitului.

C. Garantii reale materiale

Garantiile materiale sunt utilizate ca tehnici de diminuare a riscului de credit si considerate in determinarea cerintelor de capital, daca sunt indeplinite conditiile minime de eligibilitate din CRR.

Tipuri de garantii materiale si modul de evaluare:

Raiffeisen Bank S.A. utilizeaza ca tehnica de diminuare a riscului de credit urmatoarele tipuri de colaterale:

- **Proprietatile imobiliare rezidentiale**, care sunt definite ca proprietati care sunt sau vor fi ocupate sau inchiriate de catre proprietar in scopuri rezidentiale;
- **Proprietatile imobiliare comerciale**, care sunt definite ca birouri, centre comerciale si alte tipuri care reprezinta dezvoltari comerciale.

Conform precizarilor Bancii Nationale a Romaniei, pe teritoriul Romaniei, terenurile fara constructii sunt asimilate grupei altor tipuri de garantii materiale imobiliare si de aceea nu pot fi utilizate ca si tehnici eligibile de diminuare a riscului de credit.

Orice alt tip de proprietate imobiliara in afara celor definite mai sus intra la categorie "alte proprietati imobiliare" si nu pot fi utilizate ca si tehnici eligibile de diminuare a riscului de credit

De asemenea, garantiile materiale de natura bunurilor mobile si stocurilor nu sunt considerate eligibile a fi considerate tehnici de diminuare a riscului de credit.

Evaluarea proprietatilor imobiliare

Valoarea justa a proprietatilor imobiliare este valoarea de piata.

Valoarea de piata este suma estimata pentru care un activ ar putea fi schimbat la *data evaluarii*, intre un cumparator hotarat si un vanzator hotarat, intr-o tranzactie nepartinitoare, dupa un marketing adecvat si in care partile au actionat fiecare in cunostinta de cauza, prudent si fara constrangere.

Evaluarea si re-evaluarea proprietatilor imobiliare este realizata si documentata conform Standardelor de Evaluare a Bunurilor valabile la data evaluarii si reglementarilor BNR, de catre evaluatori autorizati ANEVAR avand specializarea Evaluator de Proprietati Imobiliare (EPI); evaluatorii (fie interni, fie externi) sunt independenti de procesul de aprobare.

Metodologia de evaluare utilizata este cea recunoscuta pe plan international, respectiv de Standardele de evaluare a Bunurilor, aplicabile in Romania la data evaluarii si emise conform legii (standarde care sunt conforme cu standardele de evaluare internationale IVS), si anume: abordarea prin piata (comparatia directa) abordarea prin venituri (capitalizarea veniturilor) si abordarea prin cost (utilizata ca metoda de control).

Valoarea astfel obtinuta este mai departe diminuata cu eventualele ranguri superioare in favoarea unor terti. Ca politica generala, Raiffeisen Bank S.A. accepta in garantie proprietati imobiliare si bunuri la care are rang prioritar 1 si nu accepta nici instituirea de ranguri subsecvente in favoarea unor terti.

Efectul in determinarea cerintelor de capital a garantiilor reale materiale

Pentru clientii retail (persoane fizice si micro companii), banca utilizeaza un proces intern de estimare a valorii pierderii datorate starii de nerambursare (LGD-loss given default), in baza datelor istorice.

Pentru restul clientilor, valoarea pierderii datorate starii de nerambursare (LGD-loss given default) este cea reglementata in CRR. Astfel, se va aplica un LGD de 35% pentru expunerea acoperita in proportie de 140% cu valoarea garantiei ajustata pe baza criteriilor mentionate anterior. In cazul expunerilor neacoperite in proportie de 140% cu garantie, expunerea este impartita intr-o parte garantata (considerand nivelul de garantare de 140 %) si o parte negarantata. In cazul in care valoarea garantiei este inferioara procentului de 30 % din expunere nu poate fi aplicata nicio reducere a LGD-ului.

D. *Garantii reale - Creantele*

Creantele sunt utilizate ca tehnici de diminuare a riscului de credit si considerate in determinarea cerintelor de capital in cazul aplicarii abordarii IRB, daca sunt indeplinite conditiile minime de eligibilitate din CRR.

Tipuri de creante si modul de evaluare:

Creantele pot fi folosite pentru tehnicile de diminuare a riscului de credit daca ele sunt legate de o tranzactie comerciala sau tranzactii cu o maturitate originala de mai putin sau egal cu un an. Creantele legate de securitizari, sub-participatii, instrumente derivate sau creante de la companiile afiliate nu sunt luate in considerare.

Valoarea nominala a creantelor deriva din listele de creante sau de facturi furnizate regulat de imprumutat, liste revizuite de banca.

Efectul in determinarea cerintelor de capital a garantiilor reale-creante

Exceptand clientii retail, banca va aplica un LGD de 35% pentru expunerea acoperita in proportie de 125% cu valoarea garantiei constand in creante. In cazul expunerilor neacoperite in proportie de 125% cu garantie, expunerea este impartita intr-o parte garantata (considerand nivelul de garantare de 125 %) si o parte negarantata.

E. Protectia nefinantata a creditului

Protectia nefinantata a creditului consta in garantiile emise de furnizorii eligibili de protectie mentionati mai jos care indeplinesc conditiile minime de eligibilitate cerute de CRR.

Tipuri de garantii si modul de evaluare:

Furnizorii de protectie acceptati in scopul aplicarii tehnicilor de diminuare a riscului de credit sunt:

- administratii centrale si banci centrale
- administratii regionale sau autoritati locale
- banci multilaterale de dezvoltare
- organizatii internationale care beneficiaza de o pondere de risc de 0%
- entitati administrative (din sectorul public) daca expunerile fata de ele sunt tratate ca expuneri fata de institutii sau administratii centrale
- institutii (care includ in principal banci)
- alte entitati corporate, inclusiv entitatea-mama, filialele si entitatile afiliate

Valoarea protectiei nefinantate este suma garantata, respectiv suma pe care furnizorul protectiei trebuie sa o plateasca in caz de neplata de catre imprumutat.

In cazul in care se apreciaza ca suma garantata nu poate fi platita de catre garantor in intregime sau in conditiile specificate in garantie, valoarea protectiei creditului este reduca in mod corespunzator sau garantia este considerate neeligibila.

Protectia nefinantata a creditului cu o contragarantie

In cazul in care o expunere este garantata cu o protectie nefinantata a creditului, care la randul ei este contragarantata cu o alta protectie nefinantata a creditului a unuia dintre urmatorii garantori, probabilitatea de nerambursare (PD) a contra-garantorului poate fi luata in considerare pentru calculul cerintelor de capital, daca sunt indeplinite toate cerintele CRR:

- administratia centrala sau banca centrala
- administratii regionale sau autoritatile locale
- banci multilaterale de dezvoltare
- organizatii internationale
- entitati din sectorul public, tratate ca si administratii centrale

Efectul in determinarea cerintelor de capital a protectiei nefinantate

Pentru valoarea garantata, Probabilitate de Nerambursare (PD) a garantorului va fi luata in considerare pentru calculul cerintelor de capital, in locul PD-ului celui care ia imprumutul.

F. Valoarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit recunoscute

La data de 30 Iunie 2020, valoarea bruta a expunerilor acoperite cu tehnici de diminuare a riscului de credit recunoscute, determinata dupa aplicarea ajustarilor de volatilitate si a celorlate ajustari de valoare datorate necorcordantelor de moneda sau de scadenta, aplicand standardele prudentiale (nu sunt aplicate valorile ajustarilor pentru dobanzi calculate ulterior momentului recunoasterii deprecierei activelor), se prezinta dupa cum urmeaza:

Tabel 37.

Nivel Individual - Mii Ron	Alte garantii reale	Garantii imobiliare	Protectie nefinantata	Garantii financiare
Clasele de expuneri din Abordarea standardizată (SA)	-	18,071	-	54,289
Administrații centrale sau bănci centrale	-	-	-	-
Administrații regionale sau autorități locale	-	-	-	53,799
Entități din sectorul public	-	-	-	-
Bănci multilaterale de dezvoltare	-	-	-	-
Organizații internaționale	-	-	-	-
Instituții	-	-	-	-
Societăți	-	-	-	-
Retail	-	-	-	451
Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile	-	18,071	-	40
Expuneri în stare de nerambursare	-	-	-	-
Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-	-
Obligațiuni garantate	-	-	-	-
Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-	-
Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-	-
Titluri de capital	-	-	-	-
Alte elemente	-	-	-	-

Nivel Individual - Mii Ron	Alte garantii reale	Garantii imobiliare	Protectie nefinantata	Garantii financiare
Abordarea bazată pe modele interne de rating (IRB)	22,552	7,916,093	2,058,240	1,437,674
Administrații centrale și bănci centrale	-	-	-	-
Instituții	-	-	-	949,229
Societăți	22,552	267,938	650,908	423,405
Retail	-	7,648,156	1,397,241	65,040
Titluri de capital în abordarea IRB	-	-	-	-
Pozițiile din securitizare în abordarea IRB	-	-	10,091	-
Active, altele decât cele care reprezintă creanțe de natura creditelor	-	-	-	-

Tabel 38. – Prezentarea expunerilor in functie de eligibilitatea garantiilor considerate la determinarea cerintelor de capital

Garantii eligibile pentru determinare cerinte Capital (CRM)	Expuneri negarantate	Expuneri garantate	Expuneri garantate prin garanții reale	Expuneri garantate prin garanții financiare	Expuneri garantate prin instrumente financiare derivate de credit
Total credite	17,056,738	11,506,920	7,956,716	3,550,204	-
Total titluri de creanță	8,425,738	-	-	-	-
Expuneri totale	25,482,476	11,506,920	7,956,716	3,550,204	-

18. Articolul 454 CRR Utilizarea abordarilor avansate de evaluare in ceea ce priveste riscul operational

Acest articol nu se aplica, deoarece in prezent metoda folosita pentru determinarea marimii capitalului adecvat profilului de risc operational, se calculeaza pentru scopuri prudentiale local utilizand, Metoda Abordarii Standard.

19. Articolul 455 CRR Utilizarea modelelor interne pentru riscul de piata

Acest articol nu se aplica, deoarece Raiffeisen Bank S.A. nu utilizeaza modele interne pentru calculul cerintei de capital aferente riscul de piata.

20. Cerinte minime de fonduri proprii si datorii eligibile (MREL)

Directiva privind redresarea si rezolutia institutiilor de credit si a firmelor de investitii (BRRD), transpusa in legislatia nationala prin Legea nr. 312/2015, prevede ca institutiile rezidente in Uniunea Europeana (UE) sa indeplineasca o cerinta minima de fonduri proprii si datorii eligibile (MREL) pentru asigurarea unei aplicari eficiente si credibile a instrumentului de recapitalizare interna (*bail-in tool*). Cerinta a fost stabilita astfel incat bancile sa detina suficiente fonduri proprii si datorii eligibile pentru absorbtia pierderilor si recapitalizare, acestea fiind necesare pentru implementarea strategiei de rezolutie in cazul intrarii in dificultate a unei institutii.

Banca Nationala a Romaniei (BNR), in calitate de Autoritate de Rezolutie, a stabilit cerintele MREL pentru Raiffeisen Bank S.A. (RBRO), in baza unei decizii comune impreuna cu Comitetul Unic de Rezolutie (SRB), in rolul sau de Autoritate de Rezolutie pentru Raiffeisen Bank International Group.

Conform notificarii primite de la BNR in data de 20 martie 2020, RBRO trebuie sa indeplineasca o cerinta MREL, la nivel individual, determinata pe baza situatiei consolidate intocmite in scop prudential de 17.81% din totalul datoriilor si fondurilor proprii (*TLOF*), limita ce trebuie atinsa pana la 31 decembrie 2023. Acest nivel este echivalent cu 29.95% din totalul expunerii la risc (TREA). In calibrarea cerintei MREL, BNR a utilizat situatiile financiare intocmite in scop prudential pentru 31 decembrie 2017.

In perioada de tranzitie, RBRO trebuie sa indeplineasca urmatoarele tinte MREL, calculate in functie de *TLOF* inregistrat la 31 decembrie 2017:

- pana la 31 decembrie 2020 -13.86%;

- pana la 31 decembrie 2021 -15.18%;
- pana la 31 decembrie 2022 -16.49%;
- pana la 31 decembrie 2023 -17.81%.

Cerintele intermediare calculate in functie de TREA sunt echivalente cu:

- pana la 31 decembrie 2020 -23.31%;
- pana la 31 decembrie 2021 -25.53%;
- pana la 31 decembrie 2022 -27.73%;
- pana la 31 decembrie 2023 -29.95%.

In data de 31 decembrie 2017, RBRO inregistra TLOF la nivel sub-consolidat de RON 36,613,420,819 (echivalent cu EUR 7,859,487,135 utilizand cursul de schimb valutar al Bancii Centrale Europene la 31 decembrie 2017 – RON/EUR 4,6585), in timp ce TREA se situa la nivelul de RON 21,768,311,049 (echivalent cu EUR 4,672,815,509, utilizand acelasi curs de schimb din data de 31 decembrie 2017).

RBRO a actualizat planul sau de finantare avand in vedere cerintele MREL primite de la BNR si lucreaza in prezent la elaborarea unui program-cadru de euro-obligatiuni pe termen mediu (EMTN) in baza caruia va emite titluri eligibile MREL.

21. Lista de Tabele

Lista de Tabele		pagina
Tabel 1	Informatii cu privire la metoda de consolidare aplicata pentru fiecare entitate potrivit perimetrelor de consolidare contabila si prudentiala	20
Tabel 2	Diferentele intre perimetrele de consolidare contabila si prudentiala si punerea in corespondenta a categoriilor de elemente din situatiile financiare cu categoriile de riscuri reglementate	21
Tabel 3	Principalele surse de diferente intre valorile expunerii reglementate si valorile contabile din situatiile financiare	25
Tabel 4	Fonduri proprii	26
Tabel 5	Componenta fondurilor proprii pentru perioada de tranzitie asa cum este prevazut de Standardul Tehnic de Implementare al UE nr.1423/2013	28
Tabel 6	Reconcilierea dintre datoriile subordonate din Situatiile financiare si fondurile proprii	31
Tabel 7	Reconcilierea dintre imobiliarile necorporale din Situatiile financiare cu fondurile proprii	31
Tabel 8	Valoarea activelor ponderate la risc determinate aplicand standardele prudentiale, la 30 iunie 2020	32
Tabel 9	Valoarea expunerii aferente finantarilor specializate, in functie de categoriile de incadrare, la 30 iunie 2020	37
Tabel 10	Valoarea expusa la risc obtinuta prin utilizarea metodelor prevazute in CRR, pentru evaluarea tranzactiilor supuse riscului de credit al contrapartidei, la 30 iunie 2020	38
Tabel 11	Calitatea creditului expunerilor bilantiere si extrabilantiere in functie de sectorul de activitate sau tipurile de contraparti (valori nete)	53

Lista de Tabele		pagina
Tabel 12	Calitatea creditului expunerilor bilantiere si extrabilantiere in functie de sectorul de activitate sau tipurile de contraparti	56
Tabel 13	Calitatea creditului expunerilor bilantiere si extrabilantiere in functie de repartizarea geografica (valori nete)	58
Tabel 14	Analiza privind cresterea vechimii aferente inregistrarii in contabilitate a expunerilor bilantiere restante, indiferent de statutul lor de depreciere (valori contabile brute)	60
Tabel 15	Expunerile neperformante si restructurate (valori contabile brute) in conformitate cu Regulamentul de punere in aplicare (UE) nr. 680/2014 al Comisiei.	61
Tabel 16	Calitatea expunerilor restructurate din punct de vedere risc de credit	62
Tabel 17	Calitatea expunerilor performante si neperformante din punct de vedere al riscului de credit prezentata in functie de numarul de zile de intarziere	64
Tabel 18	Informatii privind expunerile performante si neperformante	66
Tabel 19	Active obtinute prin intrarea in posesie si executarea garantiilor reale detinute	68
Tabel 20	Miscarile in ajustarile pentru depreciere	68
Tabel 21	Modificarile stocului de credite si de titluri de creanta in stare de nerambursare	70
Tabel 22	Defalcarea creditelor si avansurilor care fac obiectul unor moratorii legislative si non-legislative pe scadenta reziduala a moratoriilor la nivel de Grup	72
Tabel 23	Informatii privind creditele si avansurile care fac obiectul unor moratoria legislative si non-legislative la nivel de Grup	73
Tabel 24	Informatii privind creditele si avansurile non-initiate acordate in cadrul schemelor de garantii publice nou aplicate introduce ca raspuns la criza COVID-19 la nivel de Grup	75

Lista de Tabele		pagina
Tabel 25	Active negrevate de sarcini	76
Tabel 26	Nivele de calitate a creditelor aferente claselor de expuneri definite in Abordarea Standardizata, conform celor trei institutii externe	78
Tabel 27	Valoarea totala a expunerilor si valorile expunerilor rezultate dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit pentru care cerintele de capital se determina aplicand Abordarea standard, la 30 iunie 2020	79
Tabel 28	Defalcarea expunerilor reglementate in expuneri bilantiere si extrabilantiere, inainte si dupa aplicarea factorului de conversie si a tehnicilor de diminuare a riscurilor, precum si prezentarea ponderii de risc medii aferente fiecarei clase de expunere	82
Tabel 29	Defalcare in functie de ponderile de risc a expunerilor dupa aplicarea factorului de conversie si dupa tehnicile de diminuare a riscurilor	84
Tabel 30	Cerinta de capital pentru riscul de piata la 30 iunie 2020, respectiv 31 decembrie 2019	86
Tabel 31	Variatia valorii economice a bilantului la 30 iunie 2020 si 31 decembrie 2019	88
Tabel 32	Volumul portofoliului de credite aflat in securitizare la 30 iunie 2020	89
Tabel 33	Factorii cu impact asupra indicatorului efectului de levier	90
Tabel 34	Tipurile de expuneri si modelul de rating folosit	94
Tabel 35	Valoarea totala a expunerilor, valoarea expunerilor rezultate dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit si inainte de aplicarea factorilor de conversie, precum si ponderile de risc medii utilizate si volumul ajustarilor de valoare si a provizioanelor aferente expunerilor pentru care cerintele de capital se determina aplicand Abordarea bazata pe modele interne de rating, la 30 iunie 2020	120
Tabel 36	Valoarea expunerii aferente finantarilor specializate, in functie de	133

Lista de Tabele		pagina
	ponderile de risc utilizate, la 30 iunie 2020	
Tabel 37	Valoarea bruta a expunerilor acoperite cu tehnici de diminuare a riscului de credit recunoscute, determinate dupa aplicarea ajustarilor de volatilitate si a celorlalte ajustari de valoare datorate neconcordanțelor de moneda sau de scadenta, aplicand standardele prudentiale, la 30 iunie 2020	139
Tabel 38	Prezentarea expunerilor in functie de eligibilitatea garantiilor considerate la determinarea cerintelor de capital	140

22. Anexe